Agatha Christie

Agatha Christie

UNU, DOI, TREI...

Unu, doi, la pantofi şireturi leg
Trei, patru, şi încet trag a mea uşă.
Cinci, şase, în codru vreascuri culeg,
Şapte, opt, şi frumos şi drept le-aşed.
Nouă, zece, am o grasă găinuşă.
Unsprezece, doisprezece, bărbaţii merg la săpat
Treisprezece, paisprezece, iar fetele – la curtat.
Cincisprezece, şaisprezece, la gătit merg unele,
Şaptesprezece, optsprezece, iar la servit – altele.
Nouăsprezece, douăzeci, farfuria goală mi-e!
(Vechi cântec popular englezesc)

I. Unu, doi, la pantofi şireturi leg

Dispoziţia domnului Morley era înfiorătoare în ziua aceea, la ora micului dejun.

Critică şunca prăjită, vru să ştie de ce cafeaua părea un fel de noroi lichid şi declară că biscuiţii erau mai răi ca oricând.

Domnul Morley era un om mărunţel, cu maxilarul proeminent şi bărbia agresivă. Sora lui, care se ocupa de bunul mers al gospodăriei – o femeie înaltă, care semăna cu un dragon – îl privi cu un aer gânditor şi-l întrebă dacă nu cumva, şi de data aceasta, apa de baie fusese rece. Posac, el îi răspunse negativ şi îşi aruncă privirea pe ziare. În clipa următoare, proclamă că guvernul, a cărui incompetenţă o deplânsese până atunci, devenea de-a dreptul nefast.

Domnişoara Morley, cu vocea ei profundă, răspunse că era într-adevăr păcat. Miniştrii avuseseră, după părerea ei, o oarecare utilitate, indiferent de culoarea politică, şi insistă

ca fratele ei să-i explice de ce politica prezentului cabinet era inoperantă, stupidă şi periculoasă.

Domnul Morley îi dădu satisfacţie, luă încă o ceaşcă din cafeaua pe care mai devreme o considerase odioasă, după care mărturisi în sfârşit motivul real al proastei lui dispoziţii.

— Toate tinerele sunt la fel! Nu se gândesc decât la ele şi nu te poţi bizui pe ele!

— Te referi la Gladys?

— Da. Tocmai m-a informat că mătuşa ei a avut un atac şi că, din acest motiv, este obligată să se ducă în Somerset.

— Este foarte neplăcut, dar ea nu are nici o vină!

Domnul Morley dădu din cap cu un aer posomorât:

— Şi cine-mi garantează că mătuşa ei a avut cu adevărat un atac şi că nu este vorba de o păcăleală pusă la cale cu tânărul acela atât de puţin recomandabil de care nu se desparte toată ziua? Probabil că au hotărât să-şi ia o zi de vacanţă, asta-i!

— Mi-e greu să cred aşa ceva despre Gladys. Mi s-a părut întotdeauna că este foarte conştiincioasă.

— Desigur! Însă…

— Este o tânără inteligentă şi care-şi iubeşte munca. Tu însuţi mi-ai spus-o!

— Da, Georgina, aşa ţi-am spus. Dar asta era pe vremea când încă nu începuse să-l frecventeze pe individul acela dubios. În ultimul timp s-a schimbat mult. E de nerecunoscut. Visează, se gândeşte la altceva, este nervoasă…

Dragonul oftă profund:

— Ce vrei, Henry? Toate fetele sfârşesc prin a se îndrăgosti! N-ai ce face!

Domnul Morley replică pe un ton dur:

— Asta nu trebuie să le împiedice să-şi facă datoria! Am o secretară şi am nevoie de ea! Mai ales astăzi! Am câţiva bolnavi foarte importanţi… Şi lucrul acesta mă agasează teribil!

— Sunt perfect de acord cu tine. À propos, tinerelul pe care l-ai angajat face progrese?

— Nu prea. Nu-i în stare să reţină ca lumea un nume iar manierele lui sunt deplorabile! Dacă nu se schimbă, voi fi obligat să-l dau afară şi să angajez pe altcineva. Cred că metodele actuale de educaţie sunt deficitare. Par să formeze doar nişte tineri aiuriţi care nici măcar nu pricep ceea ce le spui, darmite să-şi amintească ceva!

Se uită la ceas apoi reluă:

— Plec. Am o dimineaţă foarte încărcată şi trebuie să-mi fac timp să mă ocup şi de doamna Sainsbury Seale. Suferă. O sfătuisem să meargă la Reilly, dar nici nu vrea să audă de el!

— O înţeleg!

— Reilly este foarte capabil. Îşi cunoaşte meseria…

— Îi tremură mâna, răspunse domnişoara Morley. Pentru mine nu este decât un beţivan!

Morley zâmbi şi, când se scula de la masă, era din nou bine dispus.

— Ca de obicei, zise el, voi reveni pe la ora unu şi jumătate ca să ciugulesc ceva.

La Savoy, domnul Amberiotis îşi explora dinţii cu o scobitoare şi surâdea.

Afacerile îi mergeau bine.

Norocul îl favoriza, ca întotdeauna. Nu-şi pierduse zadarnic timpul când îi spusese acelei toante câteva cuvinte amabile! De altfel, merita pe deplin ceea ce i se întâmpla. Întotdeauna fusese un om cumsecade şi ştiuse să se arate generos. Pe viitor ar putea deveni încă şi mai darnic. Imagini fericite i se perindau prin faţa ochilor. Micul Dimitri… Sau Constantopoulos, acest minunat Constantopopulos care se zbătea atât cu restaurantul lui… Ce grozavă surpriză pentru ei!

Scobitoarea atinse un punct sensibil şi domnul Amberiotis se strâmbă. Plăcutele anticipaţii dispărură. Un viitor mai apropiat şi destul de neliniştitor îl solicita pe domnul

Amberiotis. Cu precauţie, el exploră cu vârful limbii o cavitate. Apoi îşi scoase din buzunar un carnet; ora 12, strada Queen Charlotte nr. 58.

Încercă să-şi regăsească optimismul de mai înainte. Zadarnice eforturi. Pentru moment, viitorul era cuprins în aceste câteva cuvinte: „Queen Charlotte Street, nr. 58, ora 12.”

La Glengowrie Court Hotel, în South Kensington, micul dejun fusese luat. Stând în hol, domnişoara Sainsbury şi doamna Bolitho conversau ca două vechi prietene. Locurile lor, în sala de mese, fiind apropiate, cele două se împrieteniseră în urmă cu opt zile, adică a doua zi după sosirea domnişoarei Sainsbury Seale.

— Ştii, dragă, că nu mă mai doare! Chiar deloc! Cred că voi telefona…

— Nu vei face aşa ceva! Exclamă doamna Bolitho. Du-te la dentist şi termină o dată!

Doamna Bolitho era o femeie voinică, cu vocea gravă şi care părea născută pentru a comanda. Domnişoara Sainsbury Seale era o femeie de vreo 40 de ani, al cărei păr încărunţea în bucle aranjate neglijent. Hainele ei îţi dădeau o impresie bizară. Era genul „artist”; lomionul îi cădea mereu şi vorbea fără încetare.

— Dar, reluă ea, dacă-ţi spun că nu mă mai doare!

— Da! Numai că nu ai dormit aproape deloc toată noaptea.

— Aşa este! Însă acum sunt convinsă că nervul este mort.

— Motiv în plus ca să te duci la dentist!… Numai din cauza fricii nu ne ducem în astfel de cazuri. Ei bine, trebuie să te arăţi hotărâtă şi să sfârşeşti o dată!

Domnişoara Sainsbury Seale fu tentată să-i răspundă: „E uşor să vorbeşti! Se vede că nu-i vorba de dinţii dumitale!”, dar se mulţumi să-i zică:

— Cred, scumpă prietenă, că ai dreptate. De altfel, domnul Morley lucrează cu multă blândeţe.

Adunarea consiliului directorial tocmai se terminase. Totul se petrecuse cum nu se poate mai bine. Raportul era

excelent. Toată lumea avea de ce să fie mulţumită. Cu toate acestea, domnul Samuel Rotherstein, căruia nu-i scăpa nimic, remarcase ceva în atitudinea preşedintelui.

De două sau trei ori, Alistair Blunt vorbise pe un ton aspru fără nici o justificare.

Vreo supărare ascunsă? Dacă te gândeai bine, nu. Nu era cazul cu Alistair Blunt.

Atunci, ficatul?… Domnul Rotherstein suferea de ficat din când în când. Însă Alistair nu se plânsese niciodată de al său. Avea o sănătate înfloritoare!

Şi totuşi avea ceva. O dată sau de două ori îşi trecuse mâna peste faţă, mângâindu-şi îndelung bărbia într-un fel care nu-i era caracteristic. Şi, în mai multe rânduri în cursul şedinţei, păruse că se gândeşte la altceva.

Ieşind din sala consiliului, se întâlniră în faţa scării.

— Vă pot conduce cu maşina mea? Întrebă Rotherstein.

Blunt dădu negativ din cap.

— Maşina mea mă aşteaptă, explică el.

Îşi privi ceasul, apoi adăugă:

— Am oră la dentist.

Misterul se lămurise.

Hercule Poirot coborî din taxi, plăti şi sună la casa cu numărul 58 din Queen Charlotte Street.

După o scurtă aşteptare uşa fu deschisă şi în cadrul ei apăru valetul, un tânăr cu părul roşu şi faţa plină de pistrui.

— Domnul Morley? Întrebă Hercule Poirot.

Nutrea în adâncul inimii speranţa ridicolă că domnul Morley era plecat sau bolnav, sau că nu dădea consultaţii în ziua respectivă. Dar valetul îi făcu loc să treacă. Hercule Poirot intră şi uşa se închise în urma lui. Grea precum destinul.

— Numele dumneavoastră, domnule, vă rog?

Poirot i-l spuse şi trecu în sala de aşteptare, o cameră mobilată cu gust, dar care i se păru extrem de tristă, cu perdelele ei de velur albastru, cu mobilele în stil vechi şi cu

fotoliile sale pe a căror tapiserie erau imprimate flori şi nişte păsări roşii.

Un domn aştepta deja. Alură militară, piele gălbuie, mustaţă arogantă. Privi spre Poirot ca şi cum acesta ar fi fost o insectă dăunătoare. S-ar fi spus că regreta faptul de a nu fi avut la el nu un revolver, ci un flacon cu un praf insecticid.

Poirot îl privi cu dispreţ şi-şi spuse în sinea lui că există pe lumea asta atâţia oameni dezagreabili şi ridicoli, încât n-ar fi rău dacă ar fi suprimaţi de îndată ce se nasc.

Domnul respectiv luă în primire ziarul „Times”, îşi răsuci fotoliul în aşa fel încât să nu-l mai vadă pe Poirot şi începu să citească. La rândul său, Poirot începu să citească „Punch”. Era plin de bunăvoinţă dar, cu toate acestea, nici o glumă nu-l făcu să râdă.

Valetul apăru în pragul uşii, pronunţând numele colonelului Arrowbumby. Domnul respectiv se ridică şi ieşi din sala de aşteptare.

Poirot tocmai îşi spunea că numele acela era de-a dreptul grotesc când uşa se deschise din nou şi un tânăr de vreo 30 de ani îşi făcu apariţia.

În timp ce noul venit lua de pe masă o revistă ilustrată, Poirot îl examina pe furiş. Nu i se părea un tip simpatic. Ba chiar înfăţişarea acestuia părea periculoasă. „Dacă ar fi un asasin, gândi Poirot, n-aş fi deloc surprins!” În orice caz semăna cu un asasin mai mult decât oricare dintre cei pe care Poirot îi arestase în cursul carierei sale.

Valetul îşi făcu din nou apariţia şi întrebă:

— Domnul Peerer?

Poirot conchise, pe bună dreptate, că despre el trebuie să fie vorba. Se ridică deci şi-l urmă pe tânărul ghid până la un ascensor care-l depuse la etajul al II-lea. Un culoar, o uşă, o anticameră, încă o uşă şi Poirot ajunse în cabinetul dentistului.

Auzi curgând apa şi se întoarse.

Domnul Morley, ca orice profesionist conştiincios, se spăla pe mâini înainte de a-şi lua pacientul în primire.

Există şi momente umilitoare în viaţa oamenilor de seamă. Se zice că nimeni nu este erou pentru valetul său. S-ar mai putea adăuga faptul că nimeni nu dă dovadă de prea mult curaj în faţa dentistului. Hercule Poirot era perfect conştient de asta. În general avea o părere bună despre propria lui persoană. Era Hercule Poirot şi se considera superior majorităţii contemporanilor săi. Dar deocamdată se simţea tare insignifiant. Era un om ca toţi ceilalţi, un biet om terorizat de ideea de a lua loc pe scaunul dentistului.

Domnul Morley, după ce se spălă, i se adresă pe un ton încurajator:

— Nu este prea cald în anotimpul acesta…

Cu gesturi domoale, îl conduse pe Poirot spre locul voit: în faţa fotoliului. Cu o mână expertă îi aşează rezemătoarea sub cap, într-o poziţie comodă.

Inspirând profund, Hercule Poirot se aşează, lăsându-şi capul în seama degetelor delicate ale domnului Morley care-l aşezau în poziţia cea mai adecvată.

— Staţi bine aşa? Întrebă domnul Morley, cu o oribilă bună dispoziţie.

Cu o voce sepulcrală, Poirot dădu un răspuns afirmativ.

Domnul Morley trase aproape o măsuţă, luă cu o mână o oglindă minusculă şi cu cealaltă un instrument ascuţit şi se pregăti să oficieze. Hercule Poirot, cu mâinile crispate pe braţele fotoliului, închise ochii şi deschise gura.

— Vă doare vreun dinte? Se interesă dentistul.

Cam confuz, căci nu-i lucru uşor să te explici ţinând totodată gura larg deschisă, Hercule Poirot reuşi să comunice că nu-l durea nici un dinte, dar că ţinea să-şi facă un examen, aşa cum obişnuia, din şase în şase luni. Era, deci, posibil să nu aibă nevoie de îngrijiri deosebite, dar poate că n-ar strica dacă dentistul ar examina mai atent al doilea molar de jos, din partea stângă…

Domnul Morley îşi făcea investigaţiile cu grijă.

— Plomba aceasta s-a cam deteriorat, dar nu-i nimic grav… Constat cu plăcere că gingiile dumneavoastră sunt în perfectă stare…

Urmă un moment de tăcere. Domnul Morley dădea uşoare lovituri inchizitoriale într-un dinte. Alarmă falsă. Trecu la maxilarul inferior. Nimic la primul molar. Nimic la al doilea. În schimb, la al treilea… „A descoperit ceva, nemernicul!” gândi Poirot.

— Măseaua aceasta nu v-a durut în ultima vreme? Mă mir㠅…

Examenul medical luă sfârşit, în cele din urmă. Domnul Morley se îndreptă satisfăcut şi dădu verdictul:

— Nimic grav. Una sau două plombe de refăcut şi ceva îngrijiri molarului de sus. Ne vom ocupa imediat de toate acestea.

Atinse un comutator electric şi Poirot auzi un bâzâit uşor. Dentistul – cu freza pregătită – îşi începea munca lui înspăimântătoare.

— Dacă vă doare, spuneţi-mi!

Poirot se strâmbă, gemu uşor de câteva ori, dar, per total, avu un comportament onorabil. De îndată ce-şi ridica mâna pentru a întrerupe supliciul, acesta înceta. Apoi începea din nou după ce Poirot îşi clătea gura. Conversaţia fu reluată în timp ce domnul Morley pregătea amalgamul cu care avea să umple micuţa cavitate:

— În dimineaţa asta, explică dentistul, sunt obligat să fac eu totul. Domnişoara Nevill a fost chemată în provincie. Vă mai amintiţi de dânsa, nu?

Deşi minţea, Poirot răspunse că da.

— S-a dus să vadă o rudă care s-a îmbolnăvit, continuă domnul Morley. Lucrurile acestea se întâmplă întotdeauna exact când eşti mai ocupat! Sunt deja în întârziere în raport cu programările. Bolnavul care v-a precedat nu a fost punctual şi tot programul mi-a fost decalat, fapt cu atât mai supărător cu cât trebuie să mă mai ocup şi de o doamnă care, din câte afirmă, suferă îngrozitor. Îmi rezerv mereu,

dimineaţa, un sfert de oră pentru aceste urgenţe. Dar astăzi îmi va veni tare greu să-mi găsesc timpul acesta.

Aruncând o privire rapidă substanţei pe care o pilise într-un mic mojar, domnule Morley continuă:

— Am remarcat un lucru, domnule Poirot: oamenii importanţi, cei care ocupă funcţii deosebite, sunt întotdeauna punctuali şi nu se lasă niciodată aşteptaţi. Regii, de exemplu, sunt punctualitatea întruchipată. La fel şi marii bancheri. Voi vedea în această dimineaţă pe unul dintre aceştia. Unul foarte mare, Alistair Blunt!

Îi pronunţase numele cu emfază.

Poirot avea în gură nişte tampoane de vată şi sub limbă – un mic tub de sticlă. Neputând să vorbească, scoase un mârâit neinteligibil.

Alistair Blunt! În ziua de azi nu contau decât astfel de nume! Nu mai era vorba de duci, conţi, prim miniştri! Domnul Alistair Blunt nu revendica nici un titlu. Era un om ale cărui trăsături nu erau cunoscute marelui public, un om despre care ziarele vorbeau rar, un englez despre care oamenii de rând nu ştiau decât foarte puţine lucruri, dar care se afla la conducerea celei mai mari bănci a regatului. Un om extrem de bogat care-şi putea impune voinţa în faţa guvernanţilor. Un om care ducea o viaţă discretă, care nu vorbea niciodată în public şi care dispunea de puteri practic nelimitate.

În timp ce-i plomba măseaua domnului Poirot, domnul Morley vorbea despre extrem de bogatul său pacient pe un ton plin de respect:

— Întotdeauna este foarte punctual. De cele mai multe ori renunţă la maşină şi se întoarce acasă pe jos. Un bărbat fermecător şi cu gusturi foarte simple. Îi place golful şi iubeşte grădinile frumoase. Nu v-ar veni nicicum să credeţi că, dacă ar vrea, ar putea cumpăra jumătate din Europa! La prima vedere, este un om obişnuit ca dumneavoastră ori ca mine!

Poirot nu aprecia prea mult apropierea aceasta. Domnul Morley era un dentist excelent, dar la Londra se mai găseau şi alţii la fel de buni, în schimb, în toată lumea nu exista decât un singur Hercule Poirot.

Poirot îşi clăti din nou gura. Domnul Morley reluă conversaţia, în timp ce refăcea plomba celei de-a doua măsele:

— Acesta-i răspunsul pe care-l dăm noi tuturor acestor dictatori continentali: Hitler, Musolini şi ceilalţi! Nouă ne place simplitatea. Gândiţi-vă la rege! Este un democrat autentic. Evident, pentru un francez ca dumneavoastră, obişnuit cu instituţiile republicane…

Poirot protestă în măsura în care-i permitea situaţia:

— Nu francez!… Belgian!

Domnul Morley, introducând aer cald în cavitate, îi ceru cu blândeţe să tacă, apoi continuă:

— Nu ştiam că sunteţi belgian. Regele Leopold era un bărbat remarcabil, întotdeauna am auzit susţinându-se lucrul acesta. În ce mă priveşte, pot spune că sunt foarte ataşat regalităţii. Are bun simţ, înţelegeţi?! Dacă ne gândim numai ce bine reţin regii chipurile şi numele! De altfel, cred că este o aptitudine naturală. Eu uit numele, însă un chip îmi rămâne întipărit pentru totdeauna în minte. Aşa mi-am regăsit zilele trecute un fost pacient al cărui nume nu-mi spunea nimic, dar pe care sunt sigur că l-am văzut deja. M-am întrebat în ce împrejurare s-a întâmplat şi sunt convins că-mi voi aminti într-una din zile! Vreţi să vă clătiţi gura, vă rog?

Două minute mai târziu, Poirot părăsea fotoliul dentistului, considerându-se din nou un om liber.

— Sper, domnule Poirot, îi spuse dentistul în momentul în care detectivul se pregătea să plece, că n-aţi descoperit în casa mea vreun criminal?

— Până în clipa asta, răspunse surâzând Poirot, eram gata să consider criminal pe oricine! Acum văd lucrurile cu totul altfel!

— Evident, dar trebuie să recunoaşteţi că dentiştii nu mai sunt la fel de înspăimântători ca odinioară! Să chem ascensorul?

— Nu, mulţumesc. Voi coborî pe scară.

Poirot plecă. Când nu mai avea de coborât decât câteva trepte, îl văzu pe colonel părăsind casa.

Mai indulgent acum, Poirot îşi spuse că, gândindu-se mai bine, era posibil ca acesta să nu fie un om rău. Un „ochitor" redutabil, fără îndoială, care a ucis probabil mulţi tigri. Un ostaş. Unul din pionierii Imperiului.

Poirot intră în salonul de aşteptare pentru a-şi recupera pălăria şi bastonul lăsate aici. Tânărul încă se mai afla acolo, ceea ce-l surprinse puţin. Lângă el, un alt pacient citea ziarul „Field". Poirot îl privi din nou cu atenţie pe tânăr. Regăsi iar pe chipul acestuia aerul acela feroce care-l frapase şi mai înainte, fizionomia unui om care ar putea deveni criminal, dar îşi spuse că totuşi nu poate fi vorba de un veritabil asasin. Probabil că, după intervenţia dentistului, tânărul va coborî scara cu un pas uşor, cu surâsul plăcut al cuiva care nu-i doreşte nimănui răul.

Valetul intră şi-l chemă pe domnul Blunt.

Bărbatul care citea ziarul „Field" îl puse pe masă şi se ridică. Era un tip mai în vârstă, nici slab, nici gras. Foarte bine îmbrăcat. Acesta ieşi în spatele valetului.

Domnul Blunt era bogat şi puternic. Dar, ca orice muritor, era şi el obligat să se ducă la dentist. Şi încercarea aceasta îi era la fel de penibilă ca oricărui om!

Poirot îşi luă bastonul şi pălăria şi se îndreptă spre uşă. Tocmai când vroia s-o închidă în urma sa, ochii lui îi întâlniră din nou pe aceia ai tânărului. Îşi spuse că, într-adevăr, tânărul suporta probabil o groaznică durere de dinţi!

În vestibul, Poirot se opri în faţa oglinzii pentru a-şi pieptăna mustaţa care suferise puţin de pe urma vizitei sale în cabinetul doctorului Morley. Tocmai reuşise să şi-o aranjeze când, ieşind din ascensor, valetul apăru în fundul

holului, fluierând cât putea de tare. Zărindu-l pe Poirot, se opri brusc şi se precipită să-i deschidă uşa.

Un taxi se opri în faţa uşii. Prin portieră se zări piciorul unei femei. Poirot îl privi cu interes. O gleznă frumoasă. Ciorapi fini. Un picior mic, dar un pantof nu prea reuşit. Erau nişte pantofi noi, de piele, cu o enormă cataramă strălucitoare. Poirot dădu din cap. Pantofii erau lipsiţi de şic şi păreau tare provinciali.

În timp ce femeia ieşea din taxi, îşi prinse cu stângăcie picioarele în portieră, smulgând catarama celuilalt pantof, care se rostogoli cu un zgomot metalic pe trotuar. Poirot se aplecă imediat, o luă de jos şi, înclinându-se plin de curtoazie, i-o restitui doamnei.

Vai! Aceasta părea să aibă mai curând 50 decât 40 de ani, purta un pince-nez, avea părul vopsit şi o îmbrăcăminte care nu i se potrivea deloc! Îi mulţumi lui Poirot în timp ce-şi scăpa, rând pe rând, mai întâi lomionul, apoi poşeta. Politicos, Poirot le luă de jos şi i le dădu.

După ce-şi recuperă bunurile, ea urcă treptele imobilului din Queen Charlotte Street nr. 58. Poirot se apropie de şoferul care contempla dezgustat bacşişul insignifiant cu care-l gratificase doamna.

— Sunteţi liber?

— Da.

— Şi eu, zise Poirot. Ba chiar eliberat!

Remarcă privirea neliniştită a şoferului şi adăugă:

— Liniştiţi-vă, nu sunt beat. Vin de la dentist şi şase luni nu voi mai avea nevoie de serviciile sale. Gândul că m-am eliberat pentru atâta vreme este consolator!

II. Trei, patru, şi încet trag a mea uşă…

Era ora trei fără un sfert, când sună telefonul.

Hercule Poirot, care-şi făcea siesta după un prânz excelent, nu făcu nici o mişcare. Aşteptă să-şi facă apariţia credinciosul său George care ridică receptorul.

— O clipă, domnule, zise George, îndepărtând receptorul de urechea lui.
— Cine este? Întrebă Poirot.
— Inspectorul-şef Japp, domnule!
— Ah!
Poirot duse receptorul la ureche:
— Ce se petrece, prietene Japp? Spuse el.
— Dumneata eşti, Poirot?
— Fără îndoială.
— Mi s-a spus că azi dimineaţă ai fost la dentist. Aşa este?
— Scotland Yard-ul este într-adevăr bine informat!
— La un anume Morley, din Queen Charlotte Street, numărul 58?
— Da. De ce?
Tonul lui Poirot se schimbase. Nu mai glumea acum.
Japp reluă:
— Vizita dumitale era autentică? Nu era efectuată în interes profesional?
— Absolut deloc! Ca să fiu sincer, află că mi-a plombat trei măsele!
— Ce impresie ţi-a făcut? Felul lui de-a fi nu ţi s-a părut un pic bizar?
— Nici vorbă! De ce?
Japp răspunse pe un ton egal:
— Fiindcă, la puţin timp după plecarea dumitale, s-a sinucis cu un foc de pistol.
— Ce spui?
— Te uimeşte?
— Sincer să fiu, da!
— Ei bine, şi pe mine mă cam deranjează anumite lucruri!... Aş vrea să-ţi vorbesc. N-ai putea veni până aici?
— Unde anume?
— În Queen Charlotte Street.
— Perfect! Sosesc.
Uşa de la numărul 58 îi fu deschisă lui Poirot de un poliţist.
— Domnul Poirot? Întrebă respectuos omul.

— În persoană.
— Inspectorul şef este sus. La etajul al doilea. Ştiţi unde?
— Am fost acolo azi dimineaţă!
În încăpere se aflau trei oameni. La intrarea lui Poirot, Japp îşi ridică privirea.
— Fericit să te văd, Poirot! Ne pregătim să-l ridicăm. Vrei să-l priveşti, înainte?
Fotograful care îngenunchease lângă cadavru se ridică. Poirot se apropie de corpul întins lângă şemineu.
Domnul Morley mort nu se deosebea prea mult de cel cunoscut de Poirot în timpul vieţii. Avea o mică gaură neagră, puţin mai jos de tâmpla dreaptă. Pe duşumea se afla un revolver, aproape de mâna lui dreaptă.
Poirot clătină uşor din cap.
— Puteţi să-l luaţi, le spuse Japp oamenilor săi.
Japp şi Poirot rămaseră singuri.
— Treaba de rutină s-a terminat, declară Japp. Amprente digitale, etc.
— Şi? Făcu Poirot luând loc.
— Şi, reluă Japp, este posibil să se fi omorât. Este chiar probabil. Singurele amprente găsite pe armă sunt ale sale. Dar ipoteza aceasta nu mă satisface decât pe jumătate.
— De ce?
— Mai întâi, fiindcă mi se pare că nu avea un motiv să se omoare. Era sănătos, câştiga bine şi, din spusele oamenilor, nu avea duşmani. Nu i se cunoaşte nici vreo intrigă, din câte ştim. Nu era schimbat în ultima vreme. Nu era nici abătut, nici trist. Iată de ce te-am chemat. L-ai văzut dimineaţă. N-ai remarcat nimic?
— Absolut nimic! Mi s-a părut cât se poate de normal!
— Mărturiseşte că este cam ciudat! Şi apoi, oare un om îşi ia viaţa în mijlocul zilei, în plină activitate? De ce n-a aşteptat până seara?
— La ce oră a avut loc drama?
— Nu ştiu exact. Se pare că nimeni nu a auzit zgomotul detonaţiei. De altfel, asta nu are nimic surprinzător. Între

culoar şi camera asta există două uşi, amândouă capitonate. Se temea, desigur, să nu se audă strigătele pacienţilor aflaţi pe scaun.

— Posibil.

— Pe de altă parte, traficul de pe stradă este destul de intens, aşa că este destul de normal faptul că nimeni nu a auzit nimic.

— Cine a găsit corpul?

— Valetul”, Alfred Biggs, în jurul orei unu şi jumătate. În treacăt fie spus, nu este prea inteligent. Se pare că persoana care avea oră la dentist la 12:30 a considerat că Morley o lăsase să aştepte exagerat de mult. Atunci a chemat valetul care s-a dus să bată la uşa cabinetului. Neprimind nici un răspuns, nu a îndrăznit să intre. Morley îi dăduse câteva avertismente serioase şi se temea să nu comită vreo gafă. S-a întors în sala de aşteptare iar bolnava, căci este vorba de o femeie, a plecat furioasă, la ora unu şi un sfert. Nu pot să nu-i dau dreptate. Aştepta de vreo trei sferturi de oră şi probabil că i se făcuse foame.

— Îi ştii numele?

Japp făcu o grimasă:

— Dacă ar fi să ne luăm după valet, este vorba de domnişoara Shirty, dar, după registrul de programări, numele său este Kirby.

— Cum proceda Morley pentru a-i introduce pe bolnavi?

— Când era gata să primească un pacient, apăsa pe acest buton, atenţionându-l pe valet, care se ducea să anunţe persoana aşteptată.

— La ce oră s-a servit de soneria aceasta pentru ultima oară?

— La 12:05. Valetul l-a condus pe bolnavul care se afla în sala de aşteptare. După registrul de programări, este vorba de un anume domn Amberiotis, stabilit la hotelul Savoy.

Un surâs fugar se ivi pe buzele lui Poirot:

— Mă întreb cum s-o fi descurcat valetul cu numele acesta!

— Fără îndoială că l-a stâlcit! O să-l rugăm să ne spună când vom avea chef să râdem…

— Şi la ce oră a plecat de acolo acest domn Amberiotis?

— Valetul nu l-a însoţit, aşa că nu ştie nimic. Mulţi dintre pacienţi nu cheamă ascensorul pentru a coborî, aşa că se retrag fără a fi conduşi.

Poirot arătă, făcând un semn cu capul, că este la curent cu procedeul acesta.

— Dar, continuă Japp, am telefonat la Savoy şi domnul Amberiotis este categoric. La ieşire şi-a privit ceasul. Era ora 12:25!

— Nu ţi-a spus nimic important?

— Nimic. Declară că Morley era perfect calm, perfect normal…

— Ei bine, zise Poirot, un lucru pare limpede. Între ora 12:25 şi ora 13:30 s-a întâmplat ceva, probabil mai aproape de ora 12:25 decât de unu şi jumătate.

— Da. Căci, altfel…

— Altfel Morley ar fi cerut să-i fie introdusă în cabinet bolnava următoare…

— Concluziile medicului legist, în măsura în care te-ar interesa, concordă cu ceea ce ne-ai spus. El a examinat corpul la ora 14:20. Nu vrea să-şi asume responsabilitatea, asta a devenit o modă printre aceşti domni, dar declară că Morley nu putea să moară după ora unu. După părerea lui, decesul a avut loc mai devreme. Dar nu vrea să fie mai precis.

— Deci, spuse meditativ Poirot, la ora 12:25, dentistul nostru este un om normal, care crede că viaţa este frumoasă şi care-şi practică meseria cu talentul său obişnuit. După ora 12:25, este cuprins de disperare, de descurajare, de tot ce vrei… Şi se omoară!

— Bizar! Trebuie să admitem că este bizar!

— Arma era a lui?

— Nu. El nu avea revolver şi nu a avut niciodată. Sora lui declară că nu a avut aşa ceva în casă. Evident, este posibil

ca el să fi cumpărat unul. Nu este neverosimil, mai ales dacă avea intenţia să-şi pună capăt vieţii. Este un punct în legătură cu care ne vom lămuri repede.

— Mai este ceva ce te deranjează? Întrebă Poirot.

Japp îşi scărpină nasul:

— Da, răspunse el. Felul în care era întins pe jos. N-aş spune că un tip nu poate să cadă în poziţia aceea, dar, cu toate acestea, poziţia cadavrului nu mi s-a părut normală. Pe de altă parte, pe covor existau nişte urme care mă fac să presupun că ceva a fost târât…

— Foarte interesant!

— Da, numai de n-o fi făcut-o blestematul ăsta de puşti! Nu ştiu de ce am impresia că a încercat să mişte corpul, când l-a găsit. Desigur, el jură că nu a făcut aşa ceva, dar tare mă tem că o face doar pentru că îi este frică. Pare a fi unul din acei farsori pe care trebuie să-i certi fără-ncetare şi care sfârşesc prin a minţi fără să clipească.

Poirot examină încăperea. Atenţia îi fu atrasă rând pe rând de lavaboul plasat aproape de uşă, de fişierul sprijinit de perete, de fotoliul şi accesoriile sale aflate în faţa ferestrei şi de locul de pe covor unde, cu puţin înainte, se afla întins cadavrul.

Lângă şemineu se afla o uşă. Răspunzând la întrebarea mută a lui Poirot, Japp o deschise şi spuse:

— Este un mic birou.

Era o încăpere minusculă, fără altă uşă, mobilată sumar: un birou, câteva scaune, o masă, pe care se afla o lampă de spirt şi o tavă pentru ceai.

— Aici lucra secretara lui, explică Japp. Domnişoara Nevill. Lipseşte astăzi.

— Este exact ceea ce mi-a spus şi el, adăugă Poirot. Iată un punct pe care trebuie să-l reţinem împotriva teoriei sinuciderii.

— Faptul că ea nu era prezentă?

Japp reflectă o clipă.

— Dacă nu este o sinucidere, reluă el, înseamnă că a fost asasinat. Dar de ce? Ipoteza crimei pare la fel de neverosimilă ca şi cealaltă. Se pare că tipul era perfect inofensiv şi nu văd cine ar fi vrut să-l omoare.

— Să ne întrebăm mai curând cine a putut s-o facă.

— Răspuns, zise Japp: foarte mulţi oameni. Sora lui ar fi putut coborî din apartamentul situat deasupra şi l-ar fi putut omorî. Un servitor ar fi putut face acelaşi lucru. Şi asociatul său, Reilly, putea să-l omoare. De asemenea, tânărul Alfred. Acest lucru putea fi făcut şi de către unul dintre bolnavii săi, şi, în mod deosebit, din pricina orei, acest Amberiotis.

— Aşa este, spuse Poirot. Dar trebuie să găsim motivul.

— Revenim la problema noastră iniţială: de ce? Amberiotis este la Savoy. Ce motiv avea un grec bogat să-l asasineze pe un simplu dentist britanic?

Poirot dădu din umeri:

— Există zile, zise el, în care moartea este lipsită de simţ artistic şi pare să facă o alegere greşită. Un grec misterios, un bancher bogat, un detectiv celebru. Trei personaje al căror asasinat n-ar fi surprins pe nimeni. Străinii misterioşi se ocupă deseori de spionaj, bancherii bogaţi fac uneori operaţii care-i conduc cu paşi siguri la moarte, iar criminalii sunt adepţii suprimării detectivilor celebri…

— În timp ce sărmanul Morley nu reprezenta pentru nimeni un pericol, adăugă Japp.

— Mă întreb şi eu! Zise brusc Poirot.

Japp îşi ridică privirea.

— Ştii ceva?

— Nu. Mi-am adus aminte de ceva.

Îi repetă lui Japp cele câteva cuvinte ale lui Morley, care-i vorbise despre memoria sa privind fizionomiile şi despre acel bolnav pe care-l recunoscuse.

Japp rămase sceptic.

— Evident, conchise el, este posibil. Dar ipoteza aceasta mi se pare puţin trasă de păr. Bolnavii pe care i-ai văzut de

dimineaţa nu ţi s-au părut suspecţi?
— Cu excepţia unuia, răspunse Poirot. Un tânăr care avea, într-adevăr, o figură de asasin!
— Ce spui?
— Precizez, dragul meu, că asta-i impresia pe care mi-a făcut-o înainte de intrarea mea în cabinetul lui Morley. Eram nervos, neliniştit şi foarte prost dispus. Totul mi se părea sinistru: salonul de aşteptare, bolnavii, chiar şi covorul de pe scară! Cred că în realitate tânărul suferea cumplit din cauza danturii.
— Ştiu ce înseamnă asta, zise Japp. Oricum, îl vom audia. Aşa cum vom audia pe toată lumea fie că este vorba de omucidere sau nu! Cred că am putea începe cu doamna Morley, cu care am schimbat deja câteva cuvinte. A suferit un şoc, dar este o femeie care ştie să se stăpânească. Haide s-o vedem!
Tristă şi demnă, Georgina Morley ascultă ceea ce aveau să-i spună cei doi detectivi şi răspunse la întrebările lor.
— Mi se pare incredibil, absolut incredibil, afirmă ea cu tărie, ca fratele meu să se fi sinucis.
— Vă daţi seama, domnişoară, zise Poirot, că în afara sinuciderii nu mai există decât o singură ipoteză posibilă?
— Un asasinat?
Ea reflectă înainte de a adăuga:
— Da… Şi ipoteza aceasta este aproape la fel de neverosimilă ca cealaltă!
— Spuneţi „aproape”?
— Da. În privinţa sinuciderii, înţelegeţi, ştiu. Ştiu care era starea de spirit a fratelui meu azi dimineaţă. Ştiu că nu-l supăra nimic, ştiu că nu avea nici un motiv, dar niciunul, pentru a se sinucide.
— L-aţi văzut azi dimineaţă?
— La micul dejun.
— Era ca de obicei? Nu vi s-a părut preocupat?
— Era preocupat, dar nu în sensul în care consideraţi dumneavoastră. Era mai curând contrariat.

— De ce?
— Avea o dimineaţă foarte încărcată şi secretara lui, care-i era şi asistentă totodată, avea să lipsească.
— Domnişoara Nevill, nu?
— Aşa este.
— Care erau atribuţiile domnişoarei Nevill?
— Se ocupa de corespondenţă, desigur, ţinea evidenţa programărilor şi completa fişele bolnavilor. Tot ea steriliza instrumentele şi pregătea amalgamurile.
— Lucra de mult timp împreună cu doctorul Morley?
— De trei ani. Este o tânără foarte conştiincioasă şi amândoi ţineam la ea.
— Fratele dumneavoastră mi-a spus, dacă-mi amintesc bine, adăugă Poirot, că asistenta i-a fost chemată în provincie pentru a fi alături de o rudă bolnavă.
— Aşa este. A primit o telegramă prin care era informată că mătuşa ei suferise un atac cerebral. De aceea a plecat spre Somerset azi dimineaţă cu primul tren.
— Şi asta-l contraria atât de mult pe fratele dumneavoastră?
— Da.
În răspuns se simţea o oarecare ezitare. Domnişoara Morley se grăbi să adauge:
— Să nu credeţi că fratele meu era lipsit de inimă! Nu… Doar că, pentru o clipă, şi-a imaginat că…
— Că?
— Oh, Doamne, că a fost doar un pretext! Înţelegeţi-mă bine! Sunt sigură că bănuiala lui era nejustificată. Gladys nu era capabilă de un asemenea gest şi i-am spus şi lui Henry acelaşi lucru. Însă ea s-a logodit cu un tânăr destul de discutabil, iar Henry considera că această situaţie era foarte neplăcută. Era convins că tânărul o determinase pe Gladys să obţină astfel o zi de concediu.
— Este posibil?
— Sunt sigură că nu! Gladys, vă repet, este o tânără conştiincioasă.

— Dar această propunere este de genul acelora pe care tânărul i-ar putea-o face?

Domnişoara Morley suspină înainte de a răspunde:

— Da, e ceva ce-ar putea face.

— Şi cu ce se ocupă tânărul?… Şi cum se numeşte?

— Carter, Frank Carter. Este, sau mai curând era, funcţionar la o companie de asigurări. Şi-a pierdut postul acum câteva săptămâni şi nu pare să fi fost capabil de a-şi găsi altul. Henry afirma, şi cred că pe bună dreptate, că nu este decât un derbedeu. Gladys i-a încredinţat chiar o parte din economiile ei, iar fratele meu a fost foarte indignat de acest lucru.

— Fratele dumneavoastră, întrebă Japp, a încercat s-o convingă pe domnişoara Nevill să rupă logodna?

— Într-adevăr, aşa a făcut.

— Atunci este posibil ca acest Frank Carter să-i poarte pică domnului Morley?

Domnişoara Morley îşi îndreptă statura sa uriaşă, de dragon.

— Dacă vreţi să spuneţi prin aceasta că el l-a asasinat pe Henry, zise ea, ipoteza aceasta nu stă-n picioare! Este adevărat că fratele meu o pusese în gardă pe Gladys împotriva tânărului Carter, dar ea nu ţinuse seamă de asta. Este nebună după acest bărbat.

— Mai vedeţi pe cineva care ar fi putut să aibă ceva împotriva fratelui dumneavoastră?

Domnişoara Morley dădu negativ din cap.

— Se înţelegea bine cu domnul Reilly, asociatul lui?

— Cât de bine te poţi înţelege cu un irlandez, răspunse domnişoara Morley.

— Adică?

— Ştiţi la fel de bine ca mine că irlandezilor le place să se certe şi că au un caracter imposibil. Iar domnului Reilly îi plăcea să abordeze subiecte din actualitatea politică.

— Doar atât?

— Doar atât! Ar mai fi multe de spus împotriva domnului Reilly, dar, pe plan profesional, nu i s-ar putea reproşa nimic. Cel puţin aşa pretindea fratele meu.

— Dar în ce-l priveşte pe el, personal, ce ar fi de spus? Întrebă Japp.

Domnişoara Morley răspunse după o scurtă ezitare:

— Bea, zise ea în sfârşit, dar vă rog ca lucrul acesta să rămână între noi.

— Fratele dumneavoastră a făcut vreo observaţie în această privinţă?

— Doar câteva aluzii! Înţelegeţi, nu-i aşa? Mâna unui dentist nu trebuie să tremure, şi o respiraţie mirosind a alcool nu-ţi inspiră încredere.

Japp dădu aprobator din cap.

— Ne puteţi da informaţii privind situaţia financiară a fratelui dumneavoastră? Zise el după aceea.

— Henry câştiga bine şi avea economii. Pe de altă parte, tata ne lăsase, fiecăruia dintre noi, câteva venituri modeste.

Japp tuşi uşor:

— Nu ştiţi dacă fratele dumneavoastră a făcut vreun testament?

— Ba da. Şi vă pot spune ceea ce conţine. Lasă o sută de lire lui Gladys Nevill. Restul îmi revine mie.

Când Japp se pregătea să mai pună o întrebare, cineva bătu la uşă. Imediat după aceea, prin uşa întredeschisă, se ivi capul tânărului Alfred:

— S-a întors domnişoara Nevill. Întreabă dacă poate intra…

— Spune-i că o aşteptăm, Alfred.

— S-a-nţeles! Zise în grabă valetul înainte să dispară.

Doamna Morley oftă şi exclamă plină de năduf:

— Băiatul ăsta mă scoate din sărite!

Înaltă, blondă, cu o constituţie destul de delicată, Gladys Nevill părea să aibă cam 28 de ani. În ciuda emoţiei care o tulbura, se vedea că este o tânără inteligentă, care putea fi o funcţionară preţioasă patronului său.

Pretextând că doreşte să arunce o privire pe documentele lui Morley împreună cu ea, Japp îi ceru să coboare în biroul alăturat cabinetului dentistului.

— Nu pot crede aşa ceva! Repeta ea mereu. Mi se pare imposibil ca domnul Morley să se fi sinucis!

Ea afirma şi că era sigură de faptul că acesta nu avusese, în zilele precedente, nici o supărare deosebită, nici o grijă care să merite a fi menţionată.

— Domnişoară Nevill, zise Japp, aţi fost chemată astăzi în provincie…

Ea îl întrerupsese:

— Da! Era o glumă, iar faptul că există oameni care se pretează la astfel de glume este deplorabil!

— Nu vă înţeleg!

— Dar este foarte simplu. Mătuşa mea nu este bolnavă şi nicicând nu s-a simţit mai bine. A fost foarte surprinsă să mă vadă. Şi mulţumită, desigur!… În ce mă priveşte, pot spune că eram furioasă! Telegrama aceea mă nelinişteşte…

— Aţi putea să mi-o arătaţi?

— Nu, pentru că am aruncat-o când mă întorceam de la gară. Textul era foarte scurt. „Mătuşa dumneavoastră a avut un atac noaptea trecută. Veniţi cât mai repede posibil!”.

Tuşind discret, Japp îşi drese vocea şi întrebă:

— Sunteţi sigură că telegrama aceasta nu v-a fost trimisă de prietenul dumneavoastră, domnul Carter?

— Frank? De ce ar fi făcut una ca asta? Vă gândiţi cumva că a fost un aranjament între noi? Nu, inspectore, acestea sunt lucruri pe care nu le-ar face niciunul dintre noi!

Indignarea ei, care părea sinceră, persistă în ciuda cuvintelor liniştitoare pronunţate de Japp, dar, când acesta începu să-i pună întrebări referitoare la pacienţii pe care Morley îi văzuse în acea dimineaţă, tânăra îşi regăsi calmul său obişnuit.

— Numele lor sunt trecute toate în registrul de programări pe care l-aţi examinat deja. Îi cunosc aproape

pe toţi. La ora 10:00, domnul Soames. Venea pentru placa sa. La ora 10:30, lady Grant. Este o doamnă mai în vârstă care locuieşte în Lowndes Square. La ora 11:00, monsieur Hercule Poirot. Dânsul vine regulat… Ah, dar sunteţi aici, monsieur Poirot! Vă rog să mă scuzaţi! Afacerea asta m-a tulburat aşa de mult… La ora 11:30, domnul Alistair Blunt, bancherul. Totul era gata şi domnul Morley nu avea de ce să-l reţină prea mult… Apoi, Sainsbury Seale, care telefonase pentru programare. Se pare că suferea mult şi domnul Morley făcuse tot posibilul pentru a o primi spre sfârşitul programului. Este o femeie care creează încurcături şi care te înnebuneşte cu limbajul ei! La 12:00, domnul Amberiotis. Este un bolnav nou care a telefonat de la Savoy. Domnul Morley avea mulţi străini printre pacienţii săi, mai ales americani. La 12 şi jumătate, domnişoara Kirby, care venea special pentru tratament, de la Worthing…

— La sosirea mea, zise Poirot, se afla în salonul de aşteptare un domn care avea înfăţişarea unui militar. Cine putea fi?

— Fără îndoială unul dintre bolnavii domnului Reilly. Vreţi să mă duc să verific în registrul său de programări?

— Vă rog!

După o absenţă de câteva minute, tânăra se întoarse ţinând în mână un mic registru asemenea celui aparţinând lui Morley.

— La ora 10:00, zise ea, verificându-i, Betty Heath. Este o micuţă de nouă ani. La ora 11:00, colonelul Abercrombie.

— Abercrombie! Murmură Poirot. Chiar aşa!

— La ora 11:30 domnul Howard Raikes, şi la prânz, domnul Barnes. Doar atât!… Desigur, domnul Reilly are mult mai puţin de lucru decât avea domnul Morley.

— Îi cunoaşteţi pe aceşti bolnavi?

— Colonelul Abercrombie vine de multă vreme şi toţi copiii doamnei Heath sunt îngrijiţi de domnul Reilly. Despre domnul Raikes şi domnul Barnes nu ştiu nimic, deşi numele

lor mi se par cunoscute. Într-adevăr, eu primesc comunicările telefonice…

— Domnul Reilly ne va vorbi despre ei. Aş fi dorit să-l văd cât mai repede posibil.

După ieşirea domnişoarei Nevill, Japp se întoarse spre Poirot.

— Toţi bolnavii din dimineaţa asta, exceptându-l pe Amberiotis, veneau aici de multă vreme. Am impresia că voi avea o discuţie interesantă cu acest Amberiotis. Se pare că a fost ultimul care l-a văzut pe Morley în viaţă şi trebuie să ştim cu siguranţă dacă Morley mai trăia la plecarea acestui pacient!

— Ar mai rămâne de stabilit mobilul crimei, remarcă Poirot.

— Ştiu. Lucrul acesta, sunt sigur, ne va da mari dureri de cap. Dar este posibil ca Scotland Yard-ul să ştie ceva despre domnul Amberiotis!… La ce te gândeşti?

— Tocmai mă întrebam…

— Ce anume?

Un surâs se ivi pe chipul lui Poirot:

— De ce inspectorul-şef Japp?

— Ce spui?

— Spun: „De ce inspectorul-şef Japp…?” Oare acum, un ofiţer cu gradul şi funcţia dumitale este trimis să facă ancheta într-o afacere de sinucidere?

— De fapt, explică Japp, asta se datorează faptului că eram în apropiere. Mă ocupam de afacerea fraudelor descoperite la Laventham, în Wingmore Street. Acolo mi s-a telefonat.

— Dar de ce dumneata?

— Evident, din pricina lui Alistair Blunt! De îndată ce a aflat că Blunt s-a dus în dimineaţa aceasta la Morley, inspectorul divizionar a prevenit Scotland Yard-ul. Domnul Blunt este unul dintre acei oameni cărora poliţia le acordă o protecţie discretă…

— Pentru că el consideră că există indivizi care n-ar fi supăraţi să-l vadă mort?

— Exact. Anumiţi extremişti de stânga, mai întâi, şi, de asemenea, prietenii noştri cu cămaşă neagră! Blunt şi grupul său reprezintă vechea gardă conservatoare a finanţelor şi constituie cel mai ferm sprijin pentru actualul guvern. Este posibil ca sub povestea asta să se ascundă altceva şi de aceea s-a cerut o anchetă serioasă…

— Aveam eu o oarecare bănuială, zise Poirot. Şi părerea mea personală este că suntem în faţa unei „afaceri” în care lucrurile „n-au ieşit tocmai cum trebuie”. Presupun că victima trebuia să fie Alistair Blunt. Numai de n-am fi la începutul unei campanii…

Adulmecă în jurul lui foarte sugestiv şi adăugă:

— N-ai impresia că miroase a bani?

— Oare nu te hazardezi un pic? Răspunse Japp.

— Poate! Însă am impresia că săracul Morley nu era decât un pion pe tabla de şah. Poate că ştia ceva, poate că i-a spus ceva lui Blunt, poate s-a crezut că i-ar putea spune ceva…

Cum Gladys Nevill intră în încăpere, Poirot îşi întrerupse ipotezele.

— Domnul Reilly, zise ea, este foarte ocupat momentan cu o extracţie. Va veni aici peste zece minute.

— Perfect! Spuse Japp. Până atunci îl vom revedea pe tânărul Alfred.

Alfred era stăpânit de sentimente diferite. Afacerea, în ansamblul ei, îl amuza, dar era nervos şi se temea ca nu cumva să i se reproşeze lui tot ceea ce se întâmplase.

Nu era în serviciul domnului Morley decât de două săptămâni, dar în aceste 15 zile comisese atâtea prostii şi i se făcuseră atâtea reproşuri justificate încât încrederea în sine îl abandonase complet.

— Nu era în apele lui, spuse tânărul, răspunzând unei întrebări puse de Japp, dar n-aş fi crezut pentru nimic în lume că avea să se sinucidă!

Poirot interveni:

— Trebuie să ne spui tot ce-ţi poţi aminti în legătură cu ceea ce s-a petrecut azi dimineaţă. Eşti un martor extrem

de important şi ne poţi fi de mare ajutor.
Chipul tânărului se împurpură, iar pieptul i se bombă cu mândrie. Îi făcuse deja lui Japp o rapidă relatare a evenimentelor dimineţii. Acum avea să dea o versiune dezvoltată. Îşi dădea seama de propria lui importanţă şi această constatare îl reconforta.
— Vă voi spune tot ceea ce ştiu, răspunse el. Puneţi-mi întrebări…
— Să începem cu începutul, zise Poirot. Ai remarcat cumva, în dimineaţa aceasta, ceva anormal?
— Nu. A fost o dimineaţă obişnuită.
— Au venit în casă persoane străine?
— Nu, domnule.
— Nici măcar printre pacienţi?
— Ah, nu mă gândeam la ei! Toţi aveau programare, dacă cumva asta doriţi să ştiţi. Erau toţi trecuţi în registru.
— N-a putut pătrunde nimeni în casă pe furiş?
— Cu siguranţă că nu! Ar fi trebuit să aibă cheia.
— Dar, în orice caz, se putea pleca fără ca persoana să atragă atenţia?
— Asta, da! N-ai decât să răsuceşti mânerul uşii de la stradă şi-ai ieşit! Aşa cum v-am spus deja, aproape toţi pacienţii renunţă la a mai fi conduşi. Adesea îi văd coborând scara în timp ce conduc pe cineva la ascensor…
— Bine… Vorbeşte-ne despre bolnavii din dimineaţa asta… Dacă nu-ţi mai aminteşti numele, spune-ne cum arătau!
Alfred îşi acordă o clipă de gândire înainte de a începe.
— A fost mai întâi, zise el, o doamnă, însoţită de o fetiţă, care venea la domnul Reilly, şi o anume doamnă Soap, sau cam aşa ceva, pentru domnul Morley.
— Foarte bine!
— Apoi a mai fost o doamnă bătrână, puţin cam afectată, care a venit într-o „Daimler”. La plecarea acesteia, a sosit un individ înalt care părea să fie un ofiţer în civil şi, aproape imediat după aceea, aţi venit dumneavoastră…
— Exact, zise Poirot.

— Apoi, a apărut americanul…
— Americanul? Întrebă Japp.
— Da, domnule, un bărbat tânăr. Era chiar un american, îţi puteai da seama după accentul său. A sosit mai devreme. Şi ce-i mai interesant este faptul că nu a aşteptat!
— Cum aşa?
— Aşa cum vă spun! Am venit după el când m-a sunat domnul Reilly, la ora 11:30, sau, poate, un pic mai târziu, pe la douăsprezece fără douăzeci – şi el dispăruse. Şi-a pierdut, fără îndoială, răbdarea şi a plecat…
— Atunci, făcu Poirot, probabil că a ieşit imediat după mine.
— Da, domnule. Când aţi plecat, tocmai îl condusesem sus pe un domn care sosise într-un „Rolls”. Şi, pardon, este o maşină pe care o are domnul Blunt! Era ora 11:00 şi jumătate. Coborând din nou, v-am condus până la uşă şi am introdus-o pe o doamnă, domnişoara Berry Seal, sau ceva în genul ăsta! Acestea fiind îndeplinite, am dat o raită pe la bucătărie, aşa, ca să iau o gustare, şi nici nu intrasem aici de două minute când văd că se declanşează semnalizatorul la cabinetul domnului Reilly. Urc din nou şi constat, aşa cum v-am spus, că americanul o ştersese. M-am dus să-i spun domnului Reilly, care a tras câteva înjurături cum i se mai întâmplă!
— Continuă, zise Poirot.
— Ce s-a petrecut după aceea?… Să ne gândim puţin!… Ah! Da!… Domnul Morley m-a chemat. De data aceasta era pentru domnişoara Seal. M-am dus s-o anunţ. Domnul Blunt cobora scara în momentul în care eu urcam cu ascensorul împreună cu această domnişoară cum s-o-fi-chemând. Când am coborât iar, au sosit doi domni. Era unul mărunţel, cu o voce ascuţită, care venea la domnul Reilly. Pe celălalt îl condusesem la domnul Reilly imediat după ce sosise.
— Şi, întrebă Japp, pe străinul acesta, domnul Amberiotis, nu l-ai văzut plecând?

— Nu, domnule. Cu siguranţă că a ieşit singur! Ca şi celălalt domn pe care, de asemenea, nu l-am văzut ieşind…

— Începând de la 12:00, unde te-ai aflat?

— În ascensor, domnule. Acolo aştept să fiu chemat cu semnalizator, sau să se sune de la intrare!

— Şi presupun, zise Poirot, că te pregăteai să citeşti?

Alfred roşi.

— Nu văd nici un rău în asta! Răspunse el. Nu este ca şi când aş face altceva!

— Evident, făcu Poirot. Şi ce citeai?

— O carte poliţistă americană, domnule: „Moartea vine la ora 11:45”. O chestiune nemaipomenită, plină cu gangsteri!

Poirot zâmbi şi-i puse o nouă întrebare:

— De unde te aflai, ai fi auzit dacă s-ar fi închis uşa de la intrare?

— Dacă cineva ar fi ieşit?… Asta n-o prea cred! Poate că l-aş fi auzit, dar fără să-i dau atenţie! Înţelegeţi, ascensorul este chiar în fundul holului, acolo unde culoarul face un colţ. Acolo se află soneria de la intrare şi semnalizatoarele!

— Apoi? Întrebă Japp.

Alfred se încruntă într-un ultim efort de a-şi chema amintirile.

— Nu mai rămâne, spuse el, decât ultima vizitatoare, domnişoara Shirty. Pândea semnalizatorul domnului Morley, care întârzia să se aprindă şi trebuie să vă spun că, pe la ora 1:00, doamna, care continua să aştepte, începuse să se enerveze!

— Nu ţi-a venit ideea să urci la cabinetul domnului Morley şi să-l întrebi dacă nu cumva uitase de dânsa?

Alfred făcu o mişcare energică cu capul pentru a sugera că o asemenea iniţiativă ar fi comportat riscuri.

— Nici nu poate fi vorba de una ca asta! Exclamă el. Mai întâi că celălalt domn se mai afla probabil acolo, şi apoi eu trebuia să aştept să mă cheme patronul. Desigur, dacă aş fi ştiut că s-a sinucis… Dădu din cap cu tristeţe.

— Semnalizatorul, spuse Poirot, se declanşa înainte sau după plecarea pacienţilor?

— Depinde! Deseori, soneria se declanşa când pacientul se pregătea să coboare scările. Dacă acesta chemase, ea funcţiona în timpul coborârii. Nu era ceva constant. Adesea domnul Morley aştepta 2-3 minute înainte de a cere să-i fie introdus pacientul următor, dar, când era grăbit, nici nu ieşea bine un pacient din cabinet, şi doctorul suna pentru a-l primi pe următorul…

Se făcu un moment de tăcere, după care Poirot îl întrebă pe tânărul funcţionar dacă a fost surprins de moartea patronului său.

— Chiar că puteţi spune că am rămas cu gura căscată, răspunse Alfred. După câte ştiu, nu avea absolut nici un motiv să se omoare.

Brusc fu frapat de o idee. Cu ochii căscaţi de uimire adăugă:

— Nu cumva o fi fost omorât?

Poirot răspunse, fără a-i lăsa lui Japp timpul necesar pentru a vorbi:

— Te-ar surprinde?

— Pe cinstea mea, domnule, nu prea ştiu! Nu văd cine i-ar fi putut dori moartea domnului Morley. Era un om foarte… Foarte obişnuit. Chiar credeţi că a fost asasinat?

— Trebuie să luăm în consideraţie toate posibilităţile, zise grav Poirot, şi de aceea îţi semnalam mai înainte că eşti un martor foarte important şi că trebuie să te străduieşti să-ţi aminteşti foarte exact tot ceea ce s-a petrecut în această dimineaţă.

Chipul încordat al tânărului era o dovadă evidentă a bunăvoinţei sale.

— Într-adevăr, făcu el în cele din urmă, nu-mi mai amintesc de nimic altceva!

Tonul era lugubru.

— Îţi mulţumesc, Alfred. Eşti foarte sigur că, cu excepţia bolnavilor, nimeni altcineva nu a mai venit în casă în

dimineaţa asta?

— Nici un străin, domnule, sunt sigur de asta! Desigur, nu mă refer la prietenul domnişoarei Nevill, care a trecut pe aici şi care a cam făcut scandal văzând că ea nu este…

— Cam când a venit? Întrebă repede Japp.

— Puţin după ora 12:00. Când i-am comunicat că domnişoara Neville va lipsi în ziua respectivă, a părut stupefiat şi a afirmat că va aştepta pentru a-l vedea pe domnul Morley. I-am răspuns că patronul va fi ocupat până la ora mesei, dar el a spus: „Nu face nimic! Voi aştepta.”

— Şi când a plecat?

Întrebarea îl lăsă pe tânărul Alfred stupefiat.

— La naiba! Exclamă el. Nu mă gândeam la asta! L-am văzut intrând în salon, dar, când m-am întors, nu mai era acolo! Probabil că se strecurase să aştepte şi, fără îndoială, a plecat spunându-şi că se va întoarce mai târziu.

— Crezi că ai făcut bine menţionând şi posibilitatea unui asasinat în faţa acestui puşti? Îl întrebă Japp pe Poirot, după plecarea lui Alfred.

— Aşa cred, răspunse Poirot. Ideea asta va acţiona asupra memoriei sale, stimulând-o, şi-i vor reveni în minte lucruri pe care probabil le-a văzut sau le-a auzit. Pe de altă parte, va fi mai vigilent cu ceea ce s-ar putea întâmpla în casă…

— Aşa cred şi eu, admise Japp. Totuşi, n-ar fi de dorit să se vorbească prea devreme despre crimă…

— Părerea lui Alfred, dragă prietene, nu-i luată în seamă de nimeni! Citeşte romane poliţiste, nu se gândeşte decât la crime şi la criminali, şi tot ceea ce ar putea spune el va fi pus pe seama imaginaţiei sale debordante.

— Poate că ai dreptate, declară Japp. Să mergem să-l vedem pe Reilly. Poate că are să ne spună ceva.

Situat la etajul I, cabinetul domnului Reilly era la fel de încăpător ca acela al lui Morley, dar nu tot atât de bine luminat, şi mai puţin luxos.

Asociatul domnului Morley era un tânăr înalt şi brunet. O şuviţă de păr îi aluneca pe frunte. Avea privirea

pătrunzătoare şi vocea plăcută.
— Sperăm, domnule Reilly, declară Japp de îndată ce prezentările fură făcute, că veţi aduce puţină lumină în toată afacerea asta!
— Tare mă tem că vă voi dezamăgi, răspunse Reilly. Unicul lucru pe care vi l-aş putea spune este că sinuciderea lui Henry Morley este de neconceput! A mea ar fi fost explicabilă, dar a sa, nu!
— Dumneavoastră aţi avea motive să vă luaţi viaţa? Întrebă Poirot.
— Da, căci nu duc lipsă de necazuri! Începând cu cele băneşti! Nu am reuşit nicicând să-mi potrivesc cheltuielile în funcţie de venituri. Morley, în schimb, era un om chibzuit, care ştia să se organizeze. Situaţia lui financiară era excelentă! Dacă veţi face cercetări, veţi vedea că nu avea datorii.
— Supărări din dragoste, atunci? Sugeră Japp.
— Morley, nici pomeneală! Nu ştia să se bucure de viaţă. Era, sărmanul, complet sub papucul sorei sale.
Japp îl rugă pe Reilly să-i vorbească despre bolnavii pe care-i văzuse în cursul dimineţii.
— Toţi sunt nişte oameni foarte de treabă, răspunse Reilly. Micuţa Betty Heath este o copilă încântătoare şi, de altfel, sunt medicul familiei sale. Colonelul Abercrombie este şi el o veche cunoştinţă de-a mea…
— Şi domnul Howard Raikes?
Reilly se strâmbă:
— Cel care n-a mai avut răbdare să aştepte? Ei bine, n-am mai auzit niciodată vorbindu-se despre el mai înainte, şi nu ştiu nimic despre el. Dăduse telefon pentru a fi programat şi insistase ca să fie primit în dimineaţa asta.
— De unde a telefonat?
— De la hotelul Palace. Cred că este american.
— Asta-i şi părerea tânărului Alfred.
— O fi ştiind el ceva! Nu degeaba stă tot timpul la cinema!
— Celălalt pacient era domnul Barnes, nu-i aşa?

— Da. Este un tip mărunţel şi meticulos care mă amuză grozav. Un funcţionar pensionat care locuieşte prin Ealing.

Japp îl întrebă pe Reilly ce părere are despre domnişoara Nevill. Dentistul surâse.

— Frumoasa şi blonda secretară? Spuse el. Vă pierdeţi timpul anchetând în această direcţie. Am certitudinea că relaţiile sale cu Morley erau de o corectitudine ireproşabilă!

— Dar, replică Japp, ai cărui obraji se coloraseră puţin, n-am pretins nicicând altceva.

Reilly îşi ceru scuze.

— Credeam, explică el, că vă gândiţi la acel vechi adagiu franţuzesc: „Caută femeia!”

Pronunţase cuvintele în limba franceză.

— Mă veţi scuza, domnule Poirot, adăugă el, pentru faptul că mă exprim în limba dumneavoastră. Am un accent bun, nu-i aşa? Este meritul călugărilor care m-au crescut…

Japp puse capăt acestei vorbării care începuse să-l agaseze, printr-o întrebare pusă pe un ton destul de aspru:

— Îl cunoaşteţi pe logodnicul domnişoarei Nevill? Un oarecare Frank Carter, dacă nu mă înşel…

— Morley nu avea o părere prea bună despre el, răspunse Reilly. O sfătuise pe domnişoara Nevill să renunţe la el.

— Se poate crede că această intervenţie nu a fost privită cu ochi buni de Carter?

— Foarte probabil!

Continuând să surâdă, Reilly adăugă, după o clipă de tăcere:

— Vă rog să mă scuzaţi, dar ancheta dumneavoastră se referă la o sinucidere sau la un asasinat?

Replica lui Japp nu se lăsă aşteptată:

— Dacă ar fi un asasinat, i-aţi găsi o explicaţie?

— Categoric nu! Exclamă Reilly bine dispus. Nu mi-ar displace ca asasinul să fie Georgina, care nu-i decât o femelă posomorâtă, obsedată de ideea că toată lumea bea prea mult, dar există în sufletul ei prea multe sentimente frumoase pentru ca această ipoteză să fie luată în

consideraţie. Evident, aş fi putut urca până la cabinetul lui Morley pentru a-l omorî pe acesta, dar n-am făcut-o şi nici nu-mi pot imagina că cineva ar dori s-o facă. Este adevărat că nu pot accepta nici ideea sinuciderii lui! Adăugă pe un ton indiferent: De fapt, sfârşitul lui mă îndurerează. Nu mă judecaţi după aparenţe… Sunt cam nervos din fire… În fond ţineam mult la Morley şi-mi va lipsi…!

Japp puse receptorul telefonic în furcă şi îşi întoarse chipul necăjit spre Poirot.

— Domnul Amberiotis, spuse el, nu se simte bine. Ar prefera să nu fie deranjat de nimeni în această după-amiază.

Adăugă, însă, aproape imediat:

— Ei bine, eu îl voi deranja, totuşi!… Şi ar greşi dacă şi-ar imagina că va putea să mi se strecoare printre degete. Am la Savoy un om care-l va ţine sub observaţie pentru eventualitatea că va încerca să ne facă vreo figură.

— Crezi cumva că l-a omorât pe Morley?

— Habar n-am. Dar este ultimul care l-a văzut în viaţă şi, până acum, nu a mai venit niciodată la cabinetul doctorului. L-a părăsit pe Morley, după cum afirmă, la 12:25. Morley era în viaţă, spune Amberiotis şi, se pare, foarte sănătos. Este posibil să fie adevărat, dar şi contrariul este la fel de posibil. Dacă Morley era sănătos în acel moment, trebuie să stabilim ce s-a petrecut după aceea. Îi mai rămâneau cinci minute libere înaintea programării următoare. Să fi venit să-l vadă cineva în timpul celor cinci minute? Carter sau Reilly, de exemplu? Trebuie să examinăm această ipoteză. Şi chiar foarte atent căci răspunsul ne va permite, sau nu, să afirmăm că la 12:30, sau cel mai târziu la ora 13 fără 25, Morley era mort. Aşa cred, cel puţin. Altfel l-ar fi alertat pe Alfred prin semnalizator, fie a-i cere s-o introducă pe domnişoara Kirby, fie pentru a-i transmite că nu o poate primi. Nu, ori a fost asasinat, ori cineva i-a spus ceva care l-a determinat să-şi ia viaţa!

Aruncă o privire la ceas, apoi continuă:

— Voi vedea toate persoanele cu care avea Morley întâlnire azi dimineaţă. Este posibil să-i fi spus vreuneia dintre aceste persoane o frază care să ne dea o urmă. Alistair Blunt mi-a transmis că-mi va putea acorda câteva minute la ora 16 şi un sfert. Vom începe deci cu el. După aceea, am putea s-o vedem pe această domnişoară Sainsbury Seale, apoi pe Amberiotis, pe care nu vreau să-l contactez decât după ce voi obţine alte câteva indicii. Voi încheia cu acest american care, după câte spui, are o figură de criminal.

Poirot zâmbi şi rectifică:

— Dacă mă gândesc bine, figura lui era mai curând a unui om pe care-l dor dinţii!

— Asasin sau martir, replică Japp, domnul Raikes mă interesează. Purtarea lui este bizară ca să nu spunem mai mult!… De altfel, înţeleg să mă informez şi despre telegrama primită de domnişoara Nevill, referitoare la mătuşa sa, despre logodnic… pe scurt, despre toţi şi toate.

Alistair Blunt era puţin cunoscut de marele public. Pe de o parte pentru că ducea o viaţă liniştită şi retrasă, dar mai ales pentru că, vreme de mai mulţi ani, fusese mai curând un prinţ consort decât un suveran.

Rebecca Sanseverato, născută Amholt, era, în momentul sosirii sale la Londra, o femeie de 45 de ani, pe care viaţa o dezamăgise cu cruzime. Ea aparţinea aristocraţiei banilor. Mama ei era o Rotherstein, tatăl ei conducea banca ce-i purta numele, una dintre cele mai puternice din Statele Unite. Cum cei doi fraţi ai săi, precum şi un văr, îşi găsiseră moartea într-un accident de aviaţie, Rebecca moştenise singură o avere imensă. La mulţi ani după aceea, ea se căsătorise cu unul dintre cele mai mari nume din Europa, prinţul Felipe di Sanseverato, o puşlama cu titlu, a cărui purtare imorală era notorie şi care avea să o facă foarte nefericită. Totul se terminase cu un divorţ în al treilea an al căsniciei. Rebecca obţinuse ca fetiţa născută din această căsătorie să-i fie încredinţată ei. Copilul muri. Tânăra

femeie hotărî atunci să se consacre afacerilor. Avea finanţele în sânge. Se asocie cu tatăl ei, iar la moartea acestuia luă efectiv conducerea reţelei de „holdinguri” asupra căreia dominase el în timpul vieţii. Venind la Londra, ea îl primi la Claridge, unde locuia, pe unul dintre tinerii asociaţi ai Băncii Londrei, care avea să-i prezinte diferite documente. Şase luni mai târziu, lumea afla cu stupoare că Rebecca Sanseverato se căsătorea cu Alistair Blunt, deşi acesta era cu vreo 20 de ani mai tânăr decât ea. Urmară glumele obişnuite. Prietenele ei nu scăpară ocazia să proclame că Rebecca îşi pierdea complet capul când se îndrăgostea. O dovedise deja cu Sanseverato şi o lua de la început cu tânărul Blunt. Lui nu-i păsa, cu siguranţă, decât de banii ei, iar ea se îndrepta spre o nouă catastrofă.

Nu se întâmplă nimic din toate acestea. Spre surpriza generală, Rebecca a fost fericită cu cel de-al doilea soţ. Oamenii care preziseră că Blunt îi va delapida averea soţiei sale se înşelau. El o iubea pe Rebecca şi îi era fidel. Nici după zece ani de la moartea soţiei sale, el nu s-a recăsătorit. Geniul său în afaceri îl egala pe acela al dispărutei. Nu se înşela niciodată în judecăţile sale şi nici în previziunile sale, integritatea lui era proverbială şi administra cu o abilitate extraordinară interesele colosale reprezentate de grupurile Amholt şi Rotherstein.

Ieşea puţin în societate şi trăia simplu, nu-şi părăsea reşedinţa sa din Londra, o clădire magnifică situată pe Chelsea Embankment, decât pentru câteva zile, în tovărăşia câtorva prieteni, într-una din casele sale de la ţară situate fie în Kent, fie în Norfolk. Îi plăcea golful, deşi juca destul de prost, şi părea interesat de arta grădinăritului.

Inspectorul-şef Japp şi Hercule Poirot fură introduşi într-un salon luxos şi confortabil, unde Alistair Blunt veni să li se alăture aproape imediat. Japp îşi prezentă însoţitorul.

— Vă cunosc după reputaţie, domnule Poirot, zise Blunt, dar mi se pare totuşi că v-am văzut, nu de mult, undeva.

— Nu mai căutaţi să vă amintiţi, răspunse Poirot. Ne-am întâlnit azi dimineaţă în salonul de aşteptare al sărmanului Morley.

— Într-adevăr! Exclamă Blunt. Ştiam eu că vă întâlnisem undeva.

Se întoarse spre Japp.

— Cu ce vă pot ajuta? Întrebă el. Am fost dezolat să aflu de moartea lui Morley.

— Şi surprins?

— Foarte surprins. Desigur, îl cunoaştem puţin, dar nu-mi părea un om care să-şi ia viaţa!

— În dimineaţa asta vi s-a părut sănătos şi bine dispus?

— Dumnezeule, sigur că da!

Surâzând, Alistair Blunt adăugă:

— Dacă trebuie să vă spun tot adevărul, vă mărturisesc că-mi este îngrozitor de frică de dentist şi de această odioasă freză mică pe care o plimbă printre dinţii pacienţilor. De aceea, când intru în cabinetul său, nu remarc nici un lucru. Dar când totul s-a sfârşit, când trebuie să plec, se schimbă lucrurile! Nu, v-o repet, Morley era în dimineaţa asta ca de obicei. Amabil şi grăbit…

— L-aţi văzut des mai înainte?

— Este a treia sau a patra vizită. Până anul trecut, n-am avut necazuri cu dinţii.

— Cine vi l-a recomandat pe domnul Morley? Întrebă Poirot.

Blunt făcu un efort de memorie, încruntându-şi sprâncenele.

— Să vedem… Mă cam supăra o măsea şi-mi amintesc foarte bine că cineva mi-a spus că Morley, din Queen Charlotte Street, este un dentist remarcabil. Numai că sunt incapabil să spun cine anume. Regret!

— Dacă v-aţi aminti numele persoanei, zise Poirot, aţi vrea să fiţi atât de amabil să mi-l comunicaţi?

Alistair Blunt îl privi surprins pe Poirot.

— Cu siguranţă, răspunse el. Detaliul acesta ar prezenta vreun interes?

— Poate, făcu Poirot. Am impresia că ar putea fi foarte important!

Japp şi Poirot, părăsind reşedinţa financiarului, coborau treptele scării, când un automobil se opri la marginea trotuarului. Era o maşină „Sport”, condusă de o tânără care, pentru a se extrage de la postul său de pilotare, a trebuit să facă o adevărată gimnastică laborioasă şi meritorie. Cei doi bărbaţi se îndepărtau deja când, în sfârşit, ea se eliberă din cochilia sa. Îi strigă cu un „Ei!” răsunător. Ei îşi continuară drumul, negândindu-se că lor li se adresa tânăra. Ea îi strigă din nou. De data aceasta, se opriră şi se întoarseră. Tânăra venea spre ei. Înaltă, subţire, numai mâini şi picioare, cu părul castaniu închis şi pielea bronzată, avea un chip lipsit de frumuseţe, dar inteligent şi energic.

— Vă cunosc, spuse ea, adresându-se lui Hercule Poirot. Sunteţi Hercule Poirot, detectivul.

Vocea ei era gravă şi caldă, cu un uşor accent american.

Poirot se înclină cu curtoazie şi, răspunzând întrebării mute a tinerei, îl prezentă pe inspector.

Ea făcu nişte ochi mari, în care Poirot avu impresia că ghiceşte o licărire speriată, şi, cu o voce chinuită, întrebă:

— Ce căutaţi aici?… Sper… Că nu i s-a întâmplat nimic unchiului Alistair?

— De ce credeţi că i s-ar fi putut întâmpla ceva? Zise repede Poirot.

— Nu i s-a întâmplat nimic? Atunci, totul este perfect!

Japp repetă la rândul său întrebarea lui Poirot:

— De ce, domnişoară…?

Ea zise, aproape mecanic:

— Olivera, Jane Olivera…

— De ce, domnişoară Olivera, credeţi că i s-ar fi putut întâmpla ceva domnului Blunt?

Ea râse, cu un râs care suna fals, şi răspunse:

— Când întâlneşti poliţişti în pragul unei case, îţi spui, fără să vrei, că în pod sunt bombe!… Unchiul meu v-a chemat?

Întrebarea îi era adresată lui Poirot, dar Japp fu cel care răspunse:

— Nu. Noi am vrut să-l vedem. În legătură cu o sinucidere care a avut loc azi dimineaţă.

— O sinucidere?

— Da. Aceea a domnului Morley, dentistul din Queen Charlotte Street, nr. 58.

— Oh!

Ea pălise. Rămase câteva secunde nemişcată, privind drept înaintea ei, cu fruntea întunecată de grijă, apoi spuse, într-un fel destul de neaşteptat:

— Dar este stupid!

După care, întorcându-le spatele brusc, se îndepărtă fără ceremonie, urcând în grabă treptele şi intrând în casa a cărei cheie o avea.

Japp, foarte mirat, privea această retragere care semăna cu o fugă.

— Curioasă reflecţie, zise el în sfârşit.

— Curioasă, făcu şi Poirot, dar şi interesantă.

Japp se dezmetici, îşi privi ceasul şi opri un taxi care tocmai trecea.

În holul slab iluminat din Glengowrie Court Hotel, domnişoara Sainsbury Seale îşi lua ceaiul. Sosirea unui ofiţer de poliţie, în uniformă, o tulbura un pic, dar nu-i displăcea. Poirot remarcă uimit că pantoful continua să fie privat de catarama sa.

— Într-adevăr, domnule ofiţer, zise ea cu o voce melodioasă, plimbându-şi privirile în jurul ei, nu ştiu unde ne-am putea instala ca să fim liniştiţi! Es-te ora ceaiului, înţelegeţi? De fapt, mi-aţi permite să vă ofer câte o ceaşcă de ceai, dumneavoastră şi… Prietenului dumneavoastră?

— Nu, mulţumesc, doamnă, zise Japp. Vi-l prezint pe monsieur Hercule Poirot.

— Chiar nu vreţi să acceptaţi o ceaşcă de ceai? Atunci poate că ne-am putea instala în salon, deşi, la ora aceasta, este de obicei cam multă lume… Iată, acolo, în colţişorul acela. Cei de acolo pleacă…

Locul, un mic patrulater puţin mai ferit privirilor, părea relativ calm. Trecând înaintea lor, ea îi conduse. Până acolo, Poirot culese de pe jos o eşarfă şi o batistă pe care ea le scăpase şi pe care i le restitui în timp ce se aşezau.

— Mulţumesc, spuse ea, şi scuzaţi-mă! Sunt atât de dezordonată! Şi acum, inspectore, sau, mai bine zis, inspector-şef, nu-i aşa? Vă rog, puneţi-mi ce întrebări doriţi! Afacerea asta este de-a dreptul lamentabilă! Sărmanul domn Morley! Presupun că-l preocupa ceva! Trăim vremuri atât de grele!

— Vi s-a părut că ar avea o înfăţişare preocupată, azi dimineaţă, domnişoară Sainsbury Seale?

Ea reflectă un moment.

— Oh, Doamne, zise ea în sfârşit, n-aş putea afirma aşa ceva! Numai că, având în vedere împrejurările, cred că aş fi fost incapabilă să remarc ceva! Nu mă simt stăpână pe mine când intru în cabinetul unui dentist!

Ea cârâi uşor şi, sclifosindu-se, îşi pipăi cu mâna buclele, despre care Poirot tocmai remarcase în sinea lui că sunt asemenea unor cuiburi de păsări.

— Ne puteţi spune, întrebă Japp, care erau persoanele care se aflau cu dumneavoastră în salonul de aşteptare?

— Să vedem… Când am sosit, nu era acolo decât un tânăr. Probabil că suferea groaznic căci murmura ceva strângând din dinţi. Lăsa impresia că se stăpâneşte cu greu, şi răsfoia cu un deget nervos paginile unei reviste pe care părea incapabil s-o citească. Apoi, brusc, s-a ridicat dintr-un salt şi a ieşit. Da, probabil că se simţea într-adevăr foarte rău!

— Ştiţi unde s-a dus? A părăsit casa?

— N-am absolut nici o idee. Presupun că şi-a spus că nu mai poate aştepta şi că trebuie să-l vadă numaidecât pe dentist. Dar nu s-a dus la domnul Morley, căci nici nu

plecase bine când valetul veni după mine şi mă conduse în cabinetul domnului Morley.

— Înainte de plecare v-aţi mai întors în salonul de aşteptare?

— Nu. Îmi aranjasem părul şi-mi pusesem pălăria chiar în cabinetul domnului Morley. Ştiu că există doamne care-şi lasă pălăria în salonul de aşteptare, dar eu nu procedez aşa niciodată. Una din prietenele mele, care are acest prost obicei, şi-a găsit într-o zi pălăria într-o stare jalnică. Cineva, un copil desigur, se aşezase pe ea. Şi era o pălărie nouă!

— O adevărată catastrofă, zise politicos Poirot.

— Cea vinovată este mama, reluă domnişoara Sainsbury Seale. Copiii trebuie să fie supravegheaţi. Ei n-au intenţii rele. Numai că, dacă nu eşti atent la ceea ce fac…

Japp aduse discuţia pe făgaşul care-l interesa.

— Tânărul acesta suferind, întrebă el, este unicul bolnav pe care l-aţi remarcat în cursul vizitei?

— Da. Cu excepţia unui domn care cobora treptele scării chiar în momentul în care eu soseam. Pleca. Era un domn cu o alură destul de bizară, care părea străin…

Japp tuşi uşor.

— Eu eram acela, zise Poirot cu multă demnitate.

— Doamne! Exclamă domnişoara Sainsbury Seale, privindu-l cu atenţie pe domnul cel mărunţel. Iertaţi-mă! Sunt atât de mioapă şi parterul acesta este atât de întunecos! Am o excelentă memorie a fizionomiilor, dar trebuie să recunoaştem că aici nu se vede aproape deloc! Nu fiţi supărat! Vă rog!

După ce Poirot o linişti pe domnişoara Sainsbury Seale, Japp îi mai puse o întrebare.

— Sunteţi sigură, domnişoară, că domnul Morley n-a făcut în faţa dumneavoastră aluzie la vreo discuţie neplăcută pe care trebuia s-o aibă în cursul dimineţii?

— Absolut sigură.

— Nu v-a vorbit despre un pacient numit Amberiotis?

— Nu. De fapt, n-a pronunţat alte cuvinte decât pe acelea pe care dentiştii sunt obligaţi să le spună când se ocupă de un pacient.

Frazele acelea erau cunoscute de Poirot, care şi le amintea: „Clătiţi-vă gura, vă rog! Deschideţi-o puţin mai mult, vă rog!… Nu vă doare?”

Japp o informă, în acest timp, pe domnişoara Sainsbury Seale, că va trebui să depună mărturie la anchetă. Ea păru să se obişnuiască cu această idee care mai întâi o înspăimântase. O întrebare pusă de Japp o determină, un pic după aceea, să-şi spună povestea vieţii sale.

Întoarsă din India, în urmă cu 6 luni, după ce stătuse prin diverse hoteluri şi pensiuni, ea se fixase la Glengowrie Court, a cărei atmosferă familială îi plăcea. În India, trăise mai ales la Calcutta, lucrând cu diverşi misionari şi dând lecţii de dicţie.

— Să vorbeşti o engleză foarte pură şi să articulezi cuvintele într-un mod ireproşabil, explică ea, umflându-se în pene, este în ochii mei un lucru esenţial. Trebuie să spun că în tinereţe jucam în diverse piese de teatru. Nu aveam decât roluri modeste, dar aveam mari ambiţii. Vroiam să joc repertoriul cunoscut. În cele din urmă am făcut turnee în toată lumea: Shakespeare, Bernard Shaw…

Continuă după un suspin studiat:

— Nenorocirea, în ce ne priveşte pe noi, femeile, este inima! Suntem la buna ei plăcere. M-am căsătorit dintr-o nesăbuinţă. Ne-am despărţit aproape imediat. Fusesem decepţionată crunt. Mi-am reluat numele de domnişoară şi, atunci, graţie unor fonduri obţinute de la prieteni, am deschis un curs de dicţie. Am contribuit mult la crearea unei excelente companii de actori amatori. Trebuie să vă arăt notiţele mele…

Japp cunoştea în ce consta pericolul. Îşi anunţă deci plecarea.

În timp ce-şi lua rămas bun, domnişoara Sainsbury Seale îi atrase atenţia asupra unui ultim punct.

— Dacă, întâmplător, numele meu ar trebui să apară în ziare în calitate de martoră, de exemplu, aţi vrea să vă asiguraţi că va fi scris corect, Mabelle Sainsbury Seale, Mabelle cu doi „L” şi „E”, iar Seale, S, E, A, L, E… Normal, dacă faptul îi interesează, să reamintească apariţia mea în „Cum vă place” pe scena din Oxford Repertory Theatre…

Japp îşi căută scăpare în fugă:

În taxi, scoase un oftat de uşurare şi îşi şterse fruntea.

— Dacă ar fi necesar, declară el, nu ne va fi greu să-i verificăm spusele. Numai dacă nu ne-a povestit de la început până la sfârşit basme bune de adormit copiii, ceea ce nu cred…

— Oamenii care mint, adăugă Poirot, nu dau atâtea detalii şi poveştile lor par mai adevărate.

— Mă temeam să nu refuze să vină la anchetă, reluă Japp. În general, fetele bătrâne au oroare de acest gen de exhibiţii. Dar faptul că a jucat cândva teatru a decis-o să accepte fără ezitare. Să fie oarecum vedetă, undeva, este o tentaţie căreia nu-i poate rezista!

— Chiar crezi că vei avea nevoie de ea la anchetă?

— Nu ştiu încă. Depinde. În orice caz, sunt mai convins ca oricând, Poirot, că nu-i vorba de o sinucidere.

— Şi mobilul?!

— N-am deocamdată nici o idee. Cine ştie dacă Morley nu a sedus-o cândva pe fiica lui Amberiotis?

Poirot încercă să şi-l imagineze pe Morley făcând-o pe Făt-Frumos pe lângă o tânără şi frumoasă grecoaică cu ochii mari şi languroşi. Tabloul nu era verosimil, iar Poirot îi reaminti lui Japp că Reilly le spusese că asociatul lui nu ştia să profite de bucuriile vieţii.

— Ştiu, făcu Japp. Dar în cursul unei croaziere se poate întâmpla orice! De altfel, vom cunoaşte mai bine situaţia după ce vom vorbi cu cetăţeanul Amberiotis.

La Savoy, funcţionarul de la recepţie îl privi pe Japp într-un fel destul de bizar când poliţistul îi ceru să-i anunţe domnului Amberiotis vizita sa.

— Regret mult, domnule, zise el, dar mă tem că nu-l puteţi vedea pe monsieur Amberiotis.

— Ei bine, te înşeli foarte tare! Replică poliţistul cu o voce aspră.

În acelaşi timp, întredeschizându-şi portofelul, îl lăsă pe funcţionar să întrezărească legitimaţia care-i atesta funcţia.

— Nu m-aţi înţeles, domnule, reluă omul. Monsieur Amberiotis a murit acum o jumătate de oră.

Hercule Poirot avu impresia că se închide o uşă.

Încetişor, dar definitiv.

III. Cinci, şase, în codru vreascuri culeg…

24 de ore mai târziu, Japp îl chema pe Poirot la telefon. Vorbea cu amărăciune.

— Faliment pe toată linia! Zise el.

— Cum aşa?

— Morley s-a sinucis cu adevărat. Ştiu şi de ce.

— De ce?

— Mi s-a înmânat chiar acum raportul medicului referitor la moartea lui Amberiotis. Renunţ la jargonul medical. În stil vulgar, vom spune că a murit ca urmare a administrării unei doze excesive de adrenalină şi de procainã. Inima nu i-a rezistat şi nu minţea bietul om când afirma, ieri după-amiază, că nu se simte bine. Cu asta totul se explică! Anestezicul de care se servesc dentiştii pentru anestezii locale este pe bază de adrenalină şi procainã. Morley s-a înşelat asupra dozei, şi-a dat seama de eroarea sa, după plecarea lui Amberiotis, şi, de frica scandalului, s-a sinucis!

— Cu un revolver despre care nu se ştie că i-ar aparţine?

— Revolverul acesta putea fi foarte bine în posesia lui de multă vreme, fără ca el să fi spus cuiva. Nu spunem întotdeauna totul despre noi oamenilor alături de care trăim! Dacă ţi-aş spune tot ce li se ascunde uneori acestor oameni, ai fi stupefiat!

— Aşa este, admise Poirot.

— Oricum, reluă Japp, afacerea-i clasată. Totul se explică foarte logic.

— Nu-ţi voi ascunde, dragă prietene, replică Poirot, faptul că explicaţia asta este departe de a-mi da satisfacţie deplină. Este adevărat că anumiţi bolnavi reacţionează foarte neaşteptat la anesteziile locale, este exact că, în anumite cazuri, adrenalina în combinaţie cu procaina a putut produce efecte toxice. Este o problemă de temperament. Dar nici dentiştii, nici medicii nu împing, în general, conştiinţa profesională până la a se sinucide, dacă li se întâmplă vreun accident bolnavilor lor!

— De acord! Zise Japp. Numai că trebuie să facem o distincţie! Când anestezicul a fost administrat în doză normală, nu i se poate reproşa nimic doctorului, care nu avea cum să prevină reacţia deosebită a bolnavului său. Dar, în cazul de care ne ocupăm, greşeala profesională este evidentă. Nu am încă cifrele, pentru că analizele acestea cantitative necesită foarte mult timp, dar pot să afirm că doza era cu mult superioară celei normale!

— Dar, obiectă Poirot, nu era decât o greşeală, nu era o crimă.

— Adevărat! Există însă erori care te distrug. Din punct de vedere profesional, Morley era terminat. N-ai mai găsi pe nimeni care să-şi pună viaţa în mâinile unui dentist capabil să injecteze o doză mortală de otravă, chiar dacă oricui îi poate fi permisă o clipă de neatenţie!

— Recunosc că o eroare de felul acesteia este grozav de supărătoare.

— Reţine că-i vorba de un lucru ce se poate întâmpla. Medicii ori farmaciştii care nu s-au înşelat nicicând, ani şi ani de zile, au, într-o bună zi, o secundă de neatenţie şi produc o adevărată catastrofă! Şi trebuie să suporte consecinţele acestui fapt. Morley era un tip sensibil. Când i se întâmplă una ca asta, un medic are de obicei, alături de el, un farmacist ori un asistent cu care împarte

responsabilitatea. Morley, însă, era singurul răspunzător. Poirot încă nu era convins.

— Nu crezi că ar fi lăsat în urma lui un mesaj? Măcar pentru a-şi explica eroarea şi a declara că nu vrea să supravieţuiască unui om pe care l-a omorât din greşeală. Consider că ar fi putut scrie în grabă câteva cuvinte pentru sora lui…

— Dacă lucrurile s-au petrecut aşa cum cred eu, răspunse Japp, este normal să nu fi făcut aşa ceva. Şi-a dat seama brusc de ceea ce s-a întâmplat, şi-a pierdut stăpânirea de sine şi, fără să mai stea pe gânduri, s-a sinucis!

Cum Poirot tăcea, Japp continuă:

— Te cunosc, amice! Dacă ţi-ai băgat în cap ideea că eşti în prezenţa unei crime, nu vrei să renunţi şi trebuie să fie o crimă! Recunosc că, de data aceasta, eu sunt cel care te-am condus pe cărarea războiului. M-am înşelat, îţi mărturisesc cu umilinţă!

— Continuu să cred, zise Poirot, că există altă explicaţie.

— Pot exista chiar mai multe, nu mă îndoiesc de asta, replică Japp, iar eu m-am gândit la câteva. Dar toate mi se par fantastice! Putem presupune că Amberiotis l-a omorât pe Morley, după care acesta s-a întors la el, la hotel, şi s-a sinucis, cuprins de remuşcări. Dacă crezi că această ipoteză este posibilă, eu personal, nu sunt deloc de această părere! Scotland Yard-ul mi-a comunicat informaţiile de care dispune despre Amberiotis. Foarte interesant. Era un mic hotelier grec, care, după ce a făcut un pic de politică în ţara sa, începuse să facă spionaj în Germania şi în Franţa. Meseria nu-l îmbogăţea atât de repede cum îşi dorea el şi se presupune că s-a apucat şi de şantaj. Era, în general vorbind, un tip lipsit de scrupule. Anul trecut s-a aflat în India şi se crede că, acolo, i-a sustras unui prinţ indigen sume considerabile. Numai că, tipul fiind şiret, nu s-a putut găsi nici o probă care să-l incrimineze. Dacă vrei o altă ipoteză, mai am una de rezervă! Dintr-un motiv sau altul, Amberiotis are asupra lui Morley un ascendent şi îl

şantajează. Oferindu-i-se ocazia, Morley profită pentru a-i injecta în gingii o doză masivă de adrenalină şi de procainã. Se bizuie pe faptul că moartea duşmanului său va trece drept un accident nefericit. După plecarea lui Amberiotis, este cuprins de remuşcări şi se sinucide. Este şi asta o teorie, deşi, în ce mă priveşte, mi-e greu să-l văd pe Morley în rolul unui asasin. Pentru mine, unica explicaţie valabilă este, ţi-o repet, cea pe care ţi-am spus-o: Morley, suprasolicitat de activitatea sa, a comis o greşeală. Cam aceasta va fi concluzia anchetei. I-am vorbit despre afacerea asta comisarului principal, iar acesta este categoric…

— Foarte bine, spus Poirot cu un oftat. Foarte bine…

— Îţi înţeleg sentimentele, conchise cu amabilitate Japp. Dar nu poţi să dai de fiecare dată peste o crimă frumoasă! Aşa că îţi spun: „Pe curând!” şi-mi cer scuze repetând în contul meu această frază devenită clasică: „Scuză-mă că te-am deranjat…!”. La revedere, dragul meu Poirot!

Acestea fiind spuse, el puse receptorul în furcă.

Hercule Poirot era instalat în faţa biroului său. Un birou modern. În materie de mobilă, Poirot iubea tendinţa modernă, din cauza liniilor sale sobre şi nete pe care le prefera curbelor, oricât de graţioase ar fi fost ele, specifice stilului vechi. În faţa lui se afla o foaie de hârtie pătrată pe care, sub rubrici bine delimitate, scrisese câteva observaţii.

Mai întâi, acestea:

Amberiotis. Spionaj. De ce se afla în Anglia? În India, anul trecut. În timpul unei perioade de tulburări şi agitaţii. Poate că era un agent revoluţionar.

Urma apoi un nume cu un semn de întrebare:

Howard Raikes?

Şi apoi o frază: „Dar este stupid!”

Poirot reflectă. Afară, pe marginea pervazului se aşezase o pasăre care ţinea în ciocul ei o rămurică necesară construirii cuibului său. Şi Poirot cam aducea cu o pasăre, cu capul lui ţuguiat, în formă de ou.

Lăsă un spaţiu alb pe pagina respectivă şi scrise sub ultimul rând:

Domnul Barnes?

Apoi, mai jos:

Biroul lui Morley? Urme pe covor. Posibilităţi.

Privi pentru o clipă cu multă atenţie acest ultim rând, apoi se ridică şi ceru să i se aducă pălăria şi bastonul, după care ieşi.

Trei sferturi de oră mai târziu, Hercule Poirot lăsa în urmă staţia de la Metropolitan, ajungea în Ealing Broadway şi termina pe jos parcursul pe care-l avea de făcut până la Castlegarden Road nr. 88.

Era o casă mică, izolată de celelalte şi despărţită de stradă printr-o grădină îngrijită admirabil, pe care Poirot o contemplă cu o vie satisfacţie.

— Iată cel puţin ce înseamnă o simetrie perfectă! Murmură el pentru sine.

Domnul Barnes era acasă. Veni numaidecât în mica sufragerie unde detectivul fusese introdus. Era un om cu o talie sub cea mijlocie, aproape complet chel şi ai cărui ochi clipeau în spatele ochelarilor cu sticla groasă. Ţinea în mână cartea de vizită a lui Poirot, care-i fusese înmânată de cameristă.

— Monsieur Poirot, zise el cu o voce piţigăiată, sunt foarte onorat de vizita dumneavoastră.

Detectivul se scuză.

— Vă rog să mă iertaţi că m-am prezentat la dumneavoastră pe neaşteptate…

— Nu vă scuzaţi, răspunse domnul Barnes, aţi făcut foarte bine şi aţi ales foarte bine ora. Ora şapte fără un sfert, în această perioadă a anului, reprezintă aproape certitudinea de a-i găsi pe oameni la ei acasă!

Îi indică cu mâna un scaun vizitatorului său.

— Luaţi loc, domnule Poirot. Probabil că avem a ne spune multe lucruri. Îmi imaginez că este vorba de Queen Charlotte Street, numărul 58?

— Aveţi dreptate, zise Poirot. Dar v-aş putea întreba ce anume vă face să presupuneţi că este vorba despre acest caz?

— Scumpul meu domn Poirot, am părăsit Ministerul de Interne de câtăva vreme deja, dar n-am ruginit complet. Există afaceri care nu au nevoie de publicitate şi pentru care este preferabil să nu apelezi la poliţie. Este inutil să atragi atenţia asupra lor!

— Vreţi să-mi permiteţi încă o întrebare? De ce consideraţi că afacerea nu are nevoie de publicitate?

— Mă înşel? Ei bine, regret!

Aplecându-se înainte şi agitându-şi ochelarii pe care tocmai şi-i scosese, domnul Barnes adăugă:

— Când este vorba de spionaj, monsieur Poirot, nu plevuşca este importantă. Cei care ar trebui prinşi sunt peştii mari. Dar, pentru a reuşi, trebuie să fii foarte atent să nu sperii plevuşca!

— Mi se pare, domnule Barnes, zise cu simplitate Poirot, că dumneavoastră ştiţi mult mai multe lucruri decât mine!

— Nu ştiu absolut nimic, replică domnul Barnes. Nu fac decât să subliniez câteva fapte şi atât.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi, de exemplu, prezenţa lui Amberiotis la Morley. Uitaţi că eu am stat în faţa lui, în salonul de aşteptare, unul sau două minute. Nu mă cunoştea. Întotdeauna am fost unul din acei oameni care trec neobservaţi… Uneori este foarte util… Dar, eu l-am remarcat… Şi am ghicit perfect ce căuta aici!

— Adică?

Ochii domnului Barnes clipiră într-un ritm accelerat.

— Vedeţi dumneavoastră, domnule Poirot, spuse el, noi, englezii, suntem nişte oameni extrem de obositori. Suntem conservatori până-n măduva oaselor! Bombănim, protestăm, dar nu avem în fond nici un chef să înlocuim instituţiile noastre cu altele de creaţie mai recentă! Suntem cu totul ataşaţi sistemului nostru democratic, iar agitatorii

străini, pe care-i interesează ţara noastră, sunt foarte contrariaţi din cauza aceasta. Ceea ce-i supără este faptul că avem, şi este un lucru aproape excepţional la ora actuală în Europa, finanţe solide! Şi atâta vreme cât lucrurile vor rămâne astfel, nu va fi nimic de făcut pentru ei în Anglia… Iată de ce ar fi atât de interesant pentru ei să-i elimine pe oameni ca Alistair Blunt!

Domnul Barnes îşi trase o clipă sufletul şi continuă:

— Blunt este unul dintre acei oameni care-şi plătesc datoriile şi trăiesc fără a-şi ciunti capitalul, şi asta, indiferent că dispun de sume enorme de bani ori câştigă foarte puţin. El consideră că bugetul naţional prezintă similitudini cu bugetul unui particular. De aceea, va fi împotriva aventurilor costisitoare, împotriva experienţelor utopice… Şi acesta-i un motiv pentru care unii au decis că ar fi bine să dispară.

— Ah! Făcu Poirot.

Domnul Barnes continuă:

— Cunosc problema. Există în rândurile acestea unii „foarte buni”, care visează la o lume mai bună şi alţii mult mai puţin buni, care nu sunt, de fapt, decât nişte puşlamale, sosite, adesea, de foarte departe. Şi unii şi ceilalţi sunt de acord asupra mai multor puncte de vedere şi, mai ales, asupra acestuia: „Blunt trebuie să dispară”. Şi asta pentru că este unul dintre susţinătorii fermi ai acestei vechi ordini sociale pe care trebuie s-o distrugă! Unde-i adevărul? Nu ştiu. Înainte de a distruge, n-ar trebui să fim siguri că vom putea reconstrui şi face mai bine? Lucrul acesta ar merita să fie discutat, dar, pentru moment, nu dezbaterea aceasta ne interesează. Noi nu ne ocupăm de teorii abstracte, ci de fapte. Dacă vor fi suprimate fundaţiile, casa se va prăbuşi…

Se apleacă spre Poirot şi adăugă, cu voce scăzută:

— Iată de ce vor să-l omoare pe Blunt. Ştiu asta. Şi am convingerea că ieri dimineaţă au fost pe punctul de a reuşi. Poate mă înşel, dar asta m-ar surprinde teribil. Au fost precedente. Spunând aceasta, cită trei nume: acela al unui

cancelar al Administraţiei financiare, a cărui politică era deosebit de inspirată; acela al unui industriaş puternic căruia lumea îi admira vederile largi; şi, în sfârşit, acela al unui tânăr politician care avea priză la mulţimi. Primul a murit pe masa de operaţie, al doilea în urma unei maladii îngrijite prea târziu, al treilea fusese călcat de un automobil.

— În cele trei cazuri, continuă domnul Barnes, nu s-a riscat absolut nimic. În ce-l priveşte pe cancelarul Administraţiei financiare, medicul însărcinat cu anestezia a comis o mică greşeală. Lucrurile acestea se mai întâmplă. În al doilea caz, medicul curant, care nu era un specialist, s-a înşelat asupra diagnosticului. Şi, în al treilea, era vorba de o mamă înnebunită care „alerga" la căpătâiul copilului său bolnav. Avocatul i-a făcut pe juraţi să plângă, iar aceştia au achitat-o pe doamna în discuţie. Reluă după o scurtă tăcere:

— Toate acestea n-au părut nimănui suspecte iar astăzi sunt lucruri deja uitate, dar poate v-ar interesa să ştiţi ce s-a întâmplat cu eroii acestor trei aventuri. Primul, medicul care a făcut anestezia, posedă acum un magnific laborator de cercetări pentru instalarea căruia a cheltuit o avere. Al doilea s-a pensionat. Trăieşte acum pe malul mării, pe o proprietate frumoasă, care-i aparţine, şi are un iaht. Cât despre acea doamnă, copiii săi primesc o excelentă educaţie şi, în timpul vacanţelor, se întâlnesc la ţară, pe superbul domeniu cumpărat de mama lor… Adăugă, dând uşor din cap: În toate profesiunile, poate fi găsit întotdeauna un om accesibil la tentaţie. Împrejurările au vrut însă ca Morley să nu fie.

— Asta ar fi explicaţia morţii sale, după părerea dumneavoastră?

— Aşa cred, răspunse domnul Barnes. Un om ca Blunt nu este uşor de întâlnit şi de atins. Este păzit, protejat. Accidentul de maşină este foarte hazardat şi nu reuşeşte întotdeauna. Dar un om este practic lipsit de apărare când se află pe scaunul dentistului. După părerea mea, Morley

nu a vrut să marşeze. Şi, pentru că ştia prea multe, ei l-au suprimat.

— Cine, „ei”?

— Oamenii care sunt în fruntea organizaţiei care se află în spatele tuturor faptelor pe care tocmai vi le-am relatat. Desigur, nu a existat decât un executant.

— Şi anume?

— Aş putea să-mi asum riscul unei presupuneri, dar nu va fi decât o supoziţie şi m-aş putea înşela.

— Reilly? Zise calm Poirot.

— Într-adevăr, la el ar fi normal să ne gândim, declară domnul Barnes. Nu cred că i s-a cerut domnului Morley să facă el însuşi treaba. Aş bănui mai curând că acesta trebuia, în ultimul minut, sub un pretext oarecare, de exemplu invocând o bruscă indispoziţie, să-l roage pe Blunt să se lase îngrijit de asociatul său. Reilly ar fi intervenit şi lumea ar fi vorbit de un accident deplorabil. Tânărul dentist, urmărit în justiţie, cum este firesc, s-ar fi arătat atât de nefericit şi atât de copleşit de remuşcări încât ar fi scăpat cu o condamnare uşoară, iar ceva mai târziu l-am fi regăsit trăind undeva din venituri foarte confortabile şi renunţând la profesia sa. Să nu credeţi că inventez un roman foileton, lucrurile acestea se întâmplă!

— Ştiu asta, spuse Poirot.

Domnul Barnes puse mâna pe o carte cu coperţi închise la culoare care se afla pe masă.

— Am citit o mulţime de romane de spionaj, reluă el. Povestesc aventuri fantastice dar care, este destul de curios s-o remarcăm, nu sunt mai extraordinare decât autenticele istorii de spionaj. Există în viaţă aventurieri cu chip adorabil, există oameni bizari care vorbesc cu un puternic accent străin, există bande internaţionale şi şefi a căror putere nici măcar nu este bănuită. Dacă ar fi deja publicate unele din întâmplările adevărate pe care le cunosc, sunt convins că nimeni nu ar vrea să le creadă.

— Ce rol joacă Amberiotis în teoria dumneavoastră? Întrebă Poirot.

— Nu prea ştiu, mărturisi domnul Barnes. Poate că era sortit să devină ţap ispăşitor. A jucat deseori dublu şi este posibil să se fi dorit să se termine cu el cu această ocazie. Este doar o sugestie…

— Admiţând că aţi intuit bine, zise Poirot, ce se va întâmpla acum?

Domnul Barnes îşi scărpină nasul, dar răspunse fără să ezite:

— Vor încerca iar. Evident, Blunt este protejat, dar gărzile sale de corp ar face bine să-şi sporească vigilenţa. Nu trebuie să se aştepte ca un om înarmat să apară brusc dintr-un tufiş sau la vreun atac produs la un colţ de stradă. Duşmanii lui sunt de o altă natură. Să-i fie frică de oameni care nu inspiră neîncredere, de prietenii lui, de bătrânii servitori, de farmacistul care-i prepară siropul, de negustorul de vinuri de la care îşi cumpără vinul de Porto pe care-l preferă! Habar n-aveţi de ce sunt în stare oamenii să facă pentru a-şi asigura un mic venit de vreo patru mii de lire!

— Chiar atât de mult?

— Poate chiar mai mult!

Se făcu un moment de tăcere.

— M-am gândit la Reilly chiar de la început, zise Poirot.

— Fiindcă este irlandez şi fiindcă în Irlanda există mai multe asociaţii revoluţionare?

— Nu atât din cauza aceasta cât pentru faptul că pe covorul din cabinetul lui Morley există nişte urme care sugerează că corpul acestuia a fost târât. Dacă Morley ar fi fost omorât de unul dintre bolnavii săi, fapta s-ar fi petrecut chiar în cabinet şi n-ar mai fi fost cazul să fie deplasat cadavrul. Iată de ce m-am gândit numaidecât că n-a fost asasinat în cabinetul său, ci alături, în birou. Ceea ce ne face să credem că n-a fost omorât de unul dintre bolnavii săi, ci de unul dintre apropiaţii săi.

— Bine gândit, remarcă Barnes.

Poirot se ridică.

— Vă mulţumesc cu multă sinceritate, zise el, luându-şi rămas bun. Am impresia că ceea ce mi-aţi spus îmi va fi extrem de folositor.

Înainte de a se întoarce acasă, Poirot se opri la Glengowrie Court Hotel.

A doua zi dimineaţa, ca urmare a acestei vizite, îl chemă pe Japp la telefon.

— Bună ziua, dragă prietene, zise el. Ancheta are loc astăzi?

— Da. Vei asista la ea?

— Nu cred!

— Îmi imaginez că nu va prezenta nici un interes.

— Vei cere să se înfăţişeze ca martor domnişoara Sainsbury Seale?

— Adorabila Mabelle, cu doi L şi E în final, care ar putea la fel de bine să se numească Mabel, B, E, L, ca toată lumea? Femeile mă vor ului întotdeauna! Nu, nu am citat-o. Nu-i nevoie!

— Ţi-a dat vreun semn de viaţă?

— Nu. De ce?

— Mă întrebam doar! Pentru că, poate ai fi interesat să afli că domnişoara Sainsbury Seale a părăsit Glengowrie Court Hotel alaltăieri seara, chiar î-nainte de ora cinei, şi că, de atunci, nu a mai apărut.

— Ce spui? Să fi fugit?

— Este o explicaţie verosimilă.

— Dar de ce? Este o femeie foarte cumsecade şi căreia nu i se poate reproşa nimic! Am cerut prin cablu informaţii referitoare la ea – asta înainte de a cunoaşte cauza morţii lui Amberiotis, căci altfel nu mă mai deranjam s-o fac – şi Calcutta mi-a răspuns ieri seara. Nimic de reproşat. Tot ceea ce ne-a relatat este adevărat. Poate că a trecut puţin cam repede peste povestea cu mariajul ei, dar nu-i grav. S-a căsătorit cu un student hindus şi a băgat apoi de seamă că

el mai are o mulţime de relaţii sentimentale. Atunci şi-a reluat numele de domnişoară şi s-a ocupat de opere de binefacere. Foarte bine văzută de misionari, ea a-nceput să dea lecţii de dicţie şi este adevărat că a participat la crearea unui teatru de amatori. Pe total, este ceea ce eu aş numi o femeie redutabilă, dar despre care nu se poate presupune că ar fi amestecată într-o crimă. Şi acum îmi spui că a plecat! Chiar că nu mai înţeleg nimic!

Japp tăcu câteva minute, apoi adăugă:

— Poate că s-a săturat de hotelul acela? În locul ei, n-aş fi aşteptat atât de mult ca să-mi fac bagajul!

— Bagajele ei au rămas acolo, răspunse Poirot. Nu a luat nimic cu sine.

Japp strivi între dinţi o înjurătură.

— La ce oră a plecat? Întrebă el apoi.

— Pe la ora şapte fără un sfert.

— Ce cred oamenii din pensiune despre asta?

— Situaţia îi îngrijorează. Directoarea este neliniştită.

— De ce nu a prevenit poliţia?

— Pentru că, dragul meu, unei femei i se poate întâmpla să-şi petreacă noaptea şi altundeva decât la ea acasă, chiar dacă asta ar părea neverosimil, şi pentru că la întoarcerea ei ar fi destul de supărată să constate că a fost alertată poliţia pentru că a dormit în altă parte. Doamna Harrison – este directoarea de la Glengowrie – a telefonat la spitale, temându-se de un accident. Tocmai se pregătea să facă apel la poliţie când am sosit eu şi m-a primit de parcă aş fi fost Mesia. I-am spus că-mi asum răspunderea şi că afacerea va fi încredinţată unui ofiţer de poliţie care este discreţia însăşi.

— Presupun că la mine te referi?

— Exact.

Japp mormăi câteva mulţumiri ironice.

— Ne-am înţeles, zise el, în cele din urmă. Ne întâlnim la Glengowrie după anchetă.

— În sfârşit, zise Japp furios, în timp ce o aşteptau pe directoare, de ce naiba a simţit femeia aceea nevoia să dispară?

— Admiţi că este un lucru curios? Spuse Poirot.

Nu avură timpul necesar de a face alte remarci. Doamna Harisson, directoarea şi proprietara pensiunii Glengowrie Court Hotel, apăru.

Domnişoarei Harisson aproape că-i dădură lacrimile şi prima întrebare a lui Japp declanşă un veritabil potop verbal. Această doamnă cumsecade era foarte neliniştită. Oare ce i se putuse întâmpla domnişoarei Sainsbury Seale? Luase în consideraţie toate ipotezele: pierderea memoriei, o indispoziţie bruscă, hemoragie, accident de circulaţie, agresiune comisă de persoane înarmate urmată de furt, etc.

Doamna Harisson se întrerupse pentru a-şi trage sufletul şi conchise:

— O femeie atât de încântătoare!… Şi care părea atât de fericită cu noi!

La cererea lui Japp, ea îi conduse pe cei doi bărbaţi în camera pe care o ocupase dispăruta. Totul era curat şi ordonat, de la hainele găsite în dulap, până la cămaşa de noapte împăturită pe pernă. Într-un colţ se mai aflau două valize foarte obişnuite şi, aliniate sub o toaletă, nenumărate perechi de pantofi solizi de mers, două pereche de ghete de lac cu toc înalt, pantofi de seară din satin negru, care nu fuseseră purtaţi la drept vorbind, şi o pereche de mocasini. Poirot remarcă faptul că pantofii de seară aveau un număr mai mic, de unde se putea presupune fie că domnişoara Sainsbury Seale avea bătături, fie că ţinea mult la eleganţa extremităţilor sale inferioare. În legătură cu asta, se întreba dacă ea avusese timp să-şi coasă la loc catarama pantofului înainte de a ieşi. Spera că da, mai ales că, pentru el, neglijenţa vestimentară era întotdeauna ceva insuportabil.

Japp examina nişte scrisori găsite într-un birou.

Poirot trase un sertar de la comodă, constată că era plin de lenjerie de corp şi-l împinse la loc discret, remarcând în

sinea lui că domnişoara Seale părea să aprecieze mult lucrurile de lână. Deschise apoi alt sertar care conţinea ciorapi.

— Ai găsit ceva, Poirot? Întrebă Japp.

Poirot privea atent o pereche de ciorapi, având pe chip un aer tare nefericit:

— Nu, spuse el. Este numărul „2”, mătase artificială, preţ probabil: doi şilingi şi 11 pence!

— Parcă ai fi un comisar evaluator.

Surâzând, Japp adăugă:

— Nici pe aici n-am găsit mare lucru! Două scrisori sosite din India, două sau trei chitanţe eliberate de nişte organizaţii caritabile, nici o urmă a vreunei facturi! Domnişoara Sainsbury Seale este cu siguranţă o persoană foarte bine…

— Dar, remarcă Poirot, cineva care se îmbracă foarte prost!

— Fără îndoială, declară Japp, deoarece consideră că asta n-are nici o importanţă!

Îşi notă o adresă, luată de pe o scrisoare veche de două luni.

— Poate că persoanele acestea ne-ar putea da relaţii despre ea, zise el. Locuiesc în Hampstead şi par s-o cunoască destul de bine.

Cei doi bărbaţi mai aflară, tot din gura doamnei Harrison, că nimic nu păruse anormal în felul de a fi al domnişoarei Sainsbury Seale în seara dispariţiei sale şi că se părea că avea intenţia să se întoarcă pentru că, trecând prin hol, i-a spus prietenei sale, doamnei Bolitho, că după cină îi va arăta „pasienţa” despre care-i vorbise. Mai mult, domnişoara Sainsbury Seale nu-i spusese nimic doamnei Harrisson, deşi la Glengowrie exista obiceiul, în caz că cineva nu venea la timp pentru masă, să prevină direcţiunea şi acest lucru lăsa să se înţeleagă că intenţiona să se întoarcă la cina servită între orele 19 şi jumătate şi 20 şi jumătate. Cu toate acestea, nu a mai fost văzută.

Plecase prin Crowel Road şi dispăruse.

Părăsind reşedinţa Glengowrie Court, Japp şi Poirot se duseră la Hampstead, la adresa notată de inspector.

Familia Adams locuia împreună cu numeroasele-i progenituri într-o mică vilă cochetă; erau nişte oameni simpatici. O cunoscuseră pe domnişoara Sainsbury Seale în India şi nu mai conteneau elogiind-o, dar nu o mai văzuseră de o lună, mai exact de la vacanţa de Paşte. La vremea aceea locuia într-un hotel din Russell Square. Poirot îşi notă această adresă, ca şi pe aceea a unei familii prietene a domnişoarei Sainsbury Seale, şi care locuia în Streatham.

Nu aflară nimic de la hotelul din Rusell Square unde lumea nu-şi amintea de domnişoara Sainsbury Seale decât ca de o doamnă care nu făcea zgomot şi care trăise multă vreme în India, şi rezultatul fu identic în Streatham unde prietenii ei n-o mai văzuseră pe domnişoara Sainsbury Seale din luna februarie.

După verificarea spitalelor, dobândind certitudinea că ipoteza unui accident trebuia înlăturată, Japp şi Poirot fură obligaţi să convină că domnişoara Sainsbury Seale dispăruse în mod indubitabil.

Părea să se fi evaporat în spaţiu.

A doua zi dimineaţă Hercule Poirot se prezentă la Holbom Palace Hotel şi ceru să-l vadă pe domnul Howard Raikes.

N-ar fi fost surprins dacă ar fi aflat că şi doctorul Howard Raikes a dispărut la rândul său, dar nu se întâmplase una ca asta. Domnul Howard Raikes locuia tot la Holbom Palace, unde în momentul respectiv, aşa cum i se spuse lui Poirot, se pregătea să-şi ia micul dejun.

Prezenţa lui Poirot nu păru să-i procure domnului Raikes decât o plăcere foarte moderată. În privirea lui se vedea o ostilitate nedeghizată, în timp ce, privindu-şi vizitatorul indezirabil, îl întreba cu o voce aspră „ce avea cu el”.

În vremea asta, însă, Poirot luă un scaun şi se aşeză.

— Permiteţi?

Domnul Raikes, cu o ironie evidentă, îl invită pe detectiv „să se simtă că la el acasă”. Surâzând, Poirot se prevală de permisiune şi se instală confortabil în faţa domnului Raikes.

— În sfârşit, zise acesta, ce vreţi de la mine?

Poirot îi răspunse printr-o întrebare:

— Vă amintiţi de mine, domnule Raikes?

— Nu v-am văzut niciodată în viaţa mea.

— Eroare! Replică Poirot. N-au trecut mai mult de trei zile de când am stat, la câţiva paşi departe unul de celălalt, în aceeaşi cameră, timp de cel puţin 5 minute.

— Nu-mi amintesc.

— Era în sala de aşteptare a unui dentist.

Aceste cuvinte părură să facă o anumită impresie asupra tânărului. Îşi reveni imediat, dar îşi schimbă atitudinea. Renunţă la insolenţă şi se arătă circumspect şi prudent.

— Şi? Zise el.

Poirot îl privea. Poate că exagera declarând că tânărul avea o figură de asasin, dar era sigur că avea un aer periculos. Ceea ce se remarca mai ales la acest chip emaciat era maxilarul enorm şi, de asemenea, ochii, care păreau ai unui iluminat sau ai unui fanatic. Avea haine de proastă calitate şi mânca cu o voracitate pe care Poirot o considera revelatoare, ba chiar simbolică.

„Are el anumite idei, gândi Poirot, dar este un lup înfometat”.

Cu aceeaşi voce aspră, Raikes întrebă din nou:

— În sfârşit, pot afla şi eu ce înseamnă această vizită?

— Vă displace?

— Nici măcar nu ştiu cine sunteţi!

— Scuzaţi-mă!

Poirot îşi scoase portofelul din buzunar şi-i întinse lui Raikes, peste masă, cartea sa de vizită. Bărbatul îşi aruncă o privire peste ea şi i-o restitui detectivului. În privirea lui se putea citi acum mai mult mânie şi ostilitate decât teamă.

— Deci, spuse el, dumneavoastră sunteţi Hercule Poirot. Am auzit vorbindu-se despre dumneavoastră…

— Sunt destul de cunoscut, remarcă Poirot cu obişnuita-i modestie.

— Sunteţi poliţist, continuă Raikes. De genul costisitor. Unul dintre aceia la care apelezi când nu te uiţi la cheltuieli, când consideri că poţi plăti orice preţ ca să-ţi salvezi pielea!

— Dacă nu vă beţi cafeaua, zise Poirot, se va răci.

Vorbea blând, dar cu o voce sigură.

Raikes îl examină cu o oarecare stupoare.

— Cafeaua din ţara asta este întotdeauna foarte proastă. Dar dacă n-o bei caldă este mizerabilă!

Raikes aprobă cu o vorbă şi reluă:

— În sfârşit, unde vreţi să ajungeţi? Ce căutaţi aici?

Poirot dădu din umeri.

— Vroiam să vă văd.

— Într-adevăr?

Domnul Raikes îşi puse coatele pe masă.

— Dacă cumva căutaţi bani, domnule Poirot, aţi greşit adresa! Oamenii cu care lucrez eu nu pot cumpăra ceea ce doresc să obţină. Întoarceţi-vă la cel care vă plăteşte!

Poirot oftă.

— Deocamdată nu mă plăteşte nimeni!

— Nu-mi spuneţi basme!

— Chiar dacă nu mă credeţi, acesta-i adevărul. Timpul meu este preţios, dar pentru moment îl risipesc fără recompensă. Să spunem că o fac pentru a-mi satisface o curiozitate personală…

— Şi tot pentru „a vă satisface curiozitatea personală” vă aflaţi, fără îndoială, deunăzi la blestematul ăsta de dentist?

Poirot clătină negativ din cap.

— Se pare că uitaţi că, atunci când te afli în anticamera unui dentist, înseamnă că ai nevoie să-ţi îngrijeşti dantura. Era şi cazul meu.

— Într-adevăr? Veneaţi la consultaţie?

— V-o mărturisesc.

— Ei bine, domnule Poirot, vă rog să mă scuzaţi, dar nu vă cred!

— E dreptul dumneavoastră! Răspunse Poirot. Dar, în cazul acesta, aş putea să vă întreb ce căutaţi dumneavoastră înşivă în salonul de aşteptare?

Domnul Raikes se strâmbă.

— Veneam, ca şi dumneavoastră, să-mi îngrijesc dantura.

— Sufereaţi?

— Aşa cum spuneţi!

— Cu toate acestea aţi plecat fără să-l fi văzut pe dentist!

— Ei, şi? Mă priveşte!

Se făcu un moment de tăcere pe care Raikes o întrerupse pentru a spune cu o voce din care dispăruse orice urmă de ironie:

— Nu credeţi că am vorbit destul fără să spunem nimic? Vă aflaţi acolo pentru a-i asigura protecţie clientului dumneavoastră barosan. Nu i s-a întâmplat nimic? Atunci de ce vă plângeţi? Scumpul dumneavoastră domn Alistair Blunt este perfect sănătos. Nu aveţi nimic care să mă incrimineze? Deci?

— Unde v-aţi dus, atunci când aţi ieşit brusc din salonul de aşteptare?

— Am părăsit casa.

— Ah!

Poirot se uita spre plafon.

— Dar, spuse el, nimeni nu v-a văzut ieşind.

— Ce importanţă are?

— Ar putea avea. Nu uitaţi că cineva a murit în această casă la câteva minute după aceea!

— Vreţi să vă referiţi la dentist?

— Exact!

Raikes îl privi drept în ochi pe Poirot.

— Aţi vrea să mă acuzaţi că l-aş fi ucis? Întrebă el. Asta-i intenţia dumneavoastră? Ei bine, ar fi mai bine să renunţaţi! Tocmai am citit rezumatul anchetei care a avut loc ieri. Sărmanul de el s-a sinucis fiindcă a comis o eroare profesională care avea să aibă drept consecinţă moartea unuia dintre pacienţii săi.

Poirot părea să nu fi auzit.

— Puteţi dovedi că aţi ieşit din casă la ora la care pretindeţi? Întrebă el. Aveţi pe cineva care să fie în măsură să spună unde vă aflaţi între orele 12:00 şi 13:00?

Ochii lui Raikes priveau fix în aceia ai lui Poirot.

— Ţineţi neapărat ca s-o fi făcut eu? Probabil că Blunt ţine la ideea asta!

Poirot oftă agasat.

— Vă rog să mă scuzaţi, spuse el, dar pare să devină o obsesie a dumneavoastră! De ce reveniţi mereu la Alistair Blunt? Nu lucrez pentru el şi nici n-am lucrat niciodată. Nu mă interesează domnul Blunt şi securitatea persoanei sale ci moartea unui om cinstit care lucra bine în profesiunea pe care şi-o alesese!

Raikes dădu din cap.

— Sunt dezolat, răspunse el, dar nu vă cred. Că o recunoaşteţi sau nu, sunteţi un poliţist în slujba lui Blunt şi mi-e de ajuns.

Trăsăturile chipului său deveniră dure şi, aplecat peste masă, adăugă:

— În orice caz, vârâţi-vă bine în cap ideea că nu-l veţi salva! Va trebui să dispară, el şi tot ceea ce el reprezintă! Ne îndreptăm spre o ordine nouă care ne va debarasa de toţi aceşti financiari corupţi, de toţi aceşti bancheri, care par să fi ţesut peste lume o gigantică pânză de păianjen. Trebuie să fie înlăturaţi. Personal, nu am împotriva lui Blunt nimic altceva decât că reprezintă tipul de om pe care-l detest. Este un mediocru, dar căruia nu-i poţi veni de hac decât cu dinamita. Face parte dintre acei oameni care zic: „Nu aveţi dreptul să vă atingeţi de ordinea stabilită!” Zău?… Ei bine, vom mai vedea noi asta! În lumea pe care ne-o dorim nu există loc pentru oameni ca Blunt, pentru indivizi care trăiesc din cultul unui trecut pe care-l detestăm! Aceştia sunt încă numeroşi în Anglia, fosile înţepenite care sunt simbolurile decrepite ale unei epoci

depăşite! Îi vom suprima şi vom crea o lume nouă! Auziţi, o lume nouă!

Poirot se ridicase.

— Văd, domnule Raikes, zise el, că sunteţi un idealist.

— Ei şi?

— Şi că în această calitate nu vă puteţi preocupa deloc de moartea unui biet dentist!

— Într-adevăr, ce importanţă are? Pronunţă Raikes pe un ton plin de dispreţ.

— Nu are niciuna pentru dumneavoastră, răspunse încetişor Poirot, dar pentru mine are. Tocmai în asta constă diferenţa între mine şi dumneavoastră!

Când Poirot se întoarse acasă, George îl informă că era aşteptat de o doamnă.

— Mi s-a părut cam nervoasă, adăugă el.

Cum doamna nu-şi dăduse numele, Poirot încercă să ghicească cine ar putea fi, dar se înşelă în pronosticul făcut. Nu-şi imagina, într-adevăr, că o va găsi în salonul său pe domnişoara Nevill Gladys, fosta secretară-asistentă a defunctului domn Morley.

Ea se ridică la intrarea lui:

— Dragă domnule Poirot, zise ea, foarte agitată, sunt dezolată că vă plictisesc, şi vă mărturisesc că am ezitat foarte mult înainte de a veni. Ştiu că minutele dumneavoastră sunt preţioase şi că aveţi multe de făcut, dar sunt atât de nenorocită…

Poirot îi cunoştea pe englezi. Îi propuse o ceaşcă de ceai. Domnişoara Nevill reacţionă conform aşteptării lui.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră, domnule Poirot. După-amiaza nu este prea înaintată, dar oricând poţi să bei o ceaşcă de ceai, nu-i aşa?

Poirot, care considera de fapt că oricând te poţi lipsi de o ceaşcă de ceai, minţi hotărât şi, după câteva minute, datorită priceperii fidelului George, Poirot îi servea vizitatoarei sale prima ceaşcă de ceai. Imediat după aceea, aşa cum sperase şi Poirot, domnişoara Nevill, graţie

fericitului efect al miraculoasei băuturi, îşi regăsea un pic calmul şi echilibrul.

— Domnule Poirot, spuse ea, îmi cer din nou scuze că vă inoportunez. Am venit să vorbesc cu dumneavoastră referitor la anchetă. M-a dezamăgit profund!

Poirot declară cu blândeţe că ar fi fost surprins dacă nu s-ar fi întâmplat aşa.

— Nu mă dusesem acolo pentru a face o depoziţie, continuă domnişoara Nevill, ci pentru că eu consideram că cineva trebuia s-o însoţească pe domnişoara Morley. Mai era şi domnul Reilly, dar domnişoara Morley nu prea-l apreciază. Am considerat deci că este de datoria mea să-i fiu alături…

— Aţi făcut foarte bine!

— Era ceva normal. Am lucrat mai mulţi ani cu domnul Morley şi tristul său sfârşit a însemnat o încercare dureroasă pentru mine. Adaug că ancheta n-a rezolvat nimic!

— Lucru care nu mă surprinde deloc.

Domnişoara Nevill se aplecă spre Poirot.

— Ştiţi, domnule Poirot, că poliţia se înşeală complet?

— Cum aşa?

— Este imposibil ca lucrurile să se fi petrecut cum pretinde ea! Este exclus ca domnul Morley să se fi înşelat asupra dozei de anestezic injectat în gingia unui bolnav.

— Credeţi?

— Sunt sigură de asta! Se întâmplă ca unii bolnavi să suporte mai greu anestezicul, dar de vină este temperamentul lor, cel mai adesea cauza o constituie vreo boală de inimă de care suferă aceştia. Dar o eroare în dozarea anesteziculuiui este un lucru aproape imposibil. Obişnuinţa medicului este atât de mare încât nici măcar nu mai trebuie să fie atent la ceea ce face. În mod automat, aproape fără să-şi dea seama, el ia în seringă cantitatea exactă de anestezic necesar.

Poirot aprobă dând din cap.

— M-am gândit şi eu la asta, spuse el.

Domnişoara Nevill continuă:

— La dentist, doza nu se schimbă niciodată. Farmacistul poate comite erori pentru că preparatele sale nu sunt întotdeauna identice, medicul se poate înşela în timp ce scrie reţeta. Pentru un dentist, însă, este cu totul altceva!

— N-aţi vrut să faceţi aceste declaraţii în faţa curţii? Zise Poirot.

Gladys Nevill ezită puţin înainte de a răspunde.

— Nu, spuse ea în cele din urmă. Şi asta pentru că poate mi s-ar fi interpretat greşit depoziţia. Eu ştiu că domnul Morley ar fi fost incapabil să-l asasineze pe unul din pacienţii săi, dar dacă aş fi spus ceea ce tocmai v-am spus dumneavoastră, nu s-ar fi conchis că eroarea aceasta fusese comisă intenţionat?

— Foarte adevărat, zise Poirot.

— Iată de ce am venit să vă găsesc, domnule Poirot. Poliţia oficială ar putea să nu priceapă şi, cu toate acestea, trebuie totuşi ca cineva să ştie că lucrurile nu s-au petrecut cum se spune!

— Aveţi dreptate, declară Poirot. Necazul e că asta nu interesează pe nimeni.

Ea îl privi stupefiată.

— Mi-ar plăcea, reluă el, să-mi vorbiţi despre acea telegramă pe care aţi primit-o, cea care v-a făcut să părăsiţi Londra în ziua cu pricina.

— Sinceră să fiu, domnule Poirot, răspunse ea, nu ştiu ce să cred despre telegramă. Este o poveste foarte stranie! Nu numai că persoana care a expediat-o mă cunoştea bine, dar o cunoştea şi pe mătuşa mea şi ştia unde locuieşte.

— Să fi fost deci trimisă de unul dintre prietenii dumneavoastră?

— Nu văd pe care dintre ei l-aş putea acuza, rezonabil vorbind.

— Atunci?

Era evident faptul că întrebare o jena pe tânără.

— La început, zise ea în sfârşit, când am aflat că domnul Morley s-a sinucis, m-am întrebat dacă nu cumva el mi-a trimis acea telegramă.

— Nu pentru că era vorba de dumneavoastră ci doar pentru că vroia să fie singur?

— Da. Numai că, reflectând mai atent, am considerat că este o presupunere lipsită de logică, chiar dacă el avea intenţia să se sinucidă într-adevăr. Chiar că nu mai ştiu ce să cred. În schimb, Frank, este un prieten de-al meu, după cum ştiţi, şi-a băgat mai întâi în cap o idee complet absurdă. Crede că eu mi-am trimis telegrama ca să-mi pot petrece ziua cu altcineva. Ca şi cum aş fi capabilă de aşa ceva!

— Mai există şi un „altcineva”?

Domnişoara Nevill roşi.

— Bineînţeles că nu! Numai că Frank s-a schimbat mult în ultima vreme. A devenit supărăcios, gelos. Fără îndoială că şi-a pierdut serviciul şi încă nu şi-a putut găsi altă slujbă!… Nu există nimic mai rău pentru un bărbat decât să nu aibă de lucru şi, în ultimele săptămâni, mi-am făcut multe griji pentru Frank!

— Cred că a fost foarte surprins când a descoperit că în ziua aceea lipseaţi.

— Da… Şi este de înţeles! Venise să mă anunţe că îşi găsise un loc de muncă… Un loc minunat unde avea să câştige zece lire pe săptămână. Nu mai voia să aştepte, voia să-mi împărtăşească numaidecât vestea cea mare… Şi mai cred şi că nu era deloc supărat să i-o aducă la cunoştinţă domnului Morley. Era foarte vexat de faptul că domnul Morley nu avea o părere bună despre el şi, în plus, credea că patronul meu încerca să mă îndepărteze de el.

— Şi se înşela în privinţa asta?

— Da… Sau, mai bine spus, da şi nu! Evident, Frank a avut mai multe slujbe şi n-a păstrat-o pe niciuna din ele, deci se poate considera că nu a fost prea serios. Dar s-a îndreptat. Cred mult în posibilitatea de a-i schimba pe oameni prin influenţa noastră. Când un bărbat are sentimentul că o

femeie se bizuie pe el, încercă să fie demn de ea. Nu sunteţi de aceeaşi părere?

Poirot îşi stăpâni zâmbetul, dar se feri să comenteze. Cuvintele acestea le mai auzise, fiind pronunţate de sute de femei, care, ca şi Gladys, credeau cu un optimism incurabil în puterea de mântuire a dragostei. Considera că, în proporţie de unu la o mie, nu se înşelau.

— Aş vrea să-l întâlnesc pe prietenul dumneavoastră, zise el.

— Aş fi foarte fericită să vi-l prezint, spuse ea imediat, dar în prezent nu este liber decât duminica. Toată săptămâna lucrează în afara Londrei.

— E vorba de noua lui slujbă, nu? Cu ce se ocupă de fapt?

— Nu ştiu exact. Cred că are un post de secretar. Depinde de un minister. Eu îi scriu la adresa din Londra şi de acolo scrisorile mele îi sunt trimise mai departe.

— Nu vi se pare curios?

— Faptul acesta m-a mirat mai întâi, dar Frank m-a asigurat că este perfect normal…

Poirot reflectă câteva minute fără să scoată o vorbă, apoi spuse:

— Mâine este duminică! Vreţi să-mi faceţi plăcerea să luaţi amândoi masa cu mine la Logan? Aş dori să vorbesc despre această nefericită afacere cu amândoi.

Frank Carter era un tânăr de talie mijlocie, îmbrăcat cu o eleganţă ieftină. Avea ochii foarte apropiaţi unul de celălalt, şi un mod curios de a se foi pe scaun atunci când o întrebare îl punea în încurcătură.

Lăsa impresia că nu are încredere în Poirot împotriva căruia părea a fi fost pus în gardă.

— Nu ştiam, domnule Poirot, declară el încă de la început, că vom avea plăcerea să luăm masa cu dumneavoastră. Gladys nu m-a anunţat.

Poirot zâmbi.

— Nu e vina ei. Ieri am aranjat această întâlnire! Moartea domnului Morley o preocupa mult pe domnişoara Nevill şi

mi-am spus că, poate, dacă am mai discuta împreună…

Frank Carter îl întrerupse pe detectiv fără să-i pese de convenienţe.

— M-am săturat până peste cap de moartea domnului Morley! Nu te poţi gândi la altceva, Gladys? După câte ştiu, nu era o persoană chiar atât de remarcabilă!

— Frank! Exclamă ea. Cum poţi vorbi astfel? Era un om foarte cumsecade! Nu mi-a lăsat o sută de lire? Ieri seară am primit scrisoarea!

— Posibil, replică tânărul cu o evidentă proastă dispoziţie. Nu şi-a făcut decât datoria. Te speteai muncind. Şi cine primea toate beneficiile? Domnul Morley, desigur!

— Mă plătea cu largheţe.

— Nu e şi părerea mea. Micuţa mea Gladys, eşti mult prea modestă şi de aceea lumea te exploatează! Încă din prima zi mi-am dat seama de caracterul lui Morley, şi de aceea a făcut tot ce i-a stat în puteri să te determine să-mi dai papucii!

— Nu ştia…

— Ştia foarte bine!… Şi de n-ar fi murit, i-aş fi spus eu vreo două vorbe!

Poirot consideră că era oportun să intervină.

— Fără îndoială că vă referiţi la acele câteva cuvinte pe care intenţionaţi să i le spuneţi când v-aţi dus la el, chiar în ziua în care a murit?

— Cine v-a spus că am trecut pe la el?

— Nu este exact?

— Era dreptul meu! Vroiam s-o văd pe domnişoara Nevill.

— Şi vi s-a spus că lipseşte.

— Da… Şi chiar mi s-a părut că nu-i o treabă curată. De aceea i-am şi spus roşcatului care apăruse la uşă că aştept să-l văd pe domnul Morley. Trecuse cam multă vreme de când făcea tot ce-i stătea în puteri pentru a o asmuţi pe Gladys împotriva mea. Îmi propusesem să-i spun că nu sunt un biet milog lipsit de orice mijloace, că am descoperit o slujbă interesantă şi că era cazul ca Gladys să-i facă o

plecăciune pentru a-şi lua rămas bun şi a se ocupa de propriul ei trusou!

— Dar, în definitiv, nu i-aţi spus nimic din toate astea?

— Nu! M-am plictisit să aştept în cripta lui şi am plecat.

— La ce oră?

— Nu-mi mai amintesc.

— La ce oră sosiseră̆ţi?

— Nu ştiu. Probabil, un pic după ora 12:00.

— Şi cât aţi rămas? O jumătate de oră?… Mai mult… Sau mai puţin?

— Nu mai ştiu, v-am spus! Nu fac parte dintre acei oameni care stau tot timpul cu ochii pe ceas!

— Cât timp aţi stat acolo se mai afla cineva în sala de aşteptare?

— Când am intrat, se afla acolo un tip cam gras şi cu pielea unsuroasă. După plecarea lui, am rămas singur.

— În cazul acesta, probabil că aţi plecat înainte de 12 şi jumătate, căci la ora aceea a venit o doamnă.

— Probabil! Pivniţa aceea începuse să mă calce pe nervi.

Poirot îl privea pe Frank Carter şi reflecta. Avea impresia că spusele tânărului erau lipsite de sinceritate. Cu toate acestea, continuă conversaţia pe tonul cel mai prietenos.

— Domnişoara Nevill mi-a spus că aţi avut norocul să găsiţi un post bun.

— Nu e rău plătit!

— Zece lire pe săptămână, nu-i aşa?

— Ba da! Un preţ cinstit, nu? Şi asta dovedeşte că, atunci când vreau, ştiu eu să mă descurc! Se umfla în pene.

— Munca nu este prea grea? Întrebă Poirot.

— Mă descurc!

— Interesantă?

— Foarte interesantă. Dar, dacă tot vorbim de meserii, aş fi curios să ştiu cum se descurcă detectivii particulari! Îmi imaginez că li se întâmplă destul de rar să facă pe Sherlock Holmes şi că se ocupă cel mai adesea de divorţuri.

— Eu refuz întotdeauna astfel de afaceri, zise Poirot.

— Zău? Şi, atunci, din ce trăiţi?
— Mă descurc, dragă prietene, mă descurc…
— Şi apoi, domnule Poirot, zise cu amabilitate Gladys, dumneavoastră sunteţi în fruntea eşalonului! Sunteţi genul de detectiv la care fac apel potentaţii: regele, ministrul de interne, ducesele…
Poirot se întoarse spre tânără.
— Mă flataţi, murmură el.
Surâdea, iar tonul lui nu era prea convins.
Poirot se întoarse pe jos acasă. Era gânditor. De îndată ce sosi, îl chemă pe Japp la telefon.
— Scuză-mă că te deranjez, dragă prietene, dar aş fi vrut să ştiu dacă ai găsit ceva referitor la telegrama primită de Gladys Nevill.
— Afacerea continuă să te preocupe? Ei bine, pentru că asta te tracasează, află că a existat într-adevăr o telegramă! Lovitura era bine organizată. Mătuşa locuieşte la Richbourne, în Somerset. Telegrama a fost expediată din Richbam, care este, după cum ştii, un foburg din Londra…
— E tare, zise Poirot, foarte tare! Dacă domnişoara Nevill ar fi aruncat o privire pe telegramă ca să vadă de unde a fost expediată, cuvântul „Richbam” semăna destul de bine cu „Richbourne” pentru a o convinge că aceasta venea chiar din Somerset…
Adăugă, după un moment de tăcere:
— Ştii ce cred, Japp?
— Nu!
— Ei bine, tocmai încep să-mi spun că afacerea asta este condusă de un tip foarte inteligent!
— Hercule Poirot vrea să fie o crimă, deci este o crimă!
— Cum îţi explici telegrama?
— O coincidenţă. Cineva a vrut s-o păcălească pe tânără…
— De ce?
— Dragul meu Poirot, lucrurile acestea nu se explică! Un mistificator operează din plăcere. Să spunem, dacă vrei, că suferă de o deviaţie a simţului umorului…

— În orice caz, este curios faptul că acesta a ales, pentru a-i face această glumă domnişoarei Nevill, exact ziua în care Morley avea să comită greşeala pe care o ştii!

— Nu spun, precizează Japp, că nu există o relaţie de la cauză la efect între aceste două fapte. Morley este grăbit tocmai fiindcă domnişoara Nevill lipseşte, şi pentru că este grăbit, comite o greşeală!

— Nu cred una ca asta, zise Poirot.

— Bănuiam eu! Dar vezi unde te conduce raţionamentul dumitale? Dacă s-a vrut îndepărtarea domnişoarei Nevill într-un scop determinat, asta înseamnă foarte probabil că Morley însuşi i-a trimis telegrama. De aici rezultă că el l-a omorât în mod voluntar pe Amberiotis şi nu din greşeală!

Poirot tăcea. Japp insistă:

— Deci, Poirot, ce spui?

— Spun, răspunse Poirot, că este posibil ca Amberiotis să nu fi fost omorât de Morley.

— Imposibil. Nimeni nu a venit să-l vadă la Savoy. A luat masa în camera sa, iar medicii sunt categorici: nici o urmă de drog în stomac. Nu a fost înghiţit, ci injectat. Şi atunci? Nu, Poirot, afacerea este limpede…

— Asta vor să ne facă să credem!

— Comisarul principal este mulţumit în felul acesta!

— Şi nu-i mai trebuie nici o explicaţie nici în legătură cu dispariţia domnişoarei Sainsbury Seale?

— Asta-i altceva! Ancheta continuă. Trebuie să fie pe undeva femeia asta! Omul nu dispare aşa…

— Ba s-ar zice că da!

— Moartă sau vie, se află undeva! Şi, în ce mă priveşte, consider că n-a murit.

— De ce nu?

— Fiindcă i-am fi găsit deja trupul.

— Toate cadavrele se recuperează aşa de repede?

— Vrei, fără îndoială, să insinuezi că a fost asasinată şi că o vom descoperi într-o bună zi, în adâncurile vreunei cariere, hăcuită mărunt precum carnea tocată, făcută bucăţi?

— Nu insinuez nimic, dragă prietene. Numai că mi se pare că există efectiv persoane dispărute şi a căror urmă nu se mai găseşte niciodată.

— Se întâmplă foarte rar. Multe femei dispar, de acord, dar sfârşim aproape totdeauna prin a le regăsi. În nouă cazuri din zece este vorba de o poveste de dragoste. Se aflau pe undeva în compania unui bărbat. Nu cred însă să fie şi cazul cu Mabelle a noastră cu doi L şi E.

— Nu se ştie niciodată, zise Poirot cu prudenţă. Totuşi, consider ca şi dumneata că-i puţin probabil. În orice caz, este sigur c-o vei găsi zilele astea?

— Absolut sigur. Semnalmentele sale sunt publicate în presă şi difuzate la radio.

— Evident, asta ne-ar putea ajuta…

— Nu te mai necăji, prietene, conchise Japp. O s-o găsim pe frumoasa dumitale cu desuurile sale de lână cu tot!

Poirot puse receptorul la loc.

George, care intrase în vârful picioarelor, după cum obişnuia, aranja pe o măsuţă o cană cu ciocolată fierbinte şi o farfurie cu prăjituri.

— George, zise Poirot, iată-mă perplex!

— Într-adevăr, domnule? Sunt dezolat!

Poirot îşi turnă o ceaşcă de ciocolată. Învârti apoi îndelung, fără să scoată o vorbă, linguriţa în lichidul consistent. George, atent şi respectuos, nu se mişca. Se întâmpla uneori ca Hercule Poirot să-şi discute anchetele cu valetul său ale cărui păreri îi erau preţioase. După anumite semne, care ar fi rămas neobservate unui servitor mai puţin perspicace, George îşi dăduse seama că un astfel de moment se apropia.

— Presupun, George, zise Poirot, că ai aflat de moartea dentistului meu.

— Domnul Morley, domnule? Da, domnule. E foarte trist, domnule. S-a împuşcat, cred?

— Asta-i părerea generală. Dacă nu s-a sinucis, a fost asasinat.

— Da, domnule.

— Şi, dacă a fost ucis, se pune problema să aflăm cine a făcut-o.

— Foarte adevărat, domnule.

— Adaug, George, că numărul persoanelor care ar fi putut să-l omoare este limitat. Nu pot fi vinovate decât persoanele care se aflau în casă în momentul morţii sale sau cele care s-ar fi putut afla acolo.

— Cu siguranţă, domnule.

— Iată care sunt aceste persoane: o bucătăreasă şi o cameristă, doi servitori devotaţi, pe care i-aş scoate de pe lista suspecţilor fără să ezit, o soră care-l iubea mult şi pe care n-o văd omorându-l, dar care-l moşteneşte, consideraţie financiară pe care nu ne putem permite s-o neglijăm, un asociat, inteligent şi capabil, care ar fi putut acţiona dintr-un motiv pe care-l ignorăm; un tânăr valet destul de obtuz, care are capul îmbâcsit de romane poliţiste; şi, în sfârşit, un grec cu antecedente cam suspecte.

George tuşi uşor.

— Cu străinii aceştia, domnule…

— Sunt cu totul de părerea ta, George. Grecul era vinovatul cel mai indicat. Numai că se întâmplă ca acest grec să moară şi el, în aparenţă ucis de domnul Morley, fără ca noi să putem spune dacă acesta l-a suprimat în mod voluntar sau dacă este doar vorba de o eroare nefericită.

— Este posibil, domnule, ca cei doi bărbaţi să se fi omorât reciproc. Putem presupune că aveau atât unul cât şi celălalt idei asasine, pe care le-au pus şi unul şi celalalt în practică, deşi fiecare ignora intenţiile celuilalt.

Hercule Poirot aprobă printr-o succesiune de mormăieli:

— Foarte ingenios, George, zise el apoi. Dentistul îl asasinează pe nefericitul gentleman care s-a aşezat pe fotoliul din faţa lui şi nu-şi dă seama că exact în momentul respectiv victima sa se gândeşte la clipa foarte apropiată în care îşi va scoate revolverul din buzunar pentru a-l executa.

Lucrurile s-ar fi putut petrece în felul acesta, dar îţi mărturisesc că ipoteza nu mă încântă. Şi, în plus, lista suspecţilor noştri nu-i închisă. Mai există două persoane care se puteau afla în casă în momentul indicat. Au fost văzuţi plecând toţi pacienţii care l-au precedat pe monsieur Amberiotis, cu excepţia unuia singur, un tânăr american care a părăsit salonul de aşteptare pe la 12 fără 20, dar pe care nimeni nu l-a văzut ieşind din casă. Trebuie deci să-l includem printre posibilii suspecţi. Mai trebuie, de asemenea, să figureze pe listă un anume domn Frank Carter, care nu era pacient, dar care a venit puţin după ora 12 cu speranţa să-l vadă pe Morley. Nici pe el nu l-a văzut nimeni retrăgându-se. Acestea-s faptele, bunul meu George. Ce crezi despre ele?

— La ce oră a fost comisă crima, domnule?

— Între ora 12 şi 12:25, dacă vinovatul este domnul Amberiotis. Dacă-i altcineva, după ora 12:25, căci, mai devreme, domnul Amberiotis ar fi văzut cadavrul.

George reflectă. Poirot îl încurajă din priviri.

— Deci, George?

— Mă frapează un lucru, domnule…

— Da?

— Faptul că va trebui să vă căutaţi un alt dentist.

— George, exclamă Poirot, te întreci pe tine însuţi! Este un lucru evident de care nu-mi dădusem seama încă.

Încântat, George părăsi încăperea.

Poirot îşi bău ciocolata cu înghiţituri mici, continuând să reflecteze la faptele pe care le trecuse în revistă. Afacerea se prezenta aşa cum tocmai o rezumase în aspectele ei generale. Asasinul, oricare i-ar fi fost mobilurile, era neapărat una din persoanele despre care vorbise.

Nici nu-şi formulase bine gândul şi Poirot îşi dădu seama brusc că lista era incompletă: uitase un nume. Era, fără îndoială, puţin probabil ca acesta să fie numele asasinului.

Dar omul era în casă în momentul crimei, deci trebuia să fie trecut pe listă.

Sub celelalte nume, Hercule Poirot îl scrise şi pe acela al domnului Barnes.

— Domnule, zise George, o doamnă doreşte să vă vorbească la telefon!

Acum câte zile, Hercule Poirot se înşelase încercând să ghicească numele doamnei care-i venise în vizită. De data aceasta pronosticul său fu excelent: vocea care-i ajunse la ureche era exact cea pe care o aştepta.

— Monsieur Hercule Poirot?

— Eu însumi, doamnă.

— Jane Olivera la aparat. Nepoata domnului Alistair Blunt.

— Omagiile mele, domnişoară Olivera.

— V-ar fi posibil să veniţi până la locuinţa unchiului meu? Aţi afla aici lucruri care, cred eu, v-ar interesa.

— Este posibil. La ce oră v-ar conveni?

— Se poate la ora şase şi jumătate?

— Contaţi pe mine!

— Sper că nu v-am deranjat de la activitatea dumneavoastră?

— Absolut deloc, domnişoară Olivera. Aşteptam telefonul dumneavoastră.

Hercule Poirot puse receptorul la loc, surâzând. Se întreba de ce pretext se folosea Jane Olivera pentru a-l determina pe Alistair Blunt să-l convoace la el acasă.

Nu fu lăsat să aştepte şi, de îndată ce sosi, fu introdus în marea bibliotecă ale cărei ferestre dădeau spre Tamisa. Instalat în faţa biroului său, Alistair Blunt se juca distrat cu un coupe-papier. Avea aerul obosit al bărbatului pe care femeile din familie îl inoportunează de câtva timp.

Jane Olivera stătea în picioare aproape de şemineu împreună cu o femeie de o oarecare vârstă, mărunţică şi grasă care, în momentul intrării lui Poirot, declară cu însufleţire că „nu era posibil să nu se ţină seama de opinia sa în privinţa respectivă”.

Alistair Blunt îi răspunse că avea foarte multă dreptate şi se ridică pentru a-l întâmpina pe Poirot.

— Cum presupun că veţi discuta acum tot felul de orori, adăugă doamna, cred că mă voi retrage.

— În locul tău, mamă, zise Jane Olivera, aş proceda la fel.

Urmând sfatul fiicei sale, Julia Olivera ieşi din încăpere cu măreţie, prefăcându-se că nu a remarcat prezenţa lui Poirot.

— Domnule Poirot, zise Alistair Blunt, foarte amabil din partea dumneavoastră că v-aţi deranjat. Cred că o cunoaşteţi pe domnişoara Olivera, nu? Dânsa m-a rugat să vă chem…

— Este vorba, explică Jane Olivera, de această femeie care a dispărut. Domnişoara nu-mai-ştiu-cum Seale…

— Domnişoara Sainsbury Seale.

— Exact! Un nume cum nu se poate mai pretenţios! Să lăsăm asta! Cine vorbeşte, unchiule, tu sau eu?

— Cred că ţie îţi revine sarcina!

Jane Olivera se întoarse spre Poirot:

— Este posibil, domnule Poirot, zise ea, ca ceea ce vă povestesc să fie lipsit de importanţă, dar mi s-a părut că trebuie să vă aduc la cunoştinţă.

— Vă ascult.

— Ultima dată când unchiul meu s-a dus la dentist, nu deunăzi, ci acum trei luni, l-am însoţit. Era în „Rolls-ul” său, cu care trebuia apoi să-mi continui drumul la nişte prieteni în Regent's Park, pentru ca apoi şoferul să se întoarcă la dentist după unchiul meu. Maşina s-a oprit la numărul 58, în Queen Charlotte Street, unchiul meu a coborât şi, chiar în momentul acela, o doamnă a ieşit din casă, cu coafura în dezordine, ştiţi… Genul artist. A venit drept spre unchiul meu şi, cu o voce cam piţigăiată, i-a spus: „Ah! Domnule Blunt! Sunt singură că nu vă mai amintiţi de mine”! Bineînţeles, am remarcat imediat după figura pe care o făcea unchiul meu că persoana nu se înşela deloc şi că unchiul meu nu-şi amintea s-o mai fi văzut!

Alistair Blunt oftă.

— Atâţia oameni mă abordează cu această frază-pretext!

— Unchiul meu, continuă Jane Olivera, aştepta urmarea cu o figură pe care i-o cunosc bine, un aer de o credulitate politicoasă care nu l-ar înşela nici pe un copil de trei ani. Cu o lipsă totală de convingere el declară că-şi aminteşte foarte bine de dânsa, iar aceasta continuă: „Eram o foarte bună prietenă a scumpei dumneavoastră soţii”!

— Şi asta mi se spune destul de des, remarcă Alistair Blunt cu o voce plictisită. Urmarea se modifică puţin. Este vorba întotdeauna de ceea ce se cheamă „tapat”. De data aceea am scăpat cu 5 lire donate nu ştiu cărei Misiuni din Zeanana. Nu era scump!

— O cunoscuse într-adevăr pe soţia dumneavoastră? Întrebă Poirot.

— Greu de spus, răspunse Blunt. Faptul că această doamnă se interesa de Misiunile din Zeanana îmi dă dreptul să cred că, dacă ar fi cunoscut-o pe soţia mea, aceasta s-ar fi petrecut în India, unde ne aflam împreună acum zece ani. Oricum, însă, nu putea fi foarte bună prietenă de-a Rebeccăi. Altfel aş fi cunoscut-o şi eu. Fără îndoială, o fi întâlnit-o pe soţia mea în vreun salon…

— Eu personal cred că n-o văzuse în viaţa ei pe mătuşa mea, zise Jane Olivera. Doar că îi trebuia un pretext pentru a ţi se adresa…

— Foarte posibil.

Se simţea foarte multă indulgenţă în tonul său.

— În orice caz, reluă Jane Olivera, eu consider că felul în care-ncerca să ţi se facă cunoscută este tare ciudat!

Blunt dădu din umeri.

— Îmi vroia contribuţia la lista de subscripţii, asta-i tot!

— A mai încercat să ia legătura cu dumneavoastră după aceea? Întrebă Poirot.

— Nu, spune Blunt. N-am mai auzit vorbindu-se despre ea şi-i uitasem chiar şi numele când Jane i-l descoperi în ziar.

Jane Olivera conchise cam fără convingere:

— Oricum, domnule Poirot, m-am gândit că este un amănunt pe care trebuia să-l cunoaşteţi.

Poirot se ridică.

— Vă mulţumesc, domnişoară Olivera; mă voi retrage pentru că ştiu, domnule Blunt, că sunteţi foarte ocupat.

— Vă conduc, zise Jane.

Hercule surâse pe sub mustaţă.

Coborâră unul lângă celălalt scara mare. La parter, Jane Olivera îl invită pe Poirot să intre într-o cameră mică ce dădea într-un hol. După ce uşa fu închisă, ea îl privi drept în ochi pe detectiv şi spuse:

— Ce vroiaţi să spuneţi adineauri când aţi afirmat că aşteptaţi telefonul meu?

Poirot îşi ridică mâinile, îndepărtându-le una de cealaltă:

— Exact ceea ce am spus, răspunse el, zâmbind. Aşteptam telefonul dumneavoastră şi aţi telefonat!

— Ştiaţi că o să telefonez în legătură cu această doamnă Sainsbury Seale?

Poirot dădu negativ din cap.

— Aceasta, explică el, era un pretext. La nevoie aţi fi găsit altceva.

— Dar de ce naiba îmi atribuiţi intenţia de a vă telefona?

— Vreţi să-mi spuneţi de ce aţi vrut să-mi daţi mie această mică informaţie referitoare la doamna Sainsbury Seale şi nu aţi comunicat-o, cum era şi normal, la Scotland Yard?

— Foarte bine, domnule Ştiu-Tot, foarte bine! Ce ştiţi exact?

— Ştiu că persoana mea vă preocupă de când aţi aflat că i-am făcut, deunăzi, o vizită cuiva care locuieşte la Holbom Palace Hotel.

Ea îl privea cu o stupoare neprefăcută. Chipul ei îşi schimbă culoarea. Niciodată n-ar fi crezut Poirot că o piele atât de brună ar putea să pară atât de verde.

— M-aţi chemat aici, continuă el, foarte calm, pentru că vroiaţi să ştiţi ce am „în guşă”. Scuzaţi-mi expresia! Vă interesează de fapt ce ştiu despre domnul Howard Raikes.

— Nu ştiu despre cine vorbiţi!

Poirot continuă fără a ţine seama de această afirmaţie făcută fără prea mare speranţă:

— Vă voi evita osteneala de a-mi pune întrebările abile la care, fără îndoială, v-aţi gândit. Vă voi spune ceea ce ştiu sau, mai bine zis, ceea ce am ghicit. Prima dată când am venit aici cu inspectorul Japp, aţi fost surprinsă văzându-ne şi… Foarte neliniştită. V-aţi gândit numaidecât că i s-a întâmplat ceva unchiului dumneavoastră. De ce?

— Ei, Doamne, pentru că este unul dintre oamenii cărora li se pot întâmpla astfel de lucruri. Într-o zi, după nu mai ştiu ce împrumut balcanic, am primit prin poştă o bombă. Şi deseori găseşte, în corespondenţa sa, scrisori de ameninţare.

— Inspectorul-şef Japp, reluă Poirot, v-a spus atunci că un dentist, domnul Morley, fusese asasinat. Vă amintiţi răspunsul dumneavoastră? Aţi spus: „Dar este stupid”!

Ea îşi muşcă buzele.

— Am spus eu asta? Făcu ea. Reflecţia a fost într-adevăr stupidă!

— Mi s-a părut mai mult curioasă decât stupidă. Ea dezvăluia faptul că eraţi la curent cu existenţa domnului Morley şi că vă aşteptaţi ca să i se întâmple ceva, nu acestuia ci…

— Vă place să vă spuneţi poveşti, nu-i aşa?

Poirot continuă fără să-i dea atenţie.

— Acest „ceva” care trebuia să se întâmple în casa lui Morley era aşteptat, sau mai bine zis temut, de dumneavoastră. Văzându-ne, v-aţi temut ca nu cumva să i se fi întâmplat ceva unchiului dumneavoastră. Asta înseamnă că dumneavoastră ştiaţi ceva ce noi ignoram. Am trecut în revistă oamenii care s-au perindat în ziua aceea pe la imobilul din Queen Charlotte Street nr. 58 şi am descoperit imediat unica persoană cu care, în mod rezonabil, aţi fi putut fi dumneavoastră în relaţie; este vorba de acest tânăr american despre care vorbeam mai adineauri, domnul Howard Raikes.

— Este pasionant ca un foileton! Aştept cu nerăbdare episodul următor.

— Am fost să-l văd pe domnul Howard Raikes. Este un om ce are, probabil, o oarecare educaţie şi care este periculos.

Nu mai continuă. Privea cu atenţie chipul tinerei. Părea visătoare. După câteva clipe, surâse:

— Renunţ, zise ea. Aţi câştigat, domnule Poirot. Este adevărat că mi-ream de frică.

Devenind serioasă, continuă.

— Domnule Poirot, vă voi spune câteva lucruri pe care prefer să vi le povestesc personal căci îmi dau seama că veţi sfârşi prin a le descoperi. Pe bărbatul acesta, Howard Raikes, îl iubesc. Sunt nebună după el. Mama m-a dus în Europa ca să mă îndepărteze de el. Cel puţin acesta este unul din motivele şederii noastre aici, celălalt fiind speranţa mamei că unchiul meu, cunoscându-mă mai bine, îmi va lăsa moştenire averea sa. Mama mamei mele era sora Rebeccăi Amholt şi eu nu-i sunt decât nepoată de gradul al doilea lui Alistair Blunt, dar el nu are alte rude mai apropiate. Şi apoi, sunt sinceră cu dumneavoastră, domnule Poirot, aşa este mama! Suntem foarte, foarte bogate, odios de bogate, ca să mă exprim ca Howard, dar averea noastră nu-i nimic în comparaţie cu aceea a unchiului, şi mama consideră că mi-ar sta grozav în calitate de unică moştenitoare a unchiului!

Tăcu o clipă, reflectând. Apoi, reluă:

— Cum să vă fac să înţelegeţi? Howard detestă ideile în care am fost eu crescută şi ar vrea să le poată distruge. Şi, uneori, gândesc şi eu exact ca el! Îl iubesc mult pe unchiul Alistair, dar sunt momente în care mă exasperează. Este atât de burghez, atât de prudent, atât de tipic englez! Mi se întâmplă să-mi spun că este una din acele fiinţe care constituie o piedică în calea progresului, fiind printre cei care trebuie în mod necesar să dispară dacă vrem să putem schimba ceva.

— Domnul Raikes, se pare, v-a convertit la ideile sale!

— Da… Şi nu! Howard vede mai departe decât aproape toţi ceilalţi. Dar mulţi oameni sunt de acord cu el până la un anumit punct, mulţi oameni care consideră că s-ar putea încerca ceva cu unchiul Alistair şi cu cei asemenea lui, presupunând că aceştia ar accepta. Numai că nu vor fi niciodată de acord! Stau liniştiţi în fotoliile lor, dau din cap şi spun: „Nu putem să ne asumăm acest risc!” sau „Din punct de vedere economic lucrul acesta nu merge!” sau „Trebuie să ţinem seama de responsabilităţile noastre!” ori: „Nu uitaţi lecţiile istoriei…!”. Dar tocmai asta trebuie să facem! Istoria ţine de trecut! N-o vedem decât întorcându-ne în urma noastră. Iar noi trebuie să privim înainte!

— Şi-i interesant ce se vede acolo?

Ea răspunse pe un ton de reproş:

— Vorbiţi ca unchiul Alistair!

— Poate pentru că şi eu sunt bătrân, făcu el. Urmă un moment de tăcere. După oare, cu o voce foarte diferită, acea voce oarecum severă cu care vorbea când îi lua cuiva interogatoriul, Poirot o întrebă de ce ţinuse Howard Raikes să aibă programare la domnul Morley.

— Era ideea mea, declară Jane Olivera. Voiam ca el să-l întâlnească pe unchiul Alistair şi nu găsisem alt mijloc. Mi-a spus lucruri atât de răutăcioase şi de nedrepte despre unchiul meu, a vorbit despre el cu aşa o ură încât am vrut să fac ceva. Eram sigură că, întâlnindu-l măcar o dată pe unchiul Alistair, sentimentele lui s-ar schimba. Nu putea să nu descopere că unchiul este un om de treabă, simplu, amabil şi simpatic. Însă, din cauza mamei, care ar fi stricat totul, îmi era imposibil să organizez o întâlnire altundeva…

— Şi, întrebă Poirot, de aceea vă era teamă, pentru că dumneavoastră eraţi autoarea acestei întâlniri?

— Da, murmură ea, lăsând capul în jos. Pentru că, uneori, Howard se lăsă dus de mânie. El… El…

Poirot îi veni în ajutor.

— El se pronunţă în favoarea acţiunii directe. Când vrei să distrugi, să nimiceşti, să extermini…

Ea îl întrerupse cu un strigăt.

— Nu spuneţi aşa ceva, domnule Poirot, vă implor!

IV. Şapte, opt, şi frumos şi drept le-aşed.

Timpul trecea. Se scursese mai mult de o lună de la moartea domnului Morley şi nu aveau încă nici o veste din partea domnişoarei Sainsbury Seale. De fiecare dată când se gândea la asta, Japp se înfuria. În ziua aceea, după ce trase o înjurătură, el exclamă:

— În sfârşit, Poirot, femeia asta trebuie să se afle undeva!

— Sau a murit, sau trăieşte! Dacă a murit, unde-i corpul? Să presupunem că s-a sinucis…

— Încă o sinucidere?

— Să nu mai discutăm chestiunea asta! Dumneata persişti să crezi că Morley a fost asasinat, eu rămân convins de faptul că singur şi-a pus capăt zilelor.

— Tot nu ştii de unde şi-a procurat revolverul?

— Nu. Era o armă străină.

— Interesant detaliu.

— Nu în sensul atribuit de dumneata! Morley a călătorit mult. Făcea croaziere cu sora lui şi se poate foarte bine să-şi fi cumpărat acest revolver în cursul unei escale. În călătorie oamenii se lasă adesea tentaţi de arme. Asta le dă iluzia că duc o viaţa periculoasă.

Poirot asculta, evident sceptic.

— Dar, continuă Japp, să nu ne îndepărtăm de la problema noastră! Spuneam, atenţie, este o simplă presupunere, că dacă această blestemată de femeie s-a sinucis, dacă, de exemplu, s-a aruncat în apă, corpul său ar fi trebuit să fi fost găsit la ora actuală… De altfel, acelaşi lucru ar fi trebuit să se petreacă şi dacă ar fi fost asasinată.

— Doar dacă nu cumva, obiectă Poirot, i-a fost atârnată cadavrului vreo greutate înainte de a fi aruncat în Tamisa…

— Într-o noapte fără lună, pe undeva pe la Limehouse? Vorbeşti, dragul meu Poirot, ca o femeie care scrie romane foileton!

— Ştiu! Şi nu spun lucrurile astea fără să roşesc!

— Desigur, vreo bandă de răufăcători internaţionali s-o fi ocupat de ea?

Poirot suspină profund şi zise:

— Cineva mă asigura mai zilele trecute că astfel de bande există.

— Cine „cineva”?

— Domnul Reginald Barnes, Castlegardens Road, la Ealing.

Japp, la rândul său, afişa un oarecare scepticism.

— O fi ştiind el ceva, spuse pe un ton ironic. Când lucra la Ministerul de Interne, avea destui străini de supravegheat.

— S-ar zice că nu prea eşti de acord.

— Nu este sectorul meu. Nu pretind că aceste asociaţii internaţionale nu există, dar afirm că, în general, nu sunt prea periculoase.

Poirot îşi răsucea mustaţa.

Cum nu părea că avea de gând să vorbească, Japp reluă:

— Am primit referitor la domnişoara Sainsbury Seale câteva mici informaţii suplimentare. S-a întors din India pe vaporul cu care a venit şi Amberiotis. Probabil însă că-i vorba de o coincidenţă, pentru că el călătorea cu clasa I iar ea cu a II-a. Cu toate acestea, unul dintre chelnerii de la Savoy crede că ea a luat o dată masa cu el, la Savoy, bine înţeles, cam cu vreo opt zile înainte de moartea lui Amberiotis.

— Aşa încât ar fi posibil ca ei să fi fost în legătură?

— Posibil, dar mi se pare puţin probabil. Nu prea văd o doamnă, care se ocupă cu opere de caritate şi are relaţii cu misionarii, amestecată în combinaţii îndoielnice!

— De unde conchid că prietenul nostru Amberiotis se ocupa cu ceea ce dumneata numeşti „combinaţii îndoielnice”?

— În privinţa lui nu există nici o îndoială! Avea relaţii strânse cu organizaţii de spionaj.

— Eşti sigur de asta?

— Absolut. Numai că am fi fost incapabili să-l prindem fiindcă el le lăsa altora acţiunile periculoase. El făcea planurile de luptă, împărţea sarcinile, primea rapoartele. De toate acestea suntem siguri. Dar, în privinţa dispărutei noastre, n-am ajuns la nici un rezultat. N-o văd amestecată în aşa ceva!

— Nu uita că a trăit în India! Au fost cam multe tulburări pe acolo în ultimii ani!

— Nu-mi imaginez o asociaţie între Amberiotis şi domnişoara Sainsbury Seale!

— Ştii că se presupune că domnişoara Sainsbury Seale ar fi fost o bună prietenă de-a defunctei doamne Alistair Blunt?

— Ţi s-a spus aşa ceva? Nu cred nici măcar o vorbă! Făceau parte din lumi diferite!

— Repet ceea ce a spus domnişoara Sainsbury Seale.

— Cui anume i-a spus?

— Chiar lui Alistair Blunt.

— Am înţeles. Este un vechi truc, iar Blunt a întâlnit probabil de multe ori pretinse prietene de-ale defunctei sale soţii. Cât despre presupunerea că Amberiotis s-ar fi gândit s-o utilizeze astfel, nu! N-ar fi mers. Blunt s-ar fi debarasat de ea cu o subvenţie oarecare, dar nu ar fi invitat-o să vină să-şi petreacă weekend-ul pe moşia lui! Nu trebuie totuşi să fie luat drept imbecil!

Poirot, căruia nici nu-i trecuse prin minte o astfel de idee, aprobă cu gravitate. Puţin după aceea Japp examina din nou situaţia. Ce i s-ar fi putut întâmpla domnişoarei Sainsbury Seale?

— Bineînţeles, cadavrul său ar fi putut fi introdus într-o cadă plină cu acid, de către un savant atins de alienare mentală. De obicei, în cărţi aşa se petrec lucrurile cu cadavrele stânjenitoare. Dar iată, nici această ipoteză nu-mi este pe plac! Sunt de părere că, dacă este cumva moartă, a fost îngropată direct undeva.

— Da, dar unde?

— Asta mă întreb şi eu. La Londra a dispărut. La Londra nu există grădină, cel puţin nu una demnă de acest nume şi permiţând funeralii modeste, discrete, private. Ceea ce ne-ar interesa ar fi o grădină mare, o curte de fermă…

O grădină! Poirot revăzu dintr-o dată frumoasa grădină pe care o admirase atât de mult la Ealing, cu peluzele sale simetrice şi tufele ei perfect întreţinute. Ar fi fantastic ca o femeie să fie îngropată acolo. Ideea îl amuza, dar era conştient de absurditatea ei.

Japp continuă totuşi:

— Să admitem, acum, că nu a murit. Atunci unde este? A dispărut de mai bine de o lună, portretul i-a fost publicat în toate ziarele…

— Şi nimeni nu a văzut-o?

— Spune mai degrabă că a văzut-o toată lumea! Nici nu-ţi dai seama câ-te femei, ale căror semnalmente corespund acelora ale domnişoarei Sainsbury Seale, circulă actualmente pe teritoriul Britanic! A fost întâlnită în landurile din Yorkshire, în pensiunile din Devon, în hotelurile din Liverpool şi pe plaja din Ramsgate! Oamenii mei au făcut cu migală cercetări pretutindeni unde domnişoara Sainsbury Seale a fost zărită. Tot ce au câştigat a fost faptul că s-au lăsat insultaţi de nenumărate fete bătrâne foarte respectabile, deşi cam trecute, fără să afle nimic!

Chipul lui Poirot exprimă o simpatie întristată.

— Şi cu toate acestea, continuă Japp cu o voce care-i proclama exasperarea, domnişoara Sainsbury Seale nu este o fantomă. Ni se mai cere uneori să o găsim pe o oarecare domnişoara Spinks, care a sosit undeva într-o bună zi, venind nu se ştie de unde, şi care a dispărut fără urmă cincisprezece zile mai târziu. Această domnişoară Spinks, cu existenţa efemeră, este ceea ce eu numesc o fantomă! Dar domnişoara Sainsbury Seale este cum nu se poate mai autentică. Are un trecut, copilăria ei îmi este cunoscută, şi

chiar toată viaţa ei, până-n ziua când, ca printr-o vrajă, s-a volatilizat.

— Trebuie să existe un motiv, zise Poirot.

— Dacă vrei să insinuezi, în felul acesta, că ea l-a ucis pe Morley, îţi răspund: „Nu…”! Amberiotis l-a văzut pe Morley în viaţă după plecarea domnişoarei Sainsbury Seale şi noi ştim ce a făcut ea după ce a părăsit Queen Charlotte Street.

Poirot făcu un gest nervos.

— Nu pretind că ea l-a asasinat pe Morley. Sunt sigur că nu. Totuşi…

Japp îl întrerupse:

— Ştiu. Dacă ai dreptate în privinţa lui Morley, s-ar putea admite că acesta i-a spus ceva care, fără ca ea să bănuiască, ne-ar fi putut pune pe urma asasinului. De aici şi nevoia de a o face să dispară!

— Ceea ce presupune, atrase atenţia Poirot, o organizaţie de anvergură, o asociaţie vastă, puţin cam în disproporţie cu obiectivul său: moartea unui simplu dentist din Queen Charlotte Street.

— Deci nu mai acorda atât credit poveştilor spuse de Reginald Barnes. Este un bătrân nebun cu mintea puţin zdruncinată de spionii şi revoluţionarii săi.

Japp se ridicase. Se retrase după ce-i promise lui Poirot să-l ţină la curent cu eventualele veşti.

Poirot rămase gânditor în faţa mesei. Avea sentimentul acut că aşteaptă ceva, dar ar fi fost incapabil să spună ce anume. Ceva mai devreme, se aşezase în faţa aceleiaşi mese pentru a nota câteva nume pe o foaie de hârtie, ca şi câteva fapte care păreau fără nici o legătură între ele. Pe marginea ferestrei se aşezase pentru o clipă o pasăre. În cioc avea o crenguţă. Şi el, ca şi pasărea, adunase nişte crenguţe. Cinci, şase, adun vreascuri…

Crenguţe avea deja multe, de acum. Toate plasate ca rezervă într-un colţ al memoriei, unde le-ar putea găsi când îi vor fi necesare. Până-n prezent nu încercase să le clasifice, să le ordoneze. O să vină şi asta…

De ce n-o făcea chiar acum? Ştia el de ce: aştepta ceva.

Ceva inevitabil.

Când acest ceva se va produce, atunci, dar numai atunci, va considera că a sosit momentul să se pună pe treabă.

Opt zile mai târziu, spre sfârşitul serii, Japp îi telefonă. Vocea lui era grăbită şi sacadată.

— Dumneata eşti, Poirot? Am găsit-o! Vino după noi! King Leopold Mansions, Battersea Park, nr. 45.

După nici un sfert de oră, un taxi îl lăsa pe Poirot în faţa unui mare imobil ale cărui ferestre dădeau spre Battersea Park. Numărul 45 era la etajul al II-lea şi chiar Japp în persoană fu cel care-i deschise lui Poirot uşa. Avea un aer posomorât.

— Vino, spuse el. Spectacolul nu este deosebit de plăcut, dar cred că ţii să-l vezi…

Poirot întrebă, dar abia dacă era o întrebare:

— Moartă?

— Şi nu de puţin timp!

Un zgomot bizar, dar destul de uşor de identificat, îi atrase atenţia lui Poirot.

— Este portarul, explică Japp. Este la bucătărie, i s-a cam făcut rău. I-am cerut să urce pentru identificarea victimei.

Un miros greţos domnea în culoarul îngust prin care treceau. Nările lui Poirot se strânseră.

— Este destul de dezgustător, dar trebuia să ne aşteptăm la una ca asta! A murit de mai bine de o lună.

Cei doi intrară într-o cameră goală, o debara în mod evident. În mijlocul încăperii se afla un cufăr mare, analog acelora necesare pentru păstrarea blănurilor. Capacul era ridicat. Poirot se apropie şi privi înăuntru. Văzu mai întâi un picior. El recunoscu catarama care orna pantoful de calitate îndoielnică, era catarama pe care el o remarcase în ziua în care, în faţa imobilului de la nr. 58 din Queen Charlotte Street, o întâlnise pentru prima dată pe domnişoara Sainsbury Seale. Privirile sale urcară de-a lungul unei rochii verzi de lână şi ajunseră în sfârşit la cap. Poirot nu-şi putu

reprima o mişcare de recul. Faţa fusese atât de lovită încât nu mai era decât o masă informă, încă şi mai oribilă din cauza descompunerii destul de avansate.

Cei doi bărbaţi se retraseră rapid. Amândoi erau foarte palizi.

— Ei! Exclamă Japp. Aceste bucurii mărunte fac parte din programul nostru de fiecare zi. Meseria nu poate fi plăcută întotdeauna! Vino încoace, am reperat o sticlă de coniac. Un păhărel n-o să ne facă rău!

Camera, un fel de studio, era mobilată cu eleganţă, dar într-o notă de un modernism foarte categoric: mobile din ţevi de oţel, fotolii foarte largi acoperite cu o tapiserie cu desene geometrice.

Poirot îşi puse un pahar de coniac, apoi, ceva mai reconfortat, ceru explicaţii.

— Iată, zise Japp, ne aflăm actualmente în apartamentul unei oarecare doamne Chapman. După informaţiile primite, această doamnă Chapman este o blondă drăguţă, destul de plinuţă şi care se apropie de vârsta de 40 de ani. Îşi plăteşte facturile în mod regulat, joacă bridge din când în când la nişte prieteni, dar, în general, nu iese prea mult în societate. Nu are copii, iar soţul ei este comis voiajor. Domnişoara Sainsbury Seale a venit aici în seara zilei în care am văzut-o. A sosit către orele 19 şi un sfert, ceea ce mă face să presupun că venea direct din Glengowrie Court. Portarul care o mai văzuse cu câtva timp înainte, a recunoscut-o. Venea pur şi simplu în vizită şi nu exista nimic suspect în asta. Portarul a urcat împreună cu ea în ascensor şi, când a văzut-o ultima oară, ea tocmai apăsa cu degetul pe butonul soneriei.

— Între noi fie vorba, i-a trebuit cam mult timp ca să-şi amintească, remarcă Poirot.

— Se pare, răspunse Japp, că a fost bolnav şi că a trebuit să-şi petreacă o vreme într-un spital, timp în care a fost înlocuit. Doar săptămâna trecută a găsit într-un ziar notiţa pe care am publicat-o, dând semnalmentele dispărutei. I-a

spus mai întâi soţiei sale: „S-ar putea să fie acea fată bătrână care a venit mai zilele trecute s-o vadă pe doamna Chapman. Era îmbrăcată în verde şi avea nişte catarame la pantofi.” Şi apoi, după vreo oră, şi-a amintit numele… Sau aproape. „Dar mi se pare, într-adevăr, i-a spus soţiei sale, că avea un nume în genul ăsta! Domnişoara nu ştiu cum Seale”! Nu i-au mai fost necesare după aceea decât 4 zile pentru a-şi învinge aversiunea obişnuită împotriva poliţiei şi pentru a ne aduce informaţia. Nu prea aveam încredere! Am fost de atâtea ori deranjaţi degeaba! Totuşi i-am comunicat lui Beddoes informaţia. Este un sergent tânăr destul de isteţ. Un pic cam prea bine crescut, poate, dar ce să-i faci? De altfel, acum se poartă genul… Şi-a dat seama imediat că, de data aceasta, ne aflăm pe o pistă bună. Acea doamnă Chapman nu mai fusese văzută de mai bine de o lună şi plecase fără a lăsa vreo adresă. Faptul că portarul nu o văzuse plecând pe domnişoara Sainsbury Seale nu avea nimic neobişnuit. Putea foarte bine să fi trecut pe lângă loja portarului fără ca acesta s-o fi văzut. Ceea ce, în schimb, părea anormal era această bruscă plecare a doamnei Chapman. Nu prevenise pe nimeni, iar portarul nu avea s-o afle decât a doua zi din bileţelul agăţat de uşă: „N-am nevoie de lapte. Spuneţi-i lui Nellie că a trebuit să plec”. Nellie este femeia de serviciu care venea la ea în fiecare dimineaţă. Cum i se mai întâmplase o dată sau de două ori ca doamna Chapman s-o şteargă fără să anunţe, lucrul acesta nu i se păru bizar menajerei. Dar era în schimb bizar faptul că plecase fără să-i ceară portarului să-i coboare valiza sau să se ducă să-i caute taxi. Toate acestea justificau o vizită în apartament. Am cerut un mandat, administratorul mi-a dat cheia şi am venit să arunc o privire. De-abia când am ajuns în baie, lucrurile au început să devină interesante. Se pare că fusese spălată cu multă apă şi în grabă: linoleumul de pe parchet fusese spălat, dar, pe la colţuri, se mai zăreau pete de sânge. Nu ne mai rămânea decât să găsim corpul. Dacă doamna Chapman ar

fi plecat cu bagaje, portarul ar fi ştiut. Deci, cadavrul se afla neapărat în apartament. Cufărul ăsta pentru blănuri ne-a sărit în ochi. L-am deschis cu cheile găsite într-un sertar… Şi urmarea o ştii: femeia se afla înăuntru!

— Ce se ştie despre doamna Chapman? Întrebă Poirot.

— Ştiu, răspunse Japp, că se numeşte Sylvia, dar nu mai ştiu nimic altceva. Cu excepţia faptului că ea a ucis-o pe doamna Sainsbury Seale şi că a pus-o în cufăr. Ea sau prieteni de-ai ei, desigur…

— Dar de ce-au lovit-o până ce-au desfigurat-o complet? Este oribil!

— De oribil este oribil, nimic de zis, afirmă Japp. Dar ca să explicăm de ce a fost lovită în felul acesta, înseamnă să facem doar presupuneri! Doar din sălbăticie, cred. Dacă nu cumva au desfigurat-o pentru a ne împiedica s-o recunoaştem.

Poirot se încruntă.

— Nu am această impresie.

— De altfel, adăugă Japp, i s-au lăsat hainele, a căror descriere foarte precisă ne este cunoscută, şi s-a introdus în cufăr, alături de femeie, poşeta sa, în care se afla o scrisoare care-i era adresată la fostul ei domiciliu din Russel Square.

— Dar, exclamă Poirot, este complet lipsit de logică!

— Asta-i şi părerea mea. Li se întâmplă criminalilor să mai comită şi erori…

— Da, dar…

Poirot nu-şi sfârşi fraza. Tocmai îi venise în minte o idee.

— Aţi făcut percheziţie în tot apartamentul? Întrebă el.

— Da, răspunse Japp. Vizita nu ne-a făcut să aflăm nimic senzaţional.

— Aş vrea să văd dormitorul doamnei Chapman.

— Vino!

Nimic din acea cameră nu sugera o plecare precipitată. Nici o dezordine. Nimeni nu se culcase pe pat şi cuvertura era pusă. Pe mobile se strânsese un strat gros de praf.

— N-am zărit nicăieri amprente digitale, cu excepţia bucătăriei, pe diverse ustensile. Probabil cele ale menajerei…

— Ceea ce ar părea să indice că, după crimă, a fost luată precauţia de a le şterge?

— Aşa cred.

Poirot se uită de jur împrejurul camerei. Ca şi studioul, ea era mobilată în stil foarte modern, dar fără lux adevărat. Anumite mobile erau „de efect”, dar niciuna dintre ele nu fusese prea scumpă. Poirot deschise un dulap încastrat în perete şi examină hainele de damă atârnate înăuntru. Erau elegante fără a proveni de la un croitor de renume. Tot acolo se afla şi încălţămintea, pe care o privi îndeaproape, reţinând faptul că doamna Chapman purta nr. 36 şi că-i plăceau pantofii cu talpa groasă impusă de o recentă modă.

Mai deschise un al doilea dulap, care în partea de jos adăpostea un morman de blănuri.

— Evident, au fost scoase din cufăr, spuse Japp.

Poirot examină un mantou de veveriţă.

— Foarte frumoase piei, spuse el.

Părăsind dormitorul, Poirot trecu în baie. Se afla acolo un uimitor sortiment de flacoane şi de borcane diferite: creme de faţă, pudră, ruj. Două sticluţe cu vopsea de păr reţinură atenţia detectivului în mod deosebit.

— Nu s-ar spune că doamna Chapman este o blondă platinată foarte autentică, remarcă Japp.

— La 40 de ani, dragul meu, zise Poirot, majoritatea femeilor încep să aibă păr cărunt. Doamna Chapman face parte, desigur, dintre acelea care refuză să se supună legilor naturii…

— La ora actuală probabil că a devenit roşcată.

— Asta mă întreb şi eu!

Poirot părea îngrijorat.

— Poirot, zise Japp, am impresia că ceva te tracasează! Despre ce-i vorba?

— Doar că, răspunse Poirot, am descoperit o problemă ce-mi pare insolubilă.

Îl trase cu hotărâre pe inspector în camera în care era corpul. Luând în mâna lui unul din picioarele moartei, el reuşi, nu fără greutate, să-i scoată pantoful. Îi examină îndelung catarama: fusese cusută la loc cu o stângăcie evidentă.

— Mă întreb dacă nu visez cumva! Zise Poirot cu un oftat.

Japp îl privi bănuitor

— Iar eşti pe cale să inventezi ceva? Întrebă el. Încerci din nou să complici problema?

— Tu ai spus-o.

Japp dădu din umeri.

— Ai acolo un pantof, intact, cu catarama lui cu tot. Ce te deranjează în asta?

— Absolut nimic, făcu Poirot. Doar că, totuşi, nu înţeleg!

După câte spunea portăreasa, cea mai bună prietenă a doamnei Chapman era doamna Merton, din King Leopold Mansions 82.

Japp şi Poirot se duseră s-o vadă fără întârziere.

Găsiră o doamnă cu ochii foarte negri şi cu o coafură complicată, foarte vorbăreaţă şi care de-abia aştepta să spună ce ştie.

— Sylvia Chapman? Zise ea. Sigur că o cunosc! Nu suntem ceea ce s-ar putea numi prietene intime, dar am jucat bridge împreună de mai multe ori, sau s-a-ntâmplat să mergem la cinema amândouă, ori să cutreierăm magazinele. Dar, spuneţi-mi, sunteţi chiar siguri că nu a murit, nu-i aşa?

Cum Japp îi dădu toate asigurările, ea reluă:

— Asta mă bucură. V-am pus această întrebare pentru că poştaşul tocmai mi-a povestit că într-un apartament dintr-un imobil apropiat s-a descoperit cadavrul unei femei. Se spune, pe bună dreptate, că nu trebuie să crezi decât pe jumătate zvonurile.

Japp puse o întrebare precisă.

— Nu, răspunse ea, n-am avut veşti de la doamna Chapman. Nu mi-a mai dat nici un semn de viaţă din ziua când am stabilit să mergem săptămâna următoare să vedem un nou film cu Fred Astaire. În ziua aceea n-a făcut aluzie la vreo călătorie apropiată…

Doamna Merton nu auzise niciodată vorbindu-se despre o doamnă Sainsbury Seale. Niciodată doamna Chapman nu pronunţase în faţa ei acest nume.

— Şi, totuşi, adăugă ea, numele îmi spune ceva! Mi se pare că l-am văzut pe undeva, nu demult.

— A apărut în toate ziarele în ultima vreme, zise Japp.

— Aveţi dreptate, exclamă doamna Merton. E vorba despre femeia aceea care a dispărut! Credeţi că doamna Chapman o cunoştea?… Eu nu cred. În orice caz, nu mi-a vorbit niciodată despre ea!

— Ne puteţi spune câte ceva despre domnul Chapman, doamnă Merton?

Întrebarea păru s-o surprindă pe doamna Merton.

— Mi se pare, răspunse ea, că este reprezentant de comerţ. Cel puţin aşa cred că mi-a spus Sylvia. Călătoreşte în străinătate pentru o fabrică de arme, dacă nu mă înşel. Circulă prin toată Europa.

— L-aţi întâlnit vreodată?

— Niciodată! Se întorcea rar în Londra şi, când sosea, doamna Chapman îşi neglija oarecum prietenele. Lucru normal, de altfel!

— Ştiţi cumva dacă doamna Chapman avea rude la Londra sau alţi prieteni?

— Prietenii, presupunând că mai avea, nu îi cunoşteam. Cât despre rude, nu cred să aibă. În orice caz, nu mi-a vorbit niciodată despre ele.

— A fost cumva în India?

— Nu, după câte ştiu!

Se făcu tăcere. Apoi, la rândul său, doamna Merton întrebă:

— Dar, spuneţi-mi, de ce-mi puneţi toate aceste întrebări? Sunteţi de la Scotland Yard, am înţeles asta, dar trebuie să existe un motiv pentru care să-mi puneţi aceste întrebări!

— Ei, Doamne, cum tot veţi afla până la urmă, nu vă voi ascunde, doamnă Merton, că în apartamentul doamnei Chapman s-a găsit un cadavru.

Timp de câteva secunde biata femeie rămase mută de uimire.

— Un cadavru! Exclamă ea apoi. Nu este, sper, cel al doamnei Chapman? Sau acela al vreunui străin?

— Nu. De altfel este vorba de o femeie…

— O femeie!

Doamna Merton părea din ce în ce mai stupefiată.

— Scumpă doamnă, zise Poirot cu vocea lui cea mai suavă, de ce credeţi că este vorba despre un bărbat?

— Nu ştiu! Mi se pare mai normal…

— De ce?… Oare pentru că doamna Chapman avea cumva obiceiul de a primi domni?

Doamna Merton protestă pe un ton indignat.

— Nu! N-am vrut să spun aşa ceva!… Sylvia Chapman nu era o astfel de femeie… Numai că, având în vedere că doamna Chapman… Vreau să spun… Nu mai continuă.

— Scumpă doamnă, reluă Poirot, cred că ştiţi mai mult decât aţi binevoit să ne spuneţi.

Ea se întoarse spre el.

— Adevărul este, zise ea puţin încurcată, că nu prea ştiu ce trebuie să fac. N-aş vrea să trădez un secret şi nu am repetat nimănui această confidenţă făcută de doamna Chapman, sau cel mult la 2-3 persoane intime despre care ştiu că sunt sigure…

Cum ea se întrerupse pentru a-şi trage sufletul, Japp interveni.

— Ce v-a spus exact doamna Chapman?

Doamna Merton coborî vocea pentru a răspunde:

— Este vorba despre un secret care i-a scăpat într-o zi când ne-am dus la cinema să vedem un film de spionaj. La

ieşire, ea mi-a spus că autorul scenariului nu cunoştea prea bine subiectul şi atunci mi-a zis, după ce m-a pus să jur că nu voi repeta nimănui acest lucru, că domnul Chapman lucrează la Intelligence Service. De aceea călătorea destul de mult în străinătate. Fabricarea armelor nu era decât o acoperire. Domnul Chapman făcea spionaj… Şi era cumplit pentru biata lui soţie care nu putea coresponda cu el în timpul absenţelor lui. Şi asta în timp ce el înfrunta, după cum vă daţi seama, tot felul de pericole.

În tâmp ce cobora scara pentru a se reîntoarce la apartamentul doamnei Chapman, Japp bombănea:

— Umbră a lui Phillips Oppenheim, a Valentinei Williams şi a lui William le Queux, exclamă el, am impresia că voi înnebuni!

Sergentul Beddoes îşi aştepta şeful căruia îi prezentă raportul pe tonul respectuos obişnuit.

— N-am putut scoate nimic folositor de la micuţa menajeră, spuse el. Se pare că doamna Chapman îşi schimba servitoarea destul de des, iar aceasta nu era aici decât de o lună sau două. După câte ne-a declarat, doamna Chapman era o stăpână deosebită, căreia-i plăcea să asculte radioul şi cu care se putea vorbi. Slujnicuţa crede că soţul era cam fustangiu dar că doamna Chapman nu avea bănuieli. Stăpâna ei primea din când în când scrisori din străinătate. Menajera îşi aminteşte de câteva venite din Germania, de două din Statele Unite, de una din Italia şi de alta din Rusia. Cum iubitul acesteia colecţionează timbre, doamna Chapman i le dădea pe cele de pe plicuri.

— N-ai descoperit nimic prin actele ei?

— Nu domnule, absolut nimic! Nu păstra mare lucru. Câteva facturi, câteva chitanţe, toate din Londra. Câteva programe vechi de teatru, 2-3 reţete de bucătărie decupate din ziare şi o notiţă despre misionarii din Zenana.

— Şi cred că ştiu destul de bine cine a adus-o, adăugă Japp. Pe scurt, nimic nu pare să indice că ea a fost autoarea crimei. Şi cu toate acestea, probabil că a făcut-o. În ipoteza

cea mai favorabilă, probabil că este complice. Nu au fost văzuţi, în seara aceea, străini dând târcoale prin vecinătate?

— Portarul nu-şi aminteşte să fi văzut vreunul, dar este posibil să fi uitat. Trece enorm de multă lume prin faţa lojei sale care are în supraveghere un întreg grup de imobile. Faptul că-şi aminteşte exact ziua vizitei domnişoarei Sainsbury Seale se explică prin aceea că a doua zi a fost transportat la spital şi, încă din seara acelei zile, nu se simţea prea bine.

— În apartamentul vecin nimeni nu a auzit nimic?

— Nu domnule. Nici deasupra, nici dedesubt. Nu a fost remarcat nici un zgomot suspect. Dar, se pare că în ambele apartamente era deschis aparatul de radio…

Medicul legist ieşea din baie, unde se dusese să se spele pe mâini.

— Nu prea atrăgător cadavrul nostru! Exclamă el bine dispus. Trimiteţi-mi-l când vreţi ca să-l examinez mai îndeaproape!

— Aveţi deja o idee, doctore, privind cauzele decesului?

— Imposibil să avem certitudini în privinţa aceasta înainte de autopsie. Cred că rănile feţei au survenit după moarte, asta-i tot ce vă pot spune pentru moment. Este vorba de o femeie între 40 şi 50 de ani, care era sănătoasă şi al cărei păr încărunţea. Se vopsea. Sper să găsesc pe corp semne particulare căci, în absenţa lor, nu va fi poate uşor de identificat. O cunoaşteţi?… Atunci este perfect. Ce spuneţi? Este o femeie dispărută despre care s-a vorbit mult?… Îmi cer scuze, dar eu nu citesc niciodată ziarele! Mă mulţumesc să dezleg cuvinte încrucişate.

După plecarea medicului, Poirot luă de pe un birou un carneţel cu adrese cu coperta cafenie. Neobositul sergent Beddoes, care-i urmărea mişcările, îl informă.

— N-am găsit nimic interesant aici. Adrese de coafori, croitori, etc. Am notat numele şi adresele persoanelor particulare.

Poirot deschise carnetul la litera „D”.

Înscris în partea de sus a paginii, numele doctorului Davis, Prince Albert Road nr. 17 le preceda pe acelea ale lui Drake şi Pomponetti, negustori pe peşte. Pe rândul următor Poirot citi: „Dentist, domnul Morley, Queen Charlotte Street, nr. 58”.

O lumină sclipi în privirea detectivului:

— Încep să cred, zise el, că nu va exista nici o dificultate pentru a identifica corpul cu certitudine.

Japp îl privi pe Poirot atent, cu un aer neliniştit.

— Sper din toată inima, făcu el. Nu cumva crezi…

Poirot îl întrerupse:

— Am nevoie de o certitudine! Nu este vorba de ceea ce cred eu!

Domnişoara Morley părăsise Londra pentru a se duce să trăiască la ţară.

Locuia într-o mică vilă, lângă Hertford şi acolo se duse Poirot ca s-o vadă. Ea îl primi cu multă amabilitate. Avea acelaşi aer de dragon, era la fel de ţeapănă ca întotdeauna, faţa îi era poate mai pământie, dar vizita lui Poirot îi făcea plăcere. Cu atât mai mult cu cât el o lăsase să înţeleagă, încă de la început, că nu aproba concluziile anchetei pe care şi ea le respingea, afectată profund de pata aruncată astfel asupra memoriei fratelui său, vinovat, în orice caz, de o greşeală profesională de neiertat, dacă s-ar admite punctul de vedere al procurorului regelui.

Ea răspunse deci întrebărilor lui Poirot cu deosebită bunăvoinţă. Documentele profesionale ale domnului Morley, ordonate de domnişoara Nevill, fuseseră remise succesorului său. Unii dintre pacienţii domnului Morley deveniseră acum pacienţii domnului Reilly, alţii trecuseră în grija noului asociat iar alţii, în sfârşit, formau clientela altor dentişti.

— Deci, spuse domnişoara Morley după ce-i dădu lui Poirot toate informaţiile solicitate, aţi regăsit-o pe domnişoara

Sainsbury Seale, o pacientă de-a lui Henry. Şi ea a fost asasinată.

Insistase în mod semnificativ asupra ultimelor două cuvinte.

— V-a vorbit vreodată fratele dumneavoastră în mod special despre dânsa? Întrebă Poirot.

— Nu, răspunse ea, nu, după câte-mi amintesc! Dacă avusese de-a face cu un pacient deosebit de dificil, sau dacă vreunul dintre ei îi spusese ceva amuzant, el îmi spunea. Altfel nu-mi vorbea despre munca lui. Când se termina ziua de lucru, era deseori obosit şi prefera să se gândească la altceva.

— Vă amintiţi cumva dacă o oarecare doamnă Chapman făcea parte dintre pacienţii despre care v-a vorbit?

— Chapman? Nu mi se pare. De fapt, această întrebare ar trebui să i-o puneţi domnişoarei Nevill.

— Trebuie neapărat s-o întâlnesc. Unde este acum?

— Cred că a acceptat un post la un dentist din Ramsgate.

— Deci nu s-a căsătorit încă cu tânărul Frank Carter?

— Nu, şi sper din suflet ca această căsătorie să nu se facă. Tânărul acesta, domnule Poirot, nu-mi inspiră nici o încredere. Are ceva rău în el şi continui să cred că nu are nici un simţ moral.

— Credeţi că este posibil să vă fi omorât fratele?

Ea răspunse fără grabă, cântărindu-şi cuvintele.

— Ar fi fost capabil s-o facă, de asta sunt sigură, căci nu are nici un pic de stăpânire de sine, dar nu văd deloc de ce l-ar fi omorât şi nici când ar fi putut s-o facă. Dacă fratele meu ar fi reuşit s-o convingă pe Gladys Nevill să nu-l mai vadă pe acest tânăr, n-aş mai gândi astfel. Dar tot ce i-a spus n-a servit la nimic şi ea a rămas foarte ataşată de Frank Carter!

— Şi dacă l-ar fi plătit cineva pentru a vă omorî fratele?

— Plătit? Ca să-mi omoare fratele? Ce idee!

În momentul acesta o slujnicuţă drăguţă îşi făcu apariţia aducând ceaiul. După ce aceasta se retrase, Poirot declară

că a recunoscut-o.

— Nu este, zise el, micuţa pe care o aveaţi la Londra?

— Într-adevăr, este Agnes. Acolo o foloseam drept cameristă. Am renunţat la bucătăreasă, care nu voia să vină la ţară şi, aici, Agnes este cea care se ocupă de tot. Va deveni în curând o excelentă bucătăreasă.

Poirot aprobă…

El ştia perfect cum era organizată la Londra casa lui Morley. Dentistul şi sora lui ocupau cele două etaje superioare ale imobilului. Camerele de la parter, cu excepţia locului de aşteptare, nu erau folosite. Un coridor îngust ducea spre curtea din spate unde se afla un lift de serviciu pentru furnizori. Alături se afla de asemenea un tub acustic. Nu se putea intra în casă decât pe uşa din faţă care era supravegheată de Alfred. În felul acesta poliţia putuse stabili cu certitudine că nici un necunoscut nu pătrunsese în casă în dimineaţa cu pricina.

Cât despre servitori, menajera şi bucătăreasa erau la familia Morley de multă vreme şi deţineau despre ele cele mai bune informaţii. În teorie, se putea considera ca probabil că una dintre ele să fi coborât de la etajul al II-lea pentru a-şi asasina stăpânul, dar, în fapt, ipoteza nu putea fi luată serios în consideraţie. De altfel, cele două femei răspunseseră nestânjenite la interogatoriu şi nu exista nici o raţiune care să fi justificat un gest criminal din partea lor.

Acasă îl aştepta un vizitator a cărui sosire îl surprinse: domnul Barnes. Domnul cel mărunţel, ai cărui ochi clipeau întruna, afirma că ţinuse să-i întoarcă vizita lui monsieur Hercule Poirot. Detectivul răspunse că era încântat să-l revadă pe domnul Barnes şi îl întrebă ce preferă: cafea, ceai sau whisky? Domnul Barnes optă pentru cafea. Servitorii englezi nu se pricepeau, în general, s-o prepare, dar el nu se îndoia că valetul lui monsieur Poirot va face o excepţie de la regulă.

Urmară şi alte politeţuri.

Apoi, după ce tuşi uşor pentru a-şi drege vocea, domnul Barnes zise:

— Monsieur Poirot, vreau să vă vorbesc sincer. Curiozitatea m-a adus la dumneavoastră. Mi-am spus că sunteţi probabil la curent cu detaliile acestei curioase afaceri. Din ziare am aflat că acea domnişoară Sainsbury Seale, care dispăruse, a fost regăsită, că ancheta a avut loc, că pronunţarea de către curte a verdictului s-a amânat din lipsa de mărturii care să-i permită să se pronunţe, în sfârşit, că moartea ar fi fost cauzată de o doză excesivă de somnifere.

— Toate acestea sunt exacte, zise Poirot.

După o scurtă tăcere, adăugă:

— Domnule Barnes, aţi auzit vreodată vorbindu-se despre Albert Chapman?

— Soţul doamnei în al cărei apartament: domnişoara Sainsbury Seale şi-a găsit moartea? Personajul pare a fi destul de greu de găsit.

— Aş crede că nu există.

— Aţi greşi, răspunse domnul Barnes. Există. Fără nici o îndoială. Există… Sau a existat. Am auzit spunându-se că a murit, dar nu era decât un zvon…

— Şi cine era acest Chapman?

— Mă îndoiesc că o să se spună la anchetă, dacă se va putea evita. Presupun că se va susţine faptul că era reprezentantul unei fabrici de armament…

— Aparţinea deci serviciului britanic de informaţii?

— Desigur!… Numai că nu era cazul s-o spună soţiei sale. De fapt, ar fi trebuit să plece de la Intelligence Service după ce s-a căsătorit. Adevăraţii agenţi, cei care au activitatea asta în sânge, nu se căsătoresc în general…

— Şi Chapman făcea parte dintre aceia?

— Da. Q. X 912. Sub acest cifru era cunoscut. În lumea spionajului nu există nume proprii… Q. X.912 nu era un agent deosebit de important, poate nici deosebit de remarcabil, dar aducea servicii tocmai pentru că nu se

remarca. Avea o figură insignifiantă, un chip banal, care se uita numaidecât. A servit drept curier. O activitate pe care poate o cunoaşteţi?… Se trimite la o ambasadă o scrisoare foarte demnă, foarte oficială… Care este dublată de alta, oficioasă, dar singura care contează… Scrisoarea aceea le parvenea prin QX.912 alias domnul Albert Chapman.

— Probabil că ştia o grămadă de lucruri interesante?

— Nu ştia probabil absolut nimic, răspunse domnul Barnes amuzant. El nu trebuia decât să ia trenul, vaporul şi avionul şi să aibă o poveste verosimilă pentru a explica de ce se duce acolo unde se duce.

— Aţi auzit spunându-se că a murit?

— Da. Dar nu trebuie să crezi tot ce se spune. La mine aceasta-i un principiu.

Poirot îl privea fix cu ochii săi pătrunzători pe domnul Barnes.

— Ce credeţi, întrebă el, că i s-a putut întâmpla soţiei sale?

— N-am nici o idee!… Şi dumneavoastră?

— Eu aş avea una…

Se întrerupse şi spuse lent:

— Este tare greu să vezi limpede în această afacere.

Domnul Barnes se apleacă spre Poirot.

— Există ceva ce vă deranjează în mod deosebit?

Poirot oftă.

— Da, răspunse el. Ceva ce am văzut cu ochii mei.

Japp pătrunse în fugă în cabinetul lui Hercule Poirot şi îşi aruncă atât de violent pălăria pe măsuţă încât aceasta era să se răstoarne.

— Cine ţi-a dat ideea asta? Întrebă el.

— Scumpul meu Japp, răspunse Poirot cu cel mai mare calm, nici măcar nu ştiu despre ce vorbeşti!

— Despre ideea că acel corp nu ar fi al domnişoarei Sainsbury Seale.

Poirot păru tracasat.

— Ceea ce mă deranja era figura, zise el. De ce să faci zob chipul unei moarte?

— Pe cinstea mea! Exclamă Japp, sper că acest tip cumsecade, Morley, acolo unde se află, este la curent cu evenimentul! Este foarte posibil, ştiu, să fi fost suprimat doar pentru a nu putea depune mărturie.

— Este sigur că ar fi fost mai bine dacă ar fi putut da el însuşi o depoziţie!

— Mărturia lui Leatheran, succesorul său, va fi mai mult decât suficientă. Este un bărbat care-şi cunoaşte meseria şi, de altfel, nici nu este posibil să te înşeli!

A doua zi, ziarele de seară anunţau o veste „senzaţională”: cadavrul găsit în apartamentul din Battersea nu era, cum se crezuse, acela al domnişoarei Sainsbury Seale, ci al doamnei Albert Chapman. Corpul fusese identificat fără nici o îndoială posibilă de domnul Leatheran, dentistul din Queen Charlotte Street nr. 58, care-l recunoscuse după starea maxilarului şi a dinţilor folosind fişa întocmită de defunctul domn Morley care o îngrijea pe doamna Albert Chapman; hainele cu care fusese îmbrăcat corpul aparţinând domnişoarei Sainsbury Seale a cărei poşetă fusese găsită, de asemenea, lângă cadavru. Dar unde era domnişoara Sainsbury Seale?

V. Nouă, zece, am o grasă găinuşă…

Ieşind din sala în care avusese loc ancheta, Japp se întoarse spre Poirot. Era radios.

— Într-adevăr, exclamă el, straşnică treabă! Au rămas perplecşi!

Poirot aprobă dând din cap.

— Dumneata ai fost primul care a mirosit ceva, reluă Japp, dar trebuie să spun că nici mie nu-mi plăcea deloc cadavrul acela! Dacă cineva simte nevoia să-i distrugă înfăţişarea unei persoane moarte, n-o face fără motiv! Este o treabă murdară, urâtă, care nu se face de plăcere şi, dacă totuşi te resemnezi s-o faci, este evident din cauza identităţii.

Generos, adaugă:

— În schimb, un lucru la care nu m-aş fi gândit atât de repede ca dumneata a fost că era vorba tocmai de cealaltă femeie din afacerea asta.

— Şi totuşi, zise Poirot cu un zâmbet, semnalmentele nu erau atât de diferite. Fără îndoială, doamna Chapman era o femeie elegantă, bine machiată şi îmbrăcată cu multă grijă, în timp ce domnişoara Sainsbury Seale era îmbrăcată de doamne-ajută şi n-avea obiceiul de a folosi rujul de buze. Dar, în ce priveşte esenţialul, ele semănau. Aveau amândouă cam 40 de ani, erau aproape de aceeaşi talie şi de aceeaşi corpolenţă, amândouă începuseră să încărunţească şi amândouă se străduiau să treacă drept blonde.

— În privinţa asta, desigur! Făcu Japp, nu prea convins. În orice caz, trebuie să convenim că cinstita Mabelle, cu doi L şi E, ne-a dus perfect de nas! Şi totuşi aş fi jurat că nu ne-a spus minciuni.

— Dar ne spunea adevărul! Îi cunoşti acum tot trecutul!

— Posibil! Însă nu ştiam că este capabilă de o crimă. Fiindcă aşa se prezintă lucrurile! Nu Sylvia a asasinat-o pe Mabelle, ci Mabelle a omorât-o pe Sylvia!

Poirot se strâmbă. I se părea încă destul de greu să vadă în Mabelle Sainsbury Seale o ucigaşă. Cu toate acestea, avea impresia că aude vocea subţirică şi ironică a domnului Barnes, spunându-i: „Căutaţi printre oamenii care nu inspiră neîncredere!” Mabelle Sainsbury Seale nu era oare întruchiparea însăşi a unor astfel de persoane respectabile pe care nu le-ai fi bănuit niciodată?

În acest timp Japp îşi continua ideea:

— Un lucru este sigur, afirmă el în chip de concluzie, voi descurca iţele acestei afaceri! Dacă femeia asta îşi închipuie că mă va păcăli, se înşeală.

A doua zi, Japp îl chemă pe Poirot la telefon.

— Alo, Poirot? Îţi voi comunica o veste bizară. N, I, NI, s-a terminat!

— Ce spui?… Am impresia că nu aud prea bine!

— Îţi repet! N, I, NI, s-a terminat. Spune-ţi că ziua s-a încheiat, instalează-te într-un fotoliu şi taie frunză la câini!

Vocea lui era plină de amărăciune.

— Dar, totuşi, întrebă foarte surprins Poirot, ce s-a întâmplat?

— Toată treaba! Nu se mai vorbeşte despre nimic! Afacerea-i clasată, lichidată, măturată. De parcă n-ar fi existat nicicând!

— Înţeleg din ce în ce mai puţin.

— Ascultă-mă bine şi înţelege-mă din aluzii, căci nu trebuie să dau nume!… Eşti la curent cu ancheta noastră? Ştii că cerusem să fie căutată, prin toată ţara, un fel de focă savantă {1}?

— Nu ştiu. Şi?

— Ei bine, mi s-a cerut să renunţ la cercetări. Şi când spun că mi s-a cerut, exagerez, mi s-a ordonat s-o fac… Şi fără menajamente! Acum, înţelegi?

— Da. Dar, de ce?

— Ordinul Ministerului Afacerilor Externe.

— Nu este oare total neobişnuit?

— Se mai întâmplă uneori. Dovadă!

— Dar, oare de ce? Afacerile Externe ţin s-o protejeze de domnişoara…

— Foca mea nu-i interesează! Se tem însă de publicitate! Se tem ca nu cumva, în cazul unui proces, să se spună la audierea martorilor prea multe despre doamna A. C… victima. Presupun că-i vorba de latura de spionaj a afacerilor. Asta se întâmplă, desigur, din cauza soţului, domnul A. C… Mă urmăreşti?

— Foarte bine!

— Probabil că este pe undeva în străinătate, că şi-a găsit un post de observaţie interesant şi că se doreşte să şi-l poată menţine.

— La naiba!

— Ce spui?

— Spun: „La naiba!” pentru că mă deranjează!

— Dacă aş vorbi conform sentimentelor mele actuale, aş folosi un alt cuvânt, mai violent. Când mă gândesc că femeia asta va scăpa, văd roşu înaintea ochilor!

— Dar, spune blând Poirot, nu va scăpa!

— Ba da! Îţi repet; avem mâinile legate.

— Poate dumneata! Eu nu!

— Dragul meu prieten, Poirot! Deci, este adevărat, vei continua?

— Voi continua!… Până la moarte!

— Lasă glumele, Poirot!… Dacă afacerea ia amploare – şi mă tem că aşa se va întâmpla, după cum au evoluat lucrurile – s-ar putea să primeşti prin poştă vreo insectă veninoasă!

Punând receptorul jos, Poirot se întrebă de ce folosise acea melodramatică replică: „Până la moarte!” care nu se justifica prin nimic.

„Există momente, conchise el, când sunt de-a dreptul idiot!”

Scrisoarea sosi cu poşta de seară.

Era dactilografiată, doar semnătura era scrisă de mână.

Poirot o citi de două ori.

Iată-i conţinutul:

Dragă domnule Poirot,

V-aş fi foarte obligat dacă aţi binevoi să veniţi să mă vede ţi în cursul zilei de mâine. V-a ş încredin ţa o misiune. Vă propun ora 12:30, la mine, în Chelsea. Dac ă nu v ă convine ora întâlnirii, vre ţi s ă telefona ţi secretarului meu pentru a stabili alt ă or ă? Îmi cer scuze pentru faptul c ă v ă previn atât de târziu.

Al dumneavoastră sincer,

Alistair Blunt

Poirot tocmai citise scrisoarea pentru a doua oară, când soneria telefonului se declanşă.

Hercule Poirot se mândrea uneori că recunoaşte doar după soneria aparatului natura probabilă a comunicării. De data acesta îşi spuse că este vorba de ceva important, că la celălalt capăt al firului nu se va afla vreunul dintre prietenii săi şi că nu era vorba de vreo greşeală.

Se ridică deci, luă receptorul şi spuse politicos:

— Alo!

O voce neutră, impersonală, îi ceru numărul. El răspunse:

— Aici, Whitehall 7272.

Se auzi un declic, după un scurt moment de tăcere, apoi o voce de femeie spuse:

— Domnul Poirot?

— În persoană!

— Domnul Hercule Poirot?

— Întocmai.

— Domnule Poirot, aţi primit.

— Sau veţi primi – o scrisoare.

— Cine este la aparat?

— Nu este necesar s-o ştiţi!

— Foarte bine. Am primit, doamnă, cu poşta din seara aceasta, opt scrisori şi trei facturi.

— Probabil că ştiţi, atunci, despre ce scrisoare vorbesc. Ar fi înţelept din partea dumneavoastră dacă aţi refuza, domnule Poirot, misiunea care o să vi se încredinţeze.

— Este un punct asupra căruia voi decide eu însumi, doamnă.

Vocea replică cu mult calm.

— Acesta, domnule Poirot, este un avertisment. Începeţi să ne cam plictisiţi. Retrageţi-vă din joc!

— Şi dacă nu mă supun?

— Atunci vom face în aşa fel încât să nu ne mai deranjaţi.

— Este o ameninţare?

— Vă cerem doar să aveţi un pic de bun simţ. Vorbesc în interesul dumneavoastră.

— Sunteţi foarte amabilă!

— Nu puteţi schimba cu nimic cursul evenimentelor, nu puteţi împiedica nimic din ceea ce s-a hotărât. Deci, vedeţi-vă de treburile dumneavoastră. Înţelegeţi?

— Foarte bine! Numai că, întâmplător, eu consider că moartea lui Morley este o treabă care mă priveşte!

— Moartea lui Morley nu a fost decât un accident. Ne încurca planurile.

— Morley, doamnă, era o fiinţă omenească, şi a murit prematur.

— N-are importanţă!

Calm, dar ferm, Poirot răspunse:

— Greşiţi, dacă aveţi părerea aceasta!

— A primit ceea ce merita. A refuzat să ne înţeleagă.

— Şi eu refuz!

— Atunci, nu sunteţi decât un imbecil!

Un declic la celălalt capăt al firului îl avertiză pe Poirot că interlocutoarea sa pusese receptorul în furcă. Mai spuse încă odată „Alo”, după care închise. Nici măcar nu se osteni să întrebe la centrală de unde a fost chemat. Era sigur că persoana vorbise de la o cabină publică.

Îl intriga faptul că mai auzise vocea aceasta undeva. Era convins de lucrul acesta. Dar unde? Zadarnic îşi scotocea toate ungherele memoriei, zadarnic îşi punea această întrebare.

Misterioasa lui interlocutoare putea fi oare Mabelle Sainsbury Seale? După câte îşi amintea, vocea ei era destul de ascuţită, cu o dicţie afectată şi o articulaţie conştiincioasă. Vocea pe care tocmai o auzise adineauri era foarte deosebită, dar poate că şi-o modificase. Domnişoara Sainsbury Seale. A jucat teatru odinioară. Probabil că se pricepea să-şi schimbe vocea. Da, poate că ea se afla la celalalt capăt al firului…

Şi totuşi, nu! Vocea aceasta îi amintea de altcineva. Nu-i era o voce familiară, dar o auzise o dată sau de două ori.

O altă întrebare îi era în minte. De ce s-a deranjat să-i telefoneze? Îi venea greu să creadă că cei care-i adresaseră

acele ameninţări îşi imaginau într-adevăr că-l vor determina să renunţe!

Şi cu toate acestea, se pare că aşa credeau!

Poirot conchise că avea de-a face cu nişte psihologi tare nepricepuţi.

Presa din ziua următoare anunţa o veste „senzaţională”: în seara din ajun se trăsese o împuşcătură asupra primului ministru, pe când pleca din Downing Street în tovărăşia unui prieten. Din fericire, glonţul nu-şi atinsese ţinta. Autorul atentatului, un hindus, fusese arestat.

Poirot, de îndată ce află vestea, luă taxiul şi se duse la Scotland Yard.

Nici nu intrase bine în biroul lui Japp şi inspectorul, după ce-şi exprimă bucuria de a-l vedea, îl întrebă:

— Ai găsit în vreun ziar numele prietenului care-l însoţea pe premier?

— Nu. Cine era?

— Alistair Blunt.

— Chiar?

— Şi avem toate motivele să ne gândim că lui îi era destinat glonţul şi nu primului ministru. Sau altfel, tipul este un ochitor şi mai prost decât pare!

— Cine-i omul acesta?

— Un student hindus. Pe jumătate nebun, desigur. Un creier zdruncinat care n-a fost decât un instrument. Cu siguranţă, ideea atentatului nu-i aparţine. De altfel, puţin a lipsit să nu fie arestat. Ştii că în faţa imobilului de la nr. 10, din Downing Street, există întotdeauna adunată ceva lume. După împuşcătură, un tânăr american l-a luat de guler pe un bărbos care se afla pe aproape şi l-a scuturat de i-au sărit fulgii în timp ce striga că l-a prins pe omul care trăsese. În vremea aceasta hindusul îşi lua picioarele la spinare. Din fericire, unul din oamenii noştri l-a prins la timp…

— Cum se numeşte tânărul american?

— Raikes, mi se pare…

Văzând surâsul lui Poirot, se întrerupse.

— Howard Raikes cu reşedinţa la Holbom Palace Hotel, nu-i aşa? Întrebă Poirot.

— Chiar aşa! Exclamă Japp. Şi acum înţeleg de ce numele mi se părea cunoscut! Este pacientul care nu a avut răbdare să aştepte în ziua când Morley s-a sinucis!

Reflectă un moment, apoi adăugă:

— Ciudat cum ne tot întoarcem la afacerea asta veche! În privinţa ei continui să-ţi păstrezi părerile tale, nu-i aşa, Poirot?

— Da, răspunse grav Poirot. Rămân în continuare la părerea mea în privinţa asta!

De la Scotland Yard, Poirot se duse la Alistair Blunt.

Fu primit de un tânăr secretar foarte elegant care, cu o distincţie cam afectată, îl rugă să primească scuzele transmise de domnul Blunt.

— Domnul Blunt, explică el, a fost chemat în Downing Street, în urma… Incidentului de ieri seară. Am telefonat la dumneavoastră, dar, din nefericire, eraţi deja plecat.

Fără să-i lase lui Poirot timpul de a răspunde, frumosul tânăr adăugă:

— Domnul Blunt mi-a cerut să vă întreb dacă nu aţi fi de acord să petreceţi weekend-ul împreună cu dumnealui la casa pe care o are la ţară, în Kent, la Exsham. Dacă răspunsul dumneavoastră este afirmativ, voi trece să vă iau, mâine seară, cu maşina.

Poirot ezita.

Tânărul insistă.

— Domnul Blunt ar fi deosebit de fericit să vă vadă.

— Ei bine, zise Poirot, ne-am înţeles! Accept.

— Domnul Blunt va fi încântat. Dacă aş trece pe la dumneavoastră mâine seară, la orele 18 fără un sfert…

Secretarul se întrerupse pentru a o saluta pe doamna Olivera care tocmai intra. Era îmbrăcată foarte elegant, şi purta o pălărie extrem de originală, pusă cochet pe o coafură artistic concepută.

— Domnule Selby, zise ea adresându-i-se tânărului, domnul Blunt v-a dat cumva instrucţiuni privind scaunele de grădină? Am vrut să-i vorbesc ieri seară despre asta, ştiind că vom pleca mâine şi…

Remarcând prezenţa lui Poirot, tăcu. Detectivul se înclină, ea îi răspunse cu un salut scurt şi reluă:

— Evident, domnule Selby, ştiu că Alistair este foarte ocupat şi că aceste lucruri mărunte n-au pentru el nici o importanţă, dar…

— Domnul Blunt mi-a vorbit despre scaunele de grădină, răspunse secretarul, şi am telefonat în legătură cu asta la Messrs Deevers.

— Pentru mine asta înseamnă o grijă mai puţin, declară doamna Olivera. Acum îmi puteţi spune, domnule Selby, de ce…

Continuă să cotcodăcească de parcă ar fi fost o cloşcă. Comparaţia aceasta îi veni brusc în minte lui Poirot, iar el o găsi perfect justificată. O găină, o găină mare, grasă, imensă, exact asta era!

Ea se îndreptă spre uşă cu măreţie.

— Dat fiind că vom fi doar între noi în weekend-ul acesta…

Domnul Selby, un pic stingherit, o anunţă pe doamna Olivera că monsieur Poirot era invitat.

Ea se întoarse şi-l măsură pe Poirot cu o privire trufaşă:

— Adevărat? Întrebă ea.

— Domnul Blunt, răspunse Poirot, a avut bunătatea să mă invite.

— Iată ceva curios! Exclamă ea. Mă veţi scuza, monsieur Poirot, dar domnul Blunt îmi declarase categoric că intenţionează să-şi petreacă acest weekend în familie!

— Domnul Blunt, zise secretarul, regăsindu-şi siguranţa, s-a arătat foarte dornic să-l vadă pe monsieur Poirot acceptându-i invitaţia.

— Într-adevăr? În orice caz mie nu mi s-a spus nimic!

Uşa se deschise şi Jane Olivera îşi făcu apariţia îmbrăcată ca pentru a ieşi în oraş.

— Ei bine, strigă ea din prag, vii, mamă? Ştii că trebuie să luăm masa la ora unu şi un sfert?

— Vin! Nu mai fi atât de nerăbdătoare.

— Atunci, grăbeşte-te un pic! Ia te uită, monsieur Poirot!

Dintr-o dată îşi pierdu toată exuberanţa. Poirot simţi că intrase în defensivă.

— Poirot, zise doamna Olivera cu o voce de gheaţă, vine cu noi la Exsham, pentru weekend.

— Ah…?

Jane Olivera se îndepărtă puţin pentru a o lăsa pe mama ei să treacă dar, în loc s-o urmeze, ea făcu un pas spre mijlocul camerei şi-l chemă pe Poirot.

Docil, detectivul se apropie de ea.

— Adevărat? Îl întrebă ea, în şoaptă. Veniţi la Exsham? De ce?

Poirot făcu un gest care-i exprima ignoranţa.

— Un gând amabil din partea unchiului dumneavoastră…

— Dar el nu poate şti! Nu poate! Când v-a invitat?

— Jane!

Doamna Olivera îşi pierdea răbdarea aşteptând-o în hol.

— Nu veniţi, domnule Poirot! Murmură din nou Jane. Nu veniţi, vă rog!

Se duse la mama ei care nu-şi mai putea stăpâni proasta dispoziţie.

Poirot auzi frânturi din ceartă. Auzi mai ales vocea doamnei Olivera care spunea:

— Află, Jane, că impoliteţea ta începe sa mă calce pe nervi mai tare ca de obicei! Dacă va trebui, voi face în aşa fel încât…

Continuarea nu mai fu auzită de Poirot.

Făcu maşinal un semn cu capul, răspunzându-i astfel secretarului care-i vorbea despre ora la care maşina avea să vină să-l ia a doua zi. Stătea în picioare, în mijlocul camerei, dar nu era prea sigur că-şi dădea seama de ceea ce se petrece în jurul lui. Era ca un om care tocmai văzuse o fantomă, sau mai curând o auzise vorbind.

Două dintre frazele pronunţate de doamna Olivera semănau în mod straniu cu două fraze care-i fuseseră spuse la telefon în ajun şi acum îşi dădea seama de ce vocea misterioasei sale interlocutoare nu-i era total necunoscută!

Continuă să se gândească la lucrul acesta în drum spre casă.

Deci doamna Olivera să fie oare persoana care i-a telefonat?

Dar nu, era imposibil. Această femeie de lume, lipsită de judecată, care nu se preocupa decât de ea şi de problemele ei mărunte, această cloşcă care cloncănea cât era ziulica de lungă, nu putea fi totuşi misterioasa lui interlocutoare! Poate că urechile i-au jucat o festă.

Şi totuşi…

„Rolls”-ul veni să-l ia pe Poirot exact la ora 6.

Cum doamna Olivera şi fiica ei se duseseră la Exsham cu altă maşină încă din cursul după-amiezii, Poirot călătorea împreună cu Alistair Blunt şi cu secretarul său.

Blunt vorbi mai întâi despre grădinile sale şi de ultima expoziţie floralã. Apoi, pentru cã Poirot îl felicitã cã a scăpat din ultimul atentat, el răspunse:

— Meritul meu este cu atât mai mic cu cât nu eu eram ţinta acelui nenorocit. Este de altfel un ochitor foarte prost! Un student cam sărit care, la drept vorbind, nici nu-i prea periculos. Unul dintre acei tipi nefericiţi care s-au lăsat îndoctrinaţi şi care-şi imaginează că un glonţ tras asupra unui prim ministru poate schimba mersul istoriei. E chiar înduioşător dacă stai să te gândeşti!

— Cred că nu este prima dată când se organizează un atentat împotriva dumneavoastră.

— Cuvântul atentat pare foarte melodramatic, răspunse Blunt surâzând. Nu de mult mi s-a trimis o bombă prin poştă. Trebuie să vă spun cu regret că bomba era foarte prost executată. Oamenii aceştia au ambiţia să conducă lumea. Cu toate acestea, nu sunt în stare nici să fabrice o bombă adevărată!

Dădu din cap şi continuă:

— Vedeţi, mereu se întâmplă acelaşi lucru! Idealiştii aceştia cu părul lor lung, n-au practic nimic în cap. Nu pretind că aş fi un om remarcabil, nu am fost nicicând aşa ceva, dar ştiu să citesc, să scriu şi să socotesc. Înţelegeţi ce vreau să spun?

— Aşa cred, zise Poirot, dar n-ar strica să precizaţi.

— Ei bine, iată. Când citesc ceva în limba engleză, pricep ceea ce vrea să exprime. Să ne înţelegem, nu mă refer la lucrurile abstracte şi la filosofia transcedentală, ci la acele lucruri simple, făcute pentru a fi înţelese. Majoritatea oamenilor le citesc fără a le înţelege, deşi sunt convinşi de contrariu. De asemenea, când scriu, scriu ceea ce vreau să exprim. Mi-am dat seama de faptul că majoritatea contemporanilor noştri sunt incapabili de asta. În sfârşit, aşa cum v-am spus-o deja, ştiu să socotesc. Jones are 8 banane, Brown ia de la el 10, câte îi mai rămân? Problema aceasta ar fi rezolvată fără şovăia-lă de 9 din 10 persoane.

Acestea nu vor admite niciodată că este greu ca Brown să ia 10 banane de la cineva care nu are decât 8 şi nici că răspunsul nu trebuie să fie afectat de semnul „plus”!

— Ele preferă ca problema să fie soluţionată printr-o şmecherie asemenea celor făcute de prestidigitatori.

— Exact. Şi politicienii raţionează cu o logică asemănătoare. În ce mă priveşte, eu mă menţin în limitele bunului simţ. Cu timpul îţi dai seama că este cel mai bun lucru…

Adăugă râzând:

— Dar fac rău că vorbesc despre profesiunea mea. Este un obicei rău şi, când plec din Londra, prefer să uit de afaceri. Mi-am propus, domnule Poirot, să vă cer să-mi vorbiţi despre aventurile dumneavoastră personale. Sunt un mare amator de romane poliţiste. După părerea dumneavoastră, există printre acestea unele care exprimă realitatea?

Restul drumului nu fu vorba decât de câteva dintre „senzaţionalele” afaceri descurcate de Hercule Poirot. Alistair Blunt asculta cu o atenţie pasionată şi cerea detalii.

Lucrurile nu mai fură însă la fel de plăcute de îndată ce ajunseră la Exsham. Doamna Olivera, impozantă şi masivă, arătă categoric, prin atitudinea sa, că prezenţa detectivului îi era neplăcută. Ignorându-l pe Poirot atât cât îi stătea în puteri, ea nu li se adresa decât lui Blunt şi domnului Selby. Acesta îl conduse pe Poirot în camera lui. Casa nu era prea mare, dar era încântătoare şi mobilată cu un gust sigur, la fel ca şi reşedinţa din Londra a financiarului. Luxul se simţea pretutindeni, dar nu sărea în ochi. Nu era ceva ostentativ, însă pretutindeni domnea senzaţia unei simplităţi agreabile. Serviciul, discret, era perfect, iar bucătăria englezească – excelentă. La cină, vinurile provocară entuziasmul lui Poirot care gustă deliciile unei mese ce debută cu o supă exact pe gustul său, urmată de limbi de mare la grătar, cotlete de miel, şi, la desert, căpşuni cu frişcă atât de dulce încât fu satisfăcut pe deplin.

Aceste circumstanţe plăcute făcură ca el să nu acorde nici o atenţie răcelii persistente a doamnei Olivera, care continua să se prefacă a nu-i observa prezenţa, şi nici ostilităţile nemotivate arătate de Jane Olivera.

Tocmai se termina desertul când Blunt îi puse Juliei Olivera o întrebare la care aceasta nu se mai aştepta.

— Cum se face, întrebă el, că Hélène nu a cinat cu noi?

Julia Olivera răspunse destul de rece:

— Mi s-a părut că scumpa noastră Hélène s-a obosit cam mult azi după-amiază, în grădină. I-am spus că se putea foarte bine retrage în apartamentul său pentru a se culca imediat, dacă o deranja ideea de a se îmbrăca pentru cină, şi că noi o vom înţelege perfect. Mi-a împărtăşit punctul de vedere…

— Perfect, spuse Blunt. Totuşi mă gândeam că weekend-ul va aduce puţină schimbare în viaţa ei, puţin neprevăzut…

— Hélène este o fată foarte simplă, replică doamna Olivera. Îi place să se culce devreme.

După cafea, în timp ce Blunt se îndepărta pentru a discuta puţin cu secretarul său, Poirot li se alătură doamnelor în salon.

Jane Olivera şi mama ei îşi continuară conversaţia fără să-i acorde nici cea mai mică atenţie.

— Am impresia, mamă, zise Jane, că unchiului Alistair nu i-a plăcut felul în care ne-ai debarasat astă seară de Hélène Montressor!

— N-are nici o importanţă, replică doamna Olivera categoric. Alistair este prea bun. Înţeleg să-i ofere gratuit locuinţa, dar acesta nu-i un motiv pentru ca să cineze cu noi când venim în weekend. Nu-i este verişoară decât de gradul al II-lea sau al III-lea. Nu trebuie să-şi impună prezenţa!

— Ştii că, în felul ei, este grozavă? A făcut o mulţime de lucruri frumoase în grădină!

— Asta demonstrează că nu are un caracter rău. Scoţienii sunt foarte independenţi, iar eu sunt prima care să o recunoască şi să-i felicite pentru asta.

Aşezându-se pe o canapea şi continuând să se prefacă a nu-l vedea pe Poirot, o rugă pe fiica sa să-i dea Low Down Review.

— Cred, adăugă ea, că se află aici un articol despre Lois Van Schuyler. Aş vrea să-l citesc…

Alistair Blunt deschise uşa.

— Acum, zise el, sunt al dumneavoastră, domnule Poirot. Vreţi să veniţi în biroul meu?

Era o cameră lungă şi joasă, situată în spatele casei şi ale cărei ferestre dădeau spre grădină. Îi lipsea, desigur, acea simetrie la care Poirot ţinea foarte mult, dar nu i se putea nega aspectul simpatic. Fotoliile erau adânci, lumina plasată în mod fericit atât pentru lectură cât şi pentru conversaţie.

Alistair Blunt îi oferi oaspetelui său o ţigară, îşi aprinse pipa şi intrară numaidecât în miezul problemei.

— Sunt multe lucruri care nu mă satisfac, zise el. Mă refer, aşa cum aţi ghicit, la dispariţia acelei domnişoare Sainsbury Seale. Din motive cunoscute doar de ele, dar care – nu mă îndoiesc – sunt foarte legitime, autorităţile au hotărât întreruperea cercetărilor. Nu ştiu cine este de fapt Albert Chapman şi habar n-am cu ce se ocupa, dar presupun că-i vorba de ceva foarte important şi care comportă riscuri serioase. Nu cunosc dedesubturile acestei afaceri, dar primul ministru mi-a declarat că a avut deja cam prea multă publicitate şi că dacă s-ar uita mai repede de ea ar fi mai bine. Acesta-i şi punctul de vedere oficial. Nu-l discut căci trebuie, desigur, să aibă o raţiune. Constat numai că poliţia are mâinile legate.

Aplecându-se spre Poirot, continuă:

— Ori, domnule Poirot, eu personal vreau să cunosc adevărul. Şi dumneavoastră mi-l veţi găsi! Pentru că dumneavoastră nu sunteţi paralizat aşa cum sunt oamenii care depind de guvern…!

— Ce aşteptaţi, exact, de la mine? Întreba Poirot.

— Vreau s-o regăsiţi pe această domnişoara Sainsbury Seale.

— Moartă sau vie?

Alistair Blunt îşi ridică sprâncenele.

— Credeţi că este posibil să fie moartă?

Hercule Poirot nu răspunse imediat. Reflectă un moment apoi spuse rar, cântărindu-şi fiecare cuvânt:

— După părerea mea – dar, desigur, este vorba doar de o opinie şi aş putea să mă înşel – este moartă.

— Ce vă face s-o credeţi?

Umbra unui surâs trecu pe chipul lui Poirot.

— Poate că nu prea mă veţi lua în serios, domnule Blunt, dacă vă voi spune, însă acesta-i adevărul, că-i vorba de o pereche de ciorapi noi, găsită într-un sertar!

Alistair Blunt îl privi îndelung, cu multă atenţie, pe detectiv.

— Sunteţi un tip curios, domnule Poirot, zise el în cele din urmă.

— Foarte curios, într-adevăr, admise Poirot. Sunt metodic, sunt ordonat, raţionez logic şi nu încerc să adaptez faptele pentru a le potrivi ipotezelor mele. Recunosc că toate acestea fac din mine un om neobişnuit.

Alistair Blunt reluă:

— Am răsucit în mintea mea această afacere pe toate feţele pentru a pricepe ceva! Este plină de ciudăţenii. Dentistul acela care se sinucide, doamna aceea, Chapman, regăsită cu chipul complet zdrobit, închisă în propriul ei cufăr pentru blănuri, toate acestea sunt stranii, foarte stranii! Nu mă pot împiedica să cred că aici se ascunde ceva!

— Este şi părerea mea.

— Şi cu cât mă gândesc mai mult, cu atât sunt mai convins că această domnişoară Sainsbury Seale n-a fost nicicând prietena soţiei mele. Mi-a spus că a cunoscut-o doar pentru a mă aborda. Dar de ce? La ce-i servea? Nu-mi spuneţi că pentru a scoate de la mine cele câteva lire pe care i le-am

dat şi de care, de altfel, nici măcar n-a profitat personal pentru că au fost date pentru nu ştiu ce operă de caritate de care se ocupa! Şi, cu toate acestea, am convingerea că această întâlnire, în faţa locuinţei dentistului, a fost organizată cu mult timp înainte! Cu ce intenţie? Iată ce nu încetez să mă întreb. De ce?

— Mi-am pus deseori întrebarea aceasta, zise Poirot. Deocamdată, răspunsul îmi scapă!

— Şi nu aveţi nici o idee?

Poirot făcu un gest plictisit.

— Ba da, idei am. Dar care mi se pare ridicole, când le examinez. Mi s-a întâmplat să mă gândesc că era poate un şiretlic pentru a vă arăta cuiva, pentru a vă indica. Dar, dacă te gândeşti mai bine, este absurd. Sunteţi un om cunoscut... Şi, la o adică, ar fi fost cu mult mai simplu să pândească sosirea dumneavoastră şi să-i spună celui care trebuia să vă vadă: „Priviţi! Este bărbatul care va intra acum!”

— Pe de altă parte, de ce ar fi trebuit să mă arate cuiva?

Poirot tăcu câteva secunde.

— Domnule Blunt, zise el apoi, aţi vrea să vă întoarceţi cu gândul la dimineaţa aceea în care eraţi instalat în fotoliu dentistului? V-a spus Morley ce-va care v-a surprins? Nu vă amintiţi de nimic care ne-ar putea oferi o pistă?

Alistair Blunt se încruntă concentrându-se, dar nu-şi aminti nimic.

— Dezolat, spuse el. Nu-mi amintesc nimic deosebit.

— Sunteţi sigur că nu v-a vorbit despre domnişoara Sainsbury Seale?

— Absolut sigur.

— Şi nu v-a spus nimic despre doamna Chapman?

— Nu. De fapt, nici un nume nu a fost pronunţat în cursul conversaţiei. Am vorbit despre flori, grădini, vacanţe...

— Şi n-a intrat nimeni în cabinet în timp ce dumneavoastră eraţi acolo?

— Nu cred. În alte ocazii, se afla acolo, după câte-mi amintesc, o blondă drăguţă, dar în ziua aceea lipsea… Totuşi, aveţi dreptate! A venit cineva, acum mi-aduc aminte… Un dentist care avea accent de irlandez…

— Ce a spus şi ce a făcut?

— I-a pus domnului Morley o întrebare şi a plecat. Am avut impresia că Morley l-a primit destul de rău. N-a rămas mai mult de un minut.

— E tot ce-mi puteţi spune? Nu vă mai amintiţi nimic altceva?

— Nu. Morley mi s-a părut absolut normal.

— Şi mie mi s-a părut absolut normal, zise gânditor Poirot.

Cei doi bărbaţi tăcură câteva clipe. Apoi Poirot vorbi din nou.

— Vă amintiţi, domnule Blunt, întrebă el, de tânărul care se afla împreună cu dumneavoastră în salonul de aşteptare?

— Foarte vag… Într-adevăr, se afla acolo un tânăr foarte agitat, dacă-mi amintesc bine.

— L-aţi recunoscut?

Blunt făcu un semn negativ.

— De-abia dacă l-am privit, explică el.

— N-a încercat să converseze cu dumneavoastră?

— Nu.

Privirea lui Blunt era interogativă.

— Unde vreţi să ajungeţi? Zise el. Îl cunoaşteţi pe tânărul acesta?

— Se numeşte Howard Raikes.

Poirot pândea reacţia interlocutorului său. Dar nu avu nici o reacţie.

— Ar trebui să-l cunosc? Întrebă Blunt. Să-l fi întâlnit pe undeva?

— Nu cred, răspunse Poirot. Este un prieten de-al nepoatei dumneavoastră, domnişoara Olivera.

— Ah! Un prieten al lui Jane?

— Da… Şi cred că această prietenie nu este văzută cu ochi buni de doamna Olivera.

— Lucru de care lui Jane nu-i pasă deloc, probabil! Spuse bine dispus Blunt.

— Ceea ce n-a împiedicat-o pe doamna Olivera s-o pună pe fiica sa să traverseze Atlanticul tocmai pentru a o scoate de sub influenţa acestui tânăr.

— Ah! Despre el este vorba!

Blunt înţelegea în sfârşit.

— Văd, remarcă Poirot, că discuţia începe să vă intereseze.

— Tânărul, spuse Blunt, este un flăcău care, după câte ştiu, nu face prea multe parale, un tânăr cam exaltat care frecventează nu ştiu ce medii revoluţionare…

— Am aflat de la domnişoara Olivera că-şi stabilise programarea în dimineaţa aceea la Morley doar pentru a vă întâlni pe dumneavoastră.

— Cu speranţa că-l voi considera… Acceptabil?

— Eh!… Nu-i chiar aşa!… Am avut impresia că el trebuia să vadă dacă dumneavoastră eraţi sau nu acceptabil!

Stupefacţia lui Alistair Blunt se traduse printr-o serie de înjurături. Poirot continuă, stăpânindu-şi cu greu un zâmbet:

— Se pare că reprezentaţi tot ceea ce detestă tânărul!

— Iar el face parte dintre acei tineri pe care nu-i pot suferi, cei care-şi risipesc vremea cu discursuri sforăitoare şi care stau degeaba în loc să muncească!

În tăcerea care se lăsă, Poirot medită la o întrebare care i se părea importantă: în cele din urmă, ceru permisiunea s-o pună.

— Spuneţi! Zise Blunt.

— Trebuie să vă previn că este personală şi că vi se va părea, desigur, indiscretă, preciză Poirot.

— Vă ascult.

— Ce dispoziţii testamentare aţi luat, în cazul morţii dumneavoastră?

Blunt nu-şi ascunse surprinderea.

— De ce v-ar interesa lucrul acesta? Zise el.

— Pentru faptul, răspunse Poirot, că este foarte posibil ca dispoziţiile dumneavoastră testamentare să aibă legătură cu afacerea care ne preocupă.

— Nu-mi vine să cred!

— Poate că aveţi dreptate, dar nu putem fi siguri de asta!

— Cred, domnule Poirot, reluă Blunt pe un ton mai puţin cordial, că vă face plăcere să dramatizaţi. Nu-i vorba de mine. Nimeni nu a încercat să mă omoare.

— O bombă în corespondenţa dumneavoastră… Un foc de revolver în stradă…

— Incidente fără importanţă! Nu există nici un om care să se ocupe mai serios de finanţe şi care să nu atragă, într-o bună zi, atenţia vreunui nebun sau fanatic!

— Repet că poate fi vorba de cineva care să nu fie nici nebun, nici fanatic!

— Dar, în sfârşit, exclamă Blunt, unde vreţi să ajungeţi?

— Aş vrea doar să ştiu, răspunse Poirot, cine ar beneficia de pe urma morţii dumneavoastră!

Blunt se strâmbă.

— Ei bine, zise el, aflaţi că ar fi mai ales spitalul Saint-Edwards, Institutul pentru Cercetări în Domeniul Cancerului şi Institutul Regal pentru Orbi.

— Ah!

— În afară de asta, am prevăzut o sumă importantă pentru nepoata mea prin alianţă, doamna Olivera, o sumă sensibil egală fiicei sale Jane şi alta, unicei mele rude.

După aceea, adăugă:

— Acestea, domnule Poirot, sunt strict confidenţiale.

— Bineînţeles, domnule.

— Sper, domnule Poirot, continuă Blunt cu o ironie evidentă, că nu vă imaginaţi că vreuna din cele trei moştenitoare ale mele intenţionează să mă omoare pentru a intra mai repede în stăpânirea moştenirii sale?

Poirot îl linişti.

— Nu-mi imaginez nimic… Absolut nimic!

— Şi acceptaţi misiunea despre care am vorbit?

— S-o caut pe domnişoara Sainsbury Seale? Da.

Proasta dispoziţie a lui Alistair Blunt se risipi imediat şi, cu tonul cel mai cordial posibil, îi spuse lui Poirot, bătându-l pe umăr:

— Sunteţi un tip nemaipomenit, domnule Poirot!

Ieşind din birou, Poirot fu pe punctul de a se ciocni de o siluetă înaltă care trecea prin faţa uşii.

El se scuză.

— Vă cer scuze, domnişoară Olivera.

Jane Olivera îi aruncă o privire sfidătoare şi, luându-l deoparte, îi spuse:

— Ştiţi ce cred despre dumneavoastră, domnule Poirot?

Întrebarea nu avea decât o valoare retorică iar tonul arăta clar că tânăra nu aştepta răspunsul lui Poirot şi că-l va formula singură.

— Ei bine, domnule Poirot, reluă ea, înainte chiar ca el să fi avut timp să deschidă gura, vă consider un spion ordinar.

— Dar domnişoară…

— Exact aşa, un spion ordinar! Şi v-am înţeles jocul! Ştiu foarte bine ce vreţi, şi nu mă las păcălită de minciunile pe care mi le spuneţi! De ce nu recunoaşteţi? În orice caz, vă voi spune un lucru: nu veţi găsi nimic! Absolut nimic! Fiindcă nu e nimic de găsit! Nimeni nu se gândeşte să-i facă rău preţioasei persoane a preţiosului meu unchi! Nu are de ce se teme! Nu va avea niciodată a se teme de ceva! Va continua să fie sănătos, să se îmbogăţească şi să vorbească în proverbe. Va fi întotdeauna ceea ce este: un John Bull gras, fără un dram de imaginaţie şi care trăieşte purtând nişte ochelari de cal!

Se opri, îşi trase sufletul, apoi adăugă cu o voce înăbuşită şi rea:

— Iar dumneata eşti un abject detectiv burghez şi mi se face greaţă numai privindu-te!

Spunând acestea, ea se îndepărtă, cu un mers suplu, într-un foşnet uşor de mătase.

Poirot, imobil, rămase pe gânduri, mângâindu-şi mustaţa. Epitetul de burghez i se potrivea bine, era de acord. Era burghez până-n vârful urechilor şi în însăşi concepţia sa de viaţă. Îl deranja însă faptul că o tânără atât de drăguţă ca Jane Olivera considera acest cuvânt drept o injurie. Iată un lucru la care trebuia să reflecteze.

Se întoarse în salon.

Doamna Olivera, care făcea o pasienţă, îşi ridică spre el ochii, aruncându-i o căutătură de gheaţă, apoi, lăsându-şi în jos privirea, spuse punând o carte:

— Valetul roşu pe dama de pică…

Poirot murmură:

— Cu siguranţă, nimeni nu mă agreează!

Bătând în retragere, se îndreptă spre uşa de sticlă şi ieşi în grădină. Seara era frumoasă şi nenumărate parfumuri, pe care le inspiră cu extaz, îmbălsămau aerul nocturn.

O porni pe o alee mărginită de arbuşti şi, la o cotitură a cărării, distinse în umbră două siluete vagi care, la apropierea sa, se despărţiră brusc: deranjase o pereche de îndrăgostiţi. Se întoarse nemulţumit. Chiar şi afară era în plus!

Trecu pe sub fereastra lui Alistair Blunt care-i dicta ceva secretarului.

De fapt, nu-i mai rămăsese de făcut decât un lucru: să se ducă în camera sa.

Ceea ce şi făcu.

Acolo, examină din nou câteva din problemele pe care le avea de rezolvat. Unele dintre ele i se păreau de-a dreptul fantastice.

Doamna Olivera. Oare se înşela considerând că este necunoscuta care îi telefonase? Ideea părea absurdă. Şi totuşi…

Se gândea la bizarele revelaţii pe care i le făcuse calmul şi mărunţelul domn Barnes. Acest QX 912, alias Albert Chapman, cu ce s-o fi ocupând de fapt?

Se gândea şi la slujnica Agnes, la privirea ei înspăimântată. Aşa se întâmplă mereu! Întotdeauna oamenii ascund ceva. În general fac nişte veritabile mistere din nişte fleacuri, dar, atâta vreme cât misterele rămân, ele te împiedică să vezi limpede drumul! Şi prea uşor nu este acest drum! E presărat cu o mulţime de obstacole. Şi de toate felurile! Cel mai enervant era probabil cel pe care Poirot l-a botezat „enigma Sainsbury Seale”.

Căci, presupunând că văzuse bine, că simţurile nu l-au înşelat, că faptele pe care le-a constatat erau cu adevărat reale, nimic nu stătea în picioare.

„Nu-i posibil! Conchise Poirot, culcându-se. Probabil îmbătrânesc”.

VI. Unsprezece, doisprezece, bărbaţii merg la săpat…

După o noapte agitată, Hercule Poirot se sculă devreme.

Era un timp superb, iar el ieşi numaidecât afară. Parcurgând acelaşi itinerar din seara precedentă, se plimbă pe aleile dintr-o primă grădină, unde totul era înflorit, dar unde tufele, la a căror frumuseţe era sensibil, nu erau dispuse după gustul său.

În schimb, tufele de trandafiri, unde totul era simetric şi parcă aranjat la linie, îl încântară. Îşi termină plimbarea în grădina închisă de un zid, dincolo de care se afla grădina de zarzavaturi.

Poirot se opri o clipă pentru a privi o femeie care-i dădea instrucţiuni unui bărbat în care îl puteai ghici cu uşurinţă pe grădinarul şef. Femeia, care purta un costum de tweed, era viguros clădită. Avea părul şi sprâncenele foarte negre şi vorbea rar cu un puternic accent scoţian.

Lui Poirot i se păru că grădinarul şef nu prea agrea conversaţia cu domnişoara Hélène Montressor. Îşi continuă apoi drumul într-o altă direcţie.

La apropierea sa, un grădinar – despre care Poirot ar fi pariat că se odihnea de o bună bucată de vreme – începu să sape cu ardoare. Poirot, care-l privea din spate, îl salută

prieteneşte. Omul îi răspunse cu un mormăit neinteligibil, dar fără a-şi întrerupe munca. Faptul îl surprinse pe Poirot care se opri. Oricât ar fi de dornic de a-şi arăta zelul, iar Poirot avea o experienţă prea bogată pentru a se înşela, un grădinar este întotdeauna dispus ca, atunci când este interpelat, să-şi lase deoparte unealta pentru a-şi trage puţin sufletul şi a schimba câteva cuvinte. Nu era deci anormal ca acesta, care de altfel părea şi foarte tânăr, să facă excepţie?

Poirot îl privi câteva minute. Parcă i se părea că mai văzuse undeva aceşti umeri. Se înşela oare? Nu era cumva pe cale să contracteze o manie supărătoare, aceea de a descoperi peste tot umeri şi voci care i se păreau familiare, deşi nu-i mai văzuse sau nu le mai auzise niciodată? Să însemne asta, aşa cum îşi spusese ieri cu teamă, că începuse să îmbătrânească?

Poirot părăsi grădina, făcu câţiva paşi într-o livadă, apoi, o clipă mai târziu, se întoarse şi aruncă o privire indiscretă peste zidul grădinii de legume. Tânărul grădinar îşi îndreptase statura. Cu un braţ îşi ştergea chipul plin de sudoare. Poirot îşi părăsi aproape imediat postul de observaţie.

— Foarte curios şi foarte interesant, zise el cu jumătate de voce, scuturând cu mâna câteva fire de muşchi care se agăţaseră de reverele hainei sale.

Da, era cu adevărat curios şi interesant faptul că Frank Carter, care ocupa undeva un post de secretar, aflat mai mult sau mai puţin în slujba guvernului, lucra ca grădinar în serviciul lui Alistair Blunt.

Un gong răsună în depărtare. Hercule Poirot se îndreptă spre casă. Pe drum, îşi zări gazda conversând aprins cu domnişoara Montressor, care toc-mai ieşise din grădina de legume.

— E foarte drăguţ din partea ta, Alistair, spuse ea. Totuşi, aş prefera să nu-ţi accept invitaţia săptămâna asta, deoarece eşti în compania rudelor tale din America!

Blunt încerca să o convingă.

— Julia nu prea are tact, este adevărat, dar asta nu înseamnă că…

Foarte autoritară, domnişoara Montressor îl întrerupse.

— Consider că s-a purtat cu mine într-un mod inadmisibil. Şi nu-i voi suporta insolenţele doar pentru că ea-i americancă!

Spunând aceste cuvinte, ea se îndepărtă spre cealaltă extremitate a grădinii de zarzavaturi.

Poirot, care stătuse cu discreţie deoparte, se apropie. Aşa cum se întâmplă de multe ori după câte o discuţie neplăcută pe care un bărbat o mai are cu rudele sale, Alistair Blunt avea o înfăţişare vinovată şi spăşită.

— Femeile, spuse el, sunt într-adevăr nişte diavoli! Bună ziua, domnule Poirot. Frumoasă zi, nu-i aşa?

Se întoarseră împreună spre casă.

Blunt oftă şi spuse:

— Ah! Ce mult simt lipsa soţiei mele!

Aşezându-se la masă, i se adresă direct redutabilei doamne Olivera.

— Tare mă tem, Julia, că ai jignit-o pe biata Hélène!

Voinica doamnă îi răspunse pe un ton sec:

— Scoţienii sunt mult prea sensibili întotdeauna.

Alistair Blunt îşi îndreptă privirea plină de obidă spre Poirot şi nu mai insistă.

— Am impresia, spuse Poirot, că aveţi un grădinar foarte tânăr care nu pare să fie de multă vreme aici.

— Aşa este, răspunse Blunt. Burton, cel de-al treilea grădinar, ne-a părăsit acum vreo trei săptămâni şi băiatul acesta l-a înlocuit.

— Ştiţi de unde vine?

— La drept vorbind, nu! Mac Alister l-a angajat. Îmi amintesc că cineva mi-a cerut să fac o încercare… Mi-a fost recomandat cu căldură… Şi lucrul acesta mă cam miră. Mai ales că Mac Alistair afirmă că nu-i bun de nimic şi că ar vrea să se cam debaraseze de el!

— Cum se numeşte?
— Dunning… Sunbury… Ceva în genul acesta!
— Aş fi indiscret dacă v-aş întreba cât câştigă?
— Deloc! Răspunse amuzat Blunt. Două lire şi 15, cred.
— Nu mai mult?
— Fireşte că nu… Poate chiar ceva mai puţin!
— Ei bine, conchise Poirot, iată ceva curios!

Alistair Blunt, surprins, intenţiona să ceară lămuriri, dar Jane Olivera, care tocmai citise ziarul, schimbă cursul conversaţiei.

— S-ar zice, unchiule, exclamă ea, că ai fost atacat din nou!

Alistair Blunt zâmbi.

— Citeşti rezultatele dezbaterii de la Camera Comunelor? Nu-i nimic grav, linişteşte-te! Este vorba doar de Archerton!… Adoră să se lupte cu morile de vânt. Un tip curios, care, în materie de finanţe, are nişte idei de-a dreptul ridicole. Dacă ar fi lăsat de capul lui, în opt zile Anglia ar da faliment!

— Dar, dumneata, unchiule, nu doreşti chiar niciodată să încerci ceva nou?

— Nu, draga mea. Numai dacă acest nou înseamnă un program faţă de vechiul, pe care trebuie să-l înlocuiască.

— Dar nu vrei să accepţi ideea în sine că acel „ceva” ar putea însemna un progres! Îţi spui: „N-o să meargă…!” şi nici măcar nu încerci.

— Anumite experienţe sunt foarte costisitoare!

— Adevărat! Dar cum poţi fi mulţumit cu starea actuală de lucruri? Nu te revoltă inegalitatea socială? Nu crezi că-i absolut necesar să se facă ceva?

— Doamne, micuţa mea Jane, dacă ne gândim bine, lucrurile nu merg în ţara asta chiar atât de rău pe cât se spune!

Jane replică cu o violenţă pe care cu greu şi-o stăpânise până atunci:

— Ne trebuie un ideal nou, o lume nouă! Iar tu stai aici, liniştit şi mănânci rinichi la grătar!

Ea se ridică şi, cu un pas grăbit, se îndreptă spre grădină.

Alistair o privi cum se îndepărta, iar figura lui exprima surpriza şi chiar jena.

— Jane s-a schimbat mult în ultima vreme, remarcă el. De unde-i vin ideile astea?

— Nu da atenţie spuselor ei, răspunse doamna Olivera. Jane nu-i decât o prostuţă. Ştii cum sunt fetele în ziua de azi. Frecventează tot felul de saloane bizare, unde întâlnesc tineri care poartă cravate extravagante, iar când se întorc acasă spun o mulţime de prostii.

— Ştiu. Dar, până acum, lui Jane nu i-a lipsit bunul simţ…

— Ăsta-i stilul, Alistair, e o modă! Ideile astea sunt actuale!

— Ştiu…

Doamna Olivera se ridică. Poirot îi deschise uşa. Ea, însă, nu păru să-i remarce gestul şi trecu prin faţa lui fără o vorbă.

— Toate astea sfârşesc prin a mă exaspera, exclamă Alistair Blunt. Toată lumea exprimă astfel de idei şi o ştiu foarte bine! Asta nu înseamnă că-s mai puţin nesăbuite! Nu-s decât nişte absurdităţi… Şi pe care trebuie să le ascult toată ziua! Un ideal nou, o lume nouă!… Dar ce înseamnă asta? Nici ei n-o ştiu. Se îmbată cu vorbe, asta-i tot.

Surâse puţin cam trist.

— Dacă aţi fi… Înlăturat, întrebă Poirot, ce s-ar întâmpla?

Pe chipul lui Alistair Blunt se aşternu o expresie gravă.

— Oh! Răspunse el. E foarte simplu şi vă voi explica. O bandă de nebuni s-ar instala la putere şi ar experimenta o serie de idei costisitoare. Şi s-ar duce naibii stabilitatea financiară, sănătoasele practici economice şi chiar simplul bun simţ! De fapt, s-ar termina cu Anglia pe care o iubim noi…

Poirot aprobă dând din cap. Era pe deplin de acord cu financiarul. Principiile apărate de acesta îi erau şi lui scumpe şi începea să înţeleagă mai bine acum ceea ce

reprezentau exact Alistair Blunt şi lumea pentru care el lupta. Domnul Barnes îi vorbise deja despre asta, dar de-abia acum înţelegea cu adevărat.

Şi, brusc, se simţea neliniştit…

Puţin mai târziu, în cursul dimineţii, Blunt, ieşind din biroul său, veni spre Poirot.

— Mi-am terminat corespondenţa, îi spuse el. Veniţi, vă voi conduce în grădină.

Cei doi bărbaţi ieşiră împreună. Blunt îi vorbea cu entuziasm despre pasiunea sa şi rămaseră o bună bucată de vreme în grădina alpestră, unde reuşise să aclimatizeze câteva specii rare de care era foarte mândru. Hercule Poirot, ale cărui picioare erau literalmente încătuşate în pantofii săi fini de piele, asculta cu răbdare. Îşi lăsa greutatea când pe un picior, când pe celălalt, strâmbându-se din timp în timp, fiindcă era foarte cald şi avea impresia că picioarele lui umflate erau nişte puddinguri enorme.

Îşi continuară plimbarea. Pe lângă ei treceau bâzâind albinele. Nu prea departe se auzea pocnetul regulat al unei foarfeci care tăia crenguţele gardului viu de lauri. Ziua era aşa de liniştită încât aveai impresia că natura aţipise.

Blunt se opri şi se întoarse pentru a privi în urma lui. Zgomotul foarfecii se auzea acum mai aproape, dar persoana care o folosea tot nu era vizibilă.

— Sunteţi de acord, nu-i aşa, că priveliştea este plăcută, zise financiarul. Perele acestea vor fi splendide! Nu-mi amintesc să mai fi văzut altele la fel de frumoase în această perioadă a anului. Şi aceşti lauri sunt încântători! Ce splendidă culoare, nu-i aşa?

Şi, deodată, calmul acestei dimineţi fu tulburat de zgomotul unei împuşcături. Ceva şuieră în văzduh. Stupefiat, Alistair Blunt văzu, nu departe, un firişor subţire de fum înălţându-se în spatele paravanului de lauri. Apoi se auzi ceva ce aducea a ceartă, nişte strigăte şi gardul viu se desfăcu sub greutatea a doi oameni care se încleştaseră.

— Te-am prins, golanule! Striga o voce cu un pronunţat accent american. Dă drumul armei!

Cei doi oameni se băteau acum în faţa gardului viu. Poirot îl recunoscu pe tânărul grădinar care săpa cu atâta ardoare atunci când îl privea şi, de asemenea, şi pe adversarul lui, care părea să fie într-o netă superioritate, un tânăr înalt care-l depăşea cu un cap şi pe care detectivul îl identificase, înainte chiar de a-l vedea, după accentul său.

— Daţi-mi drumul! Urla Frank Carter. Din moment ce vă spun că n-am tras eu!

— Chiar aşa? Replică Howard Raikes. Trăgeai, fără îndoială, în vrăbii.

Fără a-i da drumul prizonierului, el se întoarse spre Alistair Blunt şi spre Poirot care se apropiau.

— Domnul Alistair Blunt?… Flăcăul acesta tocmai a tras asupra dumneavoastră. L-am prins asupra faptului!

— Nu-i adevărat! Strigă Frank Carter. Tundeam gardul, am auzit zgomotul unei împuşcături şi un revolver mi-a căzut la picioare. M-am aplecat şi l-am luat de jos aproape maşinal şi imediat după aceea tipul ăsta s-a aruncat asupra mea!

Howard Raikes dădu din umeri.

— Ţineai un revolver în mână şi, lucru sigur, se trăsese cu el!

Îi întinse lui Poirot arma.

— Voi vedea ce crede despre toate acestea un detectiv!… Bine că am ajuns la vreme, pentru că presupun că trebuie să mai fie şi alte gloanţe în încărcător!

— Este adevărat, zise Poirot.

Blunt, cu sprâncenele încruntate, îl întrebă pe Carter.

— De fapt, cum te numeşti dumneata exact? Dunnon? Dunbury?

Poirot răspunse în locul celui interpelat.

— Omul acesta se numeşte Frank Carter.

Celălalt se întoarse spre el, furios.

— Mă căutaţi de destulă vreme! Am înţeles asta, duminica trecută, când aţi vrut să mă faceţi să vorbesc!… În orice caz, v-o repet, nu-i adevărat! Nu eu am tras!

— Atunci, zise Poirot cu o voce amabilă, cine? Înţelegeţi, nu suntem aici decât patru, nu mai există altcineva, deci?

Cu părul în vânt, cu ochi măriţi de spaimă, Jane Olivera sosea alergând.

— Howard? Zise ea, oprindu-se cu respiraţia întretăiată.

— Jane, răspunse el jovial, sunt fericit să-ţi comunic că tocmai i-am salvat unchiului tău viaţa!

— Tu? Făcu ea, stupefiată.

— Cu siguranţă, zise Blunt, aţi sosit exact la ţanc, domnule… Domnule…?

Jane interveni:

— Îţi prezint, unchiule, pe Howard Raikes, un prieten de-al meu…

Blunt îl privi pe Raikes şi surâse cu un aer complice.

— Ah! Ah! Sunteţi cavalerul servant al lui Jane!… Vă datorez mulţumiri.

Precedată de un zgomot care te făcea să te gândeşti la gâfâiala unei locomotive sub presiune, Julia Olivera îşi făcu apariţia.

— Am auzit o împuşcătură, explică ea… Nu cumva…

Restul frazei îi rămase în gât. Tocmai îl zărise pe Howard Raikes. Rămase fără grai mai întâi, dar apoi îşi reveni şi-l interpelă.

— Dumneata?… Ce cauţi dumneata aici? Cum îndrăzneşti…

— Mamă, spuse Jane cu o voce îngheţată, Howard tocmai i-a salvat unchiului meu viaţa!

— Cum?

— Chiar aşa! Omul acesta trăgea asupra unchiului când Howard a sărit asupra lui şi l-a dezarmat.

— Minţiţi! Strigă Frank cu violenţă.

Doamna Olivera nu mai ştia ce să spună. Rămase un timp fără să vorbească, cu gura deschisă. Apoi se întoarse spre

Blunt.

— Din fericire, dragul meu Alistair, nu ai fost atins! Dar este o întâmplare cumplită şi ai simţit, probabil, o emoţie îngrozitoare. În ce mă priveşte, mă simt încă complet răvăşită. Nu ştiu cum de nu am leşinat. Mă întreb dacă n-aş face bine să beau un păhărel de coniac…

— Iată o idee excelentă, zise Blunt. Să ne întoarcem…

Blunt porni, după ce le făcu un semn lui Poirot şi lui Howard Raikes care se pregăteau să-l urmeze.

— Aduceţi-l! Spuse el. Vom telefona la poliţie şi-l vom preda.

Frank Carter deschise gura ca pentru a răspunde, dar cuvintele nu voiau să iasă. Era la fel de alb la faţă ca şi lenjeria sa, iar picioarele nu-l mai ascultau, Howard Raikes îl apucă de cot cu brutalitate.

— Hai, mişcă-te!

Frank Carter continua să protesteze slab:

— N-am făcut nimic!

Howard Raikes îl privi pe Poirot.

— Pentru un poliţist deosebit aveţi într-adevăr puţine de spus! Remarcă el. De ce nu-l faceţi să înţeleagă pe acest individ că-şi pierde vremea protestând?

— Pentru că reflectez, domnule Raikes.

— Aveţi nevoie de aşa ceva deoarece, în mod logic, ar trebui să vă daţi demisia. Alistair Blunt continuă să trăiască într-adevăr, dar nu datorită dumneavoastră!

— În timp ce dumneata eşti la cea de-a doua ispravă!

— Ce vreţi să spuneţi?

— Nu-i aşa că dumneata eşti acela care, acum câteva zile, îl prindeai pe bărbatul care tocmai trăsese asupra domnului Blunt şi asupra primului ministru?

Howard Raikes ezită câteva secunde înainte de a răspunde cu o veselie prefăcută.

— Într-adevăr, s-ar zice că-mi fac din asta un obicei!

— Da, spuse Poirot. Numai că există o diferenţă. Deunăzi, bărbatul pe care-l prindeai nu era cel care trăsese. Te

înşelaseşi!

— Se înşeală din nou azi, bombăni Frank Carter.

— Mă întreb dacă-i adevărat, murmură Poirot, în aşa fel încât să nu fie auzit de nimeni.

Stând în picioare în faţa oglinzii, absorbit de o operaţie delicată care consta în asigurarea perfectei simetrii ale celor două aripi ale papionului său, Hercule Poirot se îmbrăca pentru cină.

Era nemulţumit, dar, dacă ar fi trebuit să spună de ce, s-ar fi simţit tare încurcat.

Afacerea, nu o putea nega, era foarte clară. Frank Carter fusese prins asupra faptului.

Poirot nu avea nici cea mai mică urmă de simpatie pentru Carter şi nici un pic de încredere în el. Îl judeca fără părtinire şi-l considera drept „un tip prea puţin interesant”, una din acele puşlamale seducătoare care, chiar şi atunci când nu pot fi apărate, găsesc întotdeauna oameni, femei mai ales, care să le pledeze cauza.

Sistemul de apărare era de o vulnerabilitate supărătoare. El relata că fusese contactat de agenţi ai Poliţiei britanice, care i-ar fi pretins să culeagă „informaţii”. Trebuia să intre în serviciul lui Blunt ca grădinar şi să le comunice ceea ce făceau ceilalţi oameni din personal. Povestea lui nu avea nici o bază reală, lucrul fusese demonstrat cu uşurinţă. Ea dovedea o lamentabilă lipsă de imaginaţie. Poirot se gândea că nici nu te puteai aştepta la altceva din partea lui Carter.

Iar în privinţa atentatului propriu-zis, Carter repeta că nu el trăsese, că era victima unei capcane, a unei maşinaţii din care nu pricepea nimic. Într-adevăr, nu se putea spune nimic în apărarea lui.

Nimic, în afară de faptul că era totuşi straniu că, de două ori, la un interval de câteva zile, Howard Raikes se aflase la ţanc acolo unde aveau să fie trase focuri de revolver asupra lui Alistair Blunt.

Dar era greu să vezi în asta mai mult decât o coincidenţă. Cu siguranţă că nu Raikes era autorul atentatului din

Downing Street, iar prezenţa lui la Exsham nu avea nimic extraordinar. Venise aici pentru a fi împreună cu iubita lui, iar povestea sa, nu se putea nega acest fapt, era perfect verosimilă.

Desigur, evenimentul acesta îl favoriza în mod providenţial. Când un om îţi salvează viaţa, nu poţi să nu-l primeşti în casa ta, şi cel mai mărunt lucru pe care-l poţi face este să-i oferi prietenia şi ospitalitatea ta. La fel procedase şi Alistair Blunt. Lucrul acesta nu era deloc pe placul doamnei Olivera, dar îşi dădea seama că nu se putea opune şi că trebuia, de voie, de nevoie, să-l suporte pe acest indezirabil care, o dată intrat în casă, înţelegea să şi rămână.

Poirot, care medita la această problemă, îl observă pe Howard Raikes în cursul întregii seri. Jucându-şi rolul cu îndemânare, tânărul se ferea să-şi exprime ideile revoluţionare şi să vorbească despre politică. El povestea întâmplări de călătorie amuzante, amintiri ale unor lungi plimbări făcute în ţări îndepărtate.

„Lupul, gândea Poirot, s-a îmbrăcat în piele de oaie. Tare sunt curios să ştiu ce ascund toate lucrurile astea…!”

Poirot se pregătea de culcare, când cineva bătu la uşa lui.

Răspunse: „Intraţi!” şi-l văzu apărând pe Howard Raikes, foarte în largul lui şi, se pare, foarte amuzat de surpriza produsă.

— Nu vă aşteptaţi să mă vedeţi? Zise tânărul. V-am privit mult în seara asta şi mi-aţi stârnit mila. Aveaţi o înfăţişare gânditoare, preocupată…

— Poate, dar nu văd de ce v-ar fi neliniştit acest lucru?

— Nici eu nu ştiu, dar cert este că lucrul acesta m-a indispus. Mi-am spus că există probabil lucruri pe care le suportaţi mai greu.

— Şi dacă ar fi aşa?

— M-am gândit atunci că ar fi mai bine să vă spun tot adevărul în legătură cu ce s-a întâmplat deunăzi… Într-adevăr, aţi ghicit, mi-am cam bătut joc cu nonşalanţă de

poliţie. Fără premeditare, de altfel. L-am remarcat pe primul ministru care ieşea din Downing Street nr. 10 şi am văzut când Ram Lal trăgea asupra lui. Pe Ram Lal îl cunosc. Este un tânăr foarte cumsecade, care se înfierbântă cam repede, dar care duce o luptă cinstită pentru eliberarea Indiei. Atentatul eşuase, glonţul trecuse la kilometri de preţioasele burţi ale celor două personaje importante pe care le cunoaşteţi. Atunci m-am hotărât să joc micul sketch pe care-l ştiţi pentru a-i da lui Ram Lal şansa să scape. L-am apucat de guler pe un tip care se afla lângă mine şi-am urlat că l-am prins pe individul care a tras. Speram că Ram Lal va profita de asta pentru a fugi, dar poliţiştii puseseră deja mâna pe el. Exact aşa s-au petrecut lucrurile.

— Şi azi dimineaţă?

— Azi dimineaţă a fost cu totul altceva. Nu se mai afla prin zonă nici un Ram Lal şi Carter a fost cel care a tras. Avea încă în mână revolverul când m-am repezit la el. Presupun că se pregătea să mai tragă o dată…

Poirot asculta cu un scepticism evident.

— Eraţi chiar atât de grijuliu să-l protejaţi pe domnul Blunt?

Raikes zâmbi.

— După cele povestite zilele trecute vi se pare ciudat, nu? Vă înţeleg! Consider că Blunt este un om care, în interesul umanităţii, trebuie suprimat. Dar, să ne înţelegem! Cu el, personal, n-am nimic. Dimpotrivă, în felul lui, îmi este chiar simpatic. Ideile mele au rămas aceleaşi… Şi, totuşi, când am văzut că un tip şi-l lua ca ţintă, am sărit asupra lui pentru ca glonţul să devieze. Asta dovedeşte doar că omul este un animal ale cărui acte nu sunt guvernate în întregime de o logică riguroasă!

— Există, spuse sentenţios Poirot, o prăpastie între teorie şi practică.

— Este şi părerea mea.

Raikes, care se aşezase pe pat, se ridică. Continua să zâmbească.

— Oricum, conchise el, mi-am spus că vă datorez nişte explicaţii asupra acestui lucru. Am făcut-o. Mă retrag. Noapte bună, domnule Poirot!

Ieşi, închizând încetişor uşa în urma lui.

Scapă-ne, Doamne, de cei răi…

Vocea doamnei Olivera suna cam fals, dar avea în ton o convingere care arăta clar că „cel rău” avea pentru ea, în acea dimineaţă, un chip bine determinat: acela al domnului Howard Raikes.

Asta era cel puţin părerea lui Poirot care, alături de amfitrionul său, asista la slujba duminicală în micuţa biserică din sat. Văzându-i gata de plecare, Howard Raikes zâmbise puţin dispreţuitor şi-l întrebase pe domnul Blunt „dacă se duce în mod regulat la slujbă”. Alistair mormăise un răspuns vag, spunând că există la ţară obligaţii de la care este greu să te sustragi şi că nu-l putea „lăsa baltă” pe preot, sentiment tipic britanic care-l mirase pe tânărul american, dar pe care Poirot l-a înţeles perfect.

Nişte voci copilăreşti, foarte subţiri cântau:

Limbile lor sunt ascuţite ca aceea a şarpelui
Şi sub buzele lor se ascunde veninul…

Tenorii şi başii reluau:

Fereşte-ne, Doamne, de laşii necredincioşi
Şi de urzelile celor răi…

Alăturându-şi vocea lui de bariton nesigur, Hercule Poirot cânta:

Ei mi-au întins o capcană, o plasă cu ochiuri dese
Şi ambuscade mă aşteptă la drum…

Nu mai continuă şi rămase cu gura căscată.

Acum vedea totul, şi mai ales capcana în care aproape căzuse.

O capcană întinsă cu abilitate, o plasă cu ochiurile dese…

Hercule Poirot nu se mişca. Stătea în picioare, privind înaintea lui fără să vadă, ca un om căzut într-un somn hipnotic. Ceilalţi se aşezaseră la loc, cu destul zgomot, dar el nu remarcase nimic şi, pentru a-l aduce la realitate, fu nevoie de un ghiont discret dat de Jane Olivera.

Preotul începu să citească.

— Aici începe capitolul al XV-lea al cărţii I a lui Samuel…

Poirot asculta fără să audă.

Creierul lui era în plină activitate: fapte ce păreau fără nici o legătură între ele se ordonau acum într-o construcţie logică. Totul îşi găsea locul, totul se explica. Poirot se gândea la nişte catarame de pantofi, la o pereche de ciorapi, la un chip făcut zob, la gusturile literare deplorabile ale valetului Alfred, la activitatea domnului Amberiotis, la rolul jucat de domnul Morley şi, pentru prima dată, examina afacerea aşa cum trebuia.

Preotul îşi încheia lectura astfel:

— Căci revolta este un păcat vrut de demon. Pentru că ai refuzat cuvântul Domnului, Dumnezeu te-a lipsit de regalitate”. Aici se termină prima carte.

Continuând să fie cu mintea în altă parte, Hercule Poirot se ridică pentru a intona împreună cu ceilalţi un Te Deum.

VII. Treisprezece, paisprezece, iar fetele la curtat…

— Domnul Reilly, nu-i aşa?

Foarte surprins, tânărul se întoarse pe jumătate pentru a-l privi pe cel care vorbea. Văzu, lângă el, aproape de lunga tejghea a Companiei de Navigaţie, pe un domn care avea o mustaţă stufoasă şi un cap în formă de ou.

— Poate că nu vă mai aduceţi aminte de mine? Întrebă bărbatul cel mărunţel.

— Sunteţi prea modest, domnule Poirot! Nu sunteţi dintre aceia care pot fi uitaţi uşor!

Reilly răspunse funcţionarului care aştepta de cealaltă parte a tejghelei, apoi se întoarse spre Poirot care-i punea o nouă întrebare:

— Părăsiţi Anglia pe perioada vacanţei?

— Nu plec în vacanţă. Dar dumneavoastră, domnule Poirot? Plecaţi cumva?

— Mi se întâmplă uneori să merg să-mi petrec câteva zile în ţara mea, în Belgia, răspunse Poirot.

— Eu merg mai departe, reluă Reilly. Plec în America… Şi nu intenţionez să mă întorc!

— Sunt dezolat să aflu lucrul acesta, domnule Reilly. Vă veţi abandona clientela din Queen Charlotte Street?

— Ar fi mai exact să spunem că ea m-a abandonat!

— Într-adevăr?… Este foarte trist!

— Oh! Asta nu mă supără. Când mă gândesc la datoriile pe care le voi lăsa în urma mea, sunt fericit!

Adăugă surâzând:

— Nu voi fi nicicând eu acela care să se omoare pentru probleme băneşti! Când acestea devin prea presante, pune-le datoriilor o cruce şi ia-o de la zero! Am nişte diplome şi, deşi sunt puţin jenat s-o spun personal, sunt excelente.

Poirot spuse foarte încet:

— Am văzut-o recent pe domnişoara Morley.

— Şi v-aţi distrat? Aş paria că nu. N-am mai întâlnit niciodată aşa o figură tristă. M-am întrebat deseori cum o fi arătând un pic cherchelită, dar aceasta-i un lucru pe care nimeni nu-l va afla vreodată!

Poirot de-abia dacă zâmbi.

— Aprobaţi verdictul pronunţat de curte referitor la moartea asociatului dumneavoastră? Întrebă el.

— Absolut deloc! Răspunse Reilly silabisind cuvintele.

— Nu credeţi că a fost o greşeală?

— În caz că Morley i-a injectat acelui grec cantitatea de anestezic pretinsă, atunci trebuie să fie una din două: sau a fost complet beat, sau a vrut să-l ucidă. Or eu nu l-am văzut niciodată bând!

— Deci, ştia foarte bine ce face?
— N-aş vrea să spun asta. Este o acuzaţie foarte gravă. Şi, după părerea mea, nejustificată.
— O explicaţie trebuie totuşi să existe.
— Este şi părerea mea… Dar nu văd care anume!
— Când l-aţi văzut pe Morley pentru ultima dată?… Desigur, mă refer la Morley în viaţă!
— Să vedem… Totul este puţin cam îndepărtat pentru a răspunde la o astfel de întrebare… Cred că a fost în ajunul morţii sale… Seara, pe la ora şapte fără un sfert…
— Nu l-aţi văzut chiar în ziua morţii sale?
— Nu.
Poirot insistă:
— Sunteţi sigur?
— Nu afirm categoric, dar nu cred!
— N-aţi urcat până la cabinetul său pe la orele 11:35?… Se afla un bolnav în fotoliu…
— Aveţi dreptate. Acum, îmi amintesc! Vroiam să-i pun o întrebare de ordin tehnic în legătură cu instrumentele pe care trebuia să le comand. Firma îmi ceruse la telefon un amănunt. N-am rămas mai mult de un minut la el şi, de aceea, am şi uitat această întâmplare. Într-adevăr, tocmai se pregătea să trateze un bolnav…
Poirot dădu din cap.
— Doresc de multă vreme, reluă el, să vă mai pun o întrebare. Unul dintre pacienţii dumneavoastră, domnule Reilly, a plecat fără să se sinchisească de programare. În felul acesta aţi avut o jumătate de oră liberă. Cum aţi folosit-o?
— Ca de obicei în astfel de împrejurări. Mi-am făcut un cocktail. După care am primit un telefon care m-a determinat să urc pentru un minut la Morley.
— Am impresia, de asemenea, că nu aţi avut pacient nici între ora 12:30 şi ora 13, după plecarea domnului Barnes. De fapt, îmi puteţi preciza exact la ce oră a plecat acesta?
— Puţin după 12 şi jumătate.

— Şi ce aţi făcut atunci?
— Ca şi mai înainte! Mi-am făcut un cocktail!
— Şi v-aţi dus iar la Morley?
Domnul Reilly zâmbi şi întrebă:
— Vreţi cumva să insinuaţi că am urcat la el pentru a-l omorî? V-am spus deja, de câtva timp, că nu am făcut aşa ceva. V-o repet acum, deşi recunosc că sunteţi pus în situaţia de a mă crede pe cuvânt.
— Şi ce părere aveţi de Agnes, camerista?
Întrebarea părea să-l mire pe dentist.
— De ce vă interesează?
— Pentru că aş vrea să ştiu!
— Ei bine, vă voi răspunde. Nu i-am dat niciodată atenţie. Georgina îşi supraveghea personalul. Şi în privinţa aceasta avea perfectă dreptate!… Şi trebuie să adaug că mititica nu s-a uitat niciodată la mine, ceea ce dovedeşte că era lipsită de gust!
— Eu, personal, cred, zise Poirot, că ştie ceva. Privirea lui se fixă, întrebătoare, asupra lui Reilly, care dădu surâzând din cap.
— Nu pe mine trebuie să mă întrebaţi, zise el. N-am nici o idee în privinţa asta şi nu vă pot fi de nici un ajutor.
Luă biletele care se aflau în faţa lui, îl salută pe Poirot şi se îndepărtă zâmbitor.
Nu-i mai rămânea lui Poirot decât să-i explice unui funcţionar dezolat de această hotărâre că, după ce reflectase îndelung, renunţase la această croazieră pe care dorise s-o facă în capitalele nordice.
Poirot făcu o nouă vizită la Hampstead. Revăzându-l, doamna Adams fu oarecum surprinsă. Deşi îi fusese prezentat de inspectorul-şef al Scotland Yard, fapt care, pentru ea, constituia o garanţie, ea îl considera ca pe „un străin ciudat”, şi nu prea îl lua în serios. Cu toate acestea, de-abia aştepta să-i vorbească.
Informaţia iniţială referitoare la identitatea victimei fusese dată de către ziare ca o veste senzaţională, dar

descoperirile făcute în cursul anchetei se bucuraseră de o publicitate extrem de limitată. Publicul ştia că, mai întâi, cadavrul doamnei Chapman fusese considerat ca fiind acela al domnişoarei Sainsbury Seale şi cam atât! El ignora nu numai faptul că domnişoara Sainsbury Seale fusese probabil ultima persoană care o văzuse în viaţă pe nefericita doamnă Chapman, ci şi că ar putea fi inculpată, într-una din zile, pentru crimă.

Doamna Adams fusese foarte fericită să afle că acel cadavru găsit în apartamentul doamnei Chapman nu este al prietenei sale şi nu părea să bănuiască măcar ce suspiciuni grave apăsau asupra domnişoarei Mabelle Sainsbury Seale.

— În ce mă priveşte, domnule Poirot, spunea ea, sunt convinsă că este vorba de o amnezie.

Poirot admise că este foarte probabil. Existau nenumărate precedente. Doamna Adams cită unul care o privea îndeaproape: una dintre verişoarele sale care se vindecase doar în urma unor îngrijiri îndelungate şi costisitoare.

Poirot o întrebă după aceea dacă o auzise vreodată pe domnişoara Sainsbury Seale vorbind despre o anume doamnă Albert Chapman.

Nu, doamna Adams nu-şi amintea ca prietena ei să fi menţionat vreodată pe cineva cu numele acesta. Dar, desigur, domnişoara Sainsbury Seale nu-i vorbise despre toţi oamenii pe care-i cunoştea. Cine era această doamnă Chapman? Ştia poliţia cine o omorâse?

Poirot răspunse că faptul acesta era încă un mister, apoi o întrebă pe doamna Adams dacă ştie cine i-l recomandase pe domnul Morley, ca dentist, domnişoarei Sainsbury Seale?

Doamna Adams nu avea habar. Ea personal era tratată de domnul French, din Harley Street, şi, presupunând că Mabelle ar fi rugat-o să-i recomande un dentist, i l-ar fi indicat pe al său.

Poirot spuse atunci că era foarte posibil ca Morley să-i fi fost recomandat domnişoarei Sainsbury Seale chiar de către doamna Chapman. Doamna Adams îi împărtăşea

punctul de vedere. De altfel, considera c-ar trebui să poată obţine această informaţie chiar de la cabinetul dentistului. Poirot răspunse că şi el se gândise la asta. Totuşi, domnişoara Nevill, căreia-i pusese această întrebare, nu-şi amintea. Ea-şi amintea perfect de doamna Chapman, dar nu credea că aceasta făcuse vreodată aluzie în faţa ei la vreo domnişoară Sainsbury Seale, un nume suficient de ciudat şi pe care l-ar fi reţinut cu siguranţă.

Poirot continuă să-i pună întrebări. Doamna Adams confirmă faptul că o cunoscuse pe domnişoara Sainsbury Seale în India, ceea ce-l determină pe Poirot s-o întrebe dacă, după câte ştia, domnişoara Sainsbury Seale îi întâlnise pe domnul şi doamna Alistair Blunt în India.

— Nu cred, răspunse doamna Adams. Vorbiţi despre marele bancher? Într-adevăr, acum câţiva ani se afla în India cu soţia, dar sunt sigură, sau aproape, că Mabelle nu-l cunoştea. Altfel mi-ar fi spus cu siguranţă.

Cu un zâmbet fin, adăugă:

— Alistair Blunt era primit la vice rege, era deja un personaj considerabil, unul dintre acei oameni despre care-ţi place să-ţi aminteşti ca făcând parte din cercul celor pe care-i frecventezi. În adâncul sufletului toţi suntem puţin snobi.

— Şi nu v-a vorbit niciodată de doamna Alistair Blunt?

— Niciodată!

— Dacă ar fi fost o cunoştinţă apropiată a doamnei Blunt, aţi fi ştiut, fără îndoială?

— Cu siguranţă!… Familia Blunt aparţinea unei lumi pe care ea n-o frecventa. Prietenii lui Mabelle erau oameni foarte obişnuiţi, aşa cu noi…

Hercule Poirot protestă cu politeţe şi doamna Adams continuă să vorbească despre Mabelle Sainsbury Seale ca şi când era vorba de cineva care murise de curând. Aminti de binele făcut de Mabelle, de greutăţile ei, de devotamentul cu care se consacrase operelor de caritate…

Poirot asculta. Aşa cum spusese şi Japp, Mabelle Sainsbury Seale era „cum nu se poate mai autentică”. Trăise la Calcuta, dăduse acolo lecţii de dicţie, îi frecventase pe indigeni, era cunoscută şi considerată o persoană respectabilă, cam „lăudăroasă” şi lipsită de tact, dar plină de bune intenţii şi având ceea ce lumea numeşte o inimă de aur.

— Tot ceea ce întreprindea, continuă doamna Adams, era făcut cu un fel de pasiune. Spunea adesea că oamenii erau lipsiţi de motivaţie şi greu de scos din tiparele lor. Cu mare dificultate reuşea să-i determine să-i subvenţioneze operele caritabile. Impozitele erau apăsătoare, viaţa – mereu mai costisitoare şi, cu fiecare an, subscripţiile deveneau mai reduse. Îmi amintesc că într-o zi mi-a spus: „Când ştii ce pot face banii, tot binele care devine posibil datorită lor, ai uneori sentimentul – eu, cel puţin, aşa simt – că ai comite şi o crimă pentru a intra în posesia lor…!”. Vă puteţi da seama din spusele astea, domnule Poirot, cu ce fervoare se devota tuturor acelora pe care dorea să-i ajute.

Poirot vru să ştie când fuseseră pronunţate aceste cuvinte, şi află că numai cu vreo trei luni în urmă. Mai puse apoi câteva întrebări lipsite de importanţă, apoi se retrase, gânditor.

Se gândea la Mabelle Sainbury Seale şi se străduia să dea un contur personajului. Era o femeie foarte cumsecade, gentilă, activă, inspirând simpatie şi respect. O femeie „de treabă”. Dintre acelea care, dacă te-ai lua după domnul Barnes, erau foarte susceptibile să devină criminale…

Ea se întorsese din India cu acelaşi vapor cu care venise şi domnul Amberiotis şi existau toate motivele să se creadă că ei luaseră împreună masa la Savoy. Ea îl abordase pe Alistair Blunt, pretinzând că-l cunoaşte şi că fusese prietena intimă a soţiei sale. De două ori se dusese la acest apartament din King Leopold Mansions, unde, mai târziu, avea să fie descoperit un cadavru îmbrăcat cu hainele ei şi

zăcând alături de o poşetă care-i aparţinea aşa încât, cel puţin în aparenţă, corpul să fie identificat în mod evident.

Într-un mod mult prea evident chiar!

Se ştie că dispăruse subit din Glengowrie Court Hotel, după o discuţie cu un ofiţer de poliţie.

Se explicau oare toate aceste fapte prin teoria construită de Poirot? Acum, el era convins de lucrul acesta.

Tot reflectând, Poirot se întoarse pe jos până la Regent's Park, pe care se hotărî să-l parcurgă în parte, înainte de a lua un taxi. Ştia din experienţă momentul exact în care superbii lui pantofi începeau să-l jeneze şi considera că mai putea merge încă puţin.

Era o zi frumoasă de vară şi Poirot le privea cu un ochi indulgent pe dădacele şi pe guvernantele cărora tinerii le debitau cuvinte galante, în timp ce ele îi supravegheau pe copiii care le erau încredinţaţi. Câinii lătrau împărtăşind jocul copiilor care se zbenguiau pe alei şi peluze. Puştii lansau vaporaşe în miniatură în apa bazinelor.

Aproape sub fiecare copac se afla o pereche. Înduioşat, Poirot murmură: „Ah! Tinereţe!” şi surâse. Aceste mici londoneze nu erau lipsite de farmec. Rochiile lor nu erau poate întotdeauna de cel mai bun gust, dar le purtau cu cochetărie. El le aprecia din priviri şi le plângea oarecum. Unde era linia frumoasă de odinioară? Ce se întâmplase cu acele forme armonioase pe care nu puteai să le vezi fără să le admiri? Îşi amintea de femei pe care le cunoscuse. Şi, în mod special, de una care era de o frumuseţe răpitoare. O pasăre a paradisului, o Venus.

Toate tinerele acestea erau, desigur, drăguţe, dar niciuna dintre ele nu era demnă nici să-i dezlege şireturile pantofilor contesei Vera Rossakoff. O rusoaică din înalta societate, aristocrată până-n vârful unghiilor. Dar, de asemenea nu putea uita, şi o hoaţă de mâna întâi. Un adevărat geniu, în felul ei…

Cu un suspin, Poirot se smulse din reveria sa şi reveni la spectacolul care-l înconjura. Nu numai dădacele tinere

ascultau declaraţiile făcute la umbra copacilor din Regent's Park. Undeva, sub un tei, el zări o rochie care nu putea proveni decât de la Schiaparelli iar cea care o purta era însoţită de un tânăr care-şi pleda cauza cu căldură. Nu trebuie să depui armele prea repede. Oare tânăra cea frumoasă intuise acest lucru? Poirot spera pentru ea că da…

Şi, în timp ce privea perechea, i se păru că cele două siluete îi erau oarecum familiare. Dar, bineînţeles, erau Jane Olivera şi tânărul său revoluţionar din Statele Unite!

Se schimbă la faţă şi, cu privirea severă şi chipul încruntat, înaintă pe gazon, după o scurtă ezitare, pentru a o saluta pe Jane Olivera scoţându-şi cu un gest politicos pălăria.

— Bună ziua, domnişoară! Zise el în limba franceză.

Sosirea lui nu păru să-i displacă tinerei, dar Howard Raikes nici măcar nu încearcă să-şi ascundă animozitatea.

— Ah! Mârâi el, iar dumneavoastră?

Jane Olivera îi răspunse lui Poirot cu drăgălăşenie:

— Bună ziua, domnule Poirot. Daţi peste noi când ne aşteptam mai puţin.

— Ca o marionetă care iese dintr-o cutie! Adăugă Raikes, a cărui privire îl ţintuia pe detectivul cel mărunţel.

— Sper, spuse Poirot, că nu vă deranjez?

— Absolut deloc, declară Jane Olivera, în timp ce însoţitorul ei cu chipul posomorât evită să răspundă.

— Aţi găsit aici un colţişor tare plăcut, reluă Poirot.

— Era până acum! Spuse furios Howard Raikes.

Jane Olivera încercă să-l potolească.

— Fii calm, Howard! Ar trebui să înveţi bunele maniere!

Cu o strâmbătură neplăcută, acesta replică:

— La ce servesc?

— Cu timpul, răspunse Jane Olivera, îţi dai seama că sunt utile. Nici eu nu prea am cine ştie ce maniere dar, în ce mă priveşte, asta nu are prea mare importanţă! Mai întâi pentru că sunt bogată, apoi pentru că nu sunt prea urâtă şi am şi prieteni influenţi şi, în sfârşit, pentru că nu am

niciunul din acele supărătoare defecte cu care ne întreţin atât de complezent anunţurile din ziare. Toate acestea îmi permit să mă descurc fără maniere frumoase!

Raikes se ridică.

— Nu am chef de glumă, zise el pe un ton aspru. Permiteţi să mă retrag!

Cu o mişcare energetică a capului îl salută pe Poirot şi se îndepărtă, urmărit de privirea tinerei care, oarecum stupefiată, nu făcuse nici o mişcare şi rămăsese aşezată la poalele copacului, cu bărbia sprijinită în mână.

— Vai! Făcu Poirot. Este foarte adevărat acel proverb care spune că, atunci când ţi se face curte, al treilea este de prisos!

— Când ţi se face curte? Credeţi că este expresia potrivită?

— Ei, Doamne, sigur că da! Când un tânăr o copleşeşte cu atenţii şi cu amabilităţi pe o tânără înainte de a-i cere mâna, nu aceasta este expresia care se foloseşte?

— Spuneţi lucruri foarte amuzante, domnule Poirot.

Poirot murmură încetişor:

— Treisprezece, paisprezece, fetelor li se face curte… Priviţi-le, nu s-ar spune că lipsesc.

Ea replică vexată:

— Vreţi să spuneţi, fără îndoială, că eu nu sunt decât una printre multe altele?

Amândoi tăcură o clipă. Apoi, pe un alt ton, ea spuse:

— Domnule Poirot, vreau să vă cer scuze. Deunăzi m-am înşelat. Am crezut că v-aţi pretat la diverse manevre pentru a fi invitat la Exsham doar cu scopul de a-l spiona pe Howard. Unchiul meu mi-a explicat, ulterior, că el a fost acela care v-a rugat insistent să veniţi pentru că vroia să vă ceară să limpeziţi misterul dispariţiei acestei domnişoare Sainsbury Sealy. Aşa este?

— Foarte exact.

— Iată de ce regret cuvintele rostite în seara aceea. Unica mea scuză constă în faptul că aparenţele erau împotriva

dumneavoastră şi că păreaţi să fi venit doar pentru a vă ocupa de Howard şi de mine!

— Şi dacă ar fi fost aşa?… N-am mărturisit cinstit că domnul Raikes i-a salvat cu curaj viaţa unchiului dumneavoastră, aruncându-se asupra duşmanului şi împiedicându-l să mai tragă încă o dată?

Ea zâmbi.

— Prezentaţi în aşa fel lucrurile încât nu se ştie niciodată când vorbiţi serios şi când nu!

— Vă rog să credeţi, răspunse el cu gravitate, că deocamdată vorbesc foarte serios!

Tulburată, ea spuse:

— De ce mă priviţi astfel?… S-ar spune că vă este milă de mine.

— Se poate, într-adevăr, să-mi fie milă. Din cauza a ceea ce voi fi obligat să fac nu peste multă vreme.

— Atunci n-o faceţi!

— Vai, domnişoară, nu pot s-o fac!

Ochii mari ai lui Jane îl priviră un moment îndelungat, apoi cu o voce şovăitoare, întrebă:

— Aţi găsit-o deja pe femeia aceea?

— Să spunem mai curând că ştiu unde se află.

— Moartă?

— N-am spus aşa ceva.

— Vie, atunci?

— Nici asta n-am spus-o.

— În sfârşit, exclamă ea agasată, trebuie să fie ori una, ori alta!

— În realitate, nu-i chiar aşa de simplu.

— Am impresia că vă place să complicaţi lucrurile!

— Au mai spus-o şi alţii.

Jane avu un frison.

— Curios, spuse ea. Este frumos, este cald şi, totuşi, brusc, mi s-a făcut frig.

— Poate că ar fi mai bine să faceţi câţiva paşi.

O ajută să se ridice. Ea continua să nu se mişte, neştiind ce să facă.

— Domnule Poirot, spuse ea deodată, Howard vrea să ne căsătorim. Imediat. Fără să spunem nimănui. El zice că altfel nu voi fi nicicând soţia lui, că nu voi îndrăzni, că sunt fără voinţă…

Mâna sa dreaptă se agăţase de braţul lui Poirot pe care-l strângea cu toată puterea.

— Domnule Poirot, ce trebuie să fac?

— De ce-mi cereţi mie sfatul? Aveţi părinţi?

— Mama? Doar o vorbă să-i spun şi ridică în sus casa cu ţipetele ei. Unchiul Alistair? Este plin de circumspecţie şi de înţelepciune agasantă! Parcă-l aud: „Ai tot timpul înaintea ta, micuţo! Trebuie să fii foarte sigură de ceea ce vrei! Tânărul acesta este puţin cam bizar! Nu trebuie să grăbim lucrurile!”

— Aveţi prieteni?

— Nu am prieteni. Cunosc foarte mulţi oameni cu care beau şi dansez schimbând replici stupide. Singurul om cu adevărat „uman” pe care l-am întâlnit vreodată este Howard.

— Fie! Dar de ce-mi cereţi sfatul tocmai mie?

Ea ezită şi în cele din urmă spuse:

— Poate, domnule Poirot, pentru că citesc pe chipul dumneavoastră că ceva vă necăjeşte, ceva cunoscut de dumneavoastră şi care se va întâmpla… Ce trebuie să fac, domnule Poirot?

Hercule Poirot clătină încetişor din cap.

Când Hercule Poirot se întoarse acasă, George îl informă că inspectorul şef Japp îl aştepta în salon.

Poliţistul avea o înfăţişare lugubră.

— După cum vezi, dragul meu Poirot, zise el, strângând mâna detectivului, am venit! Sunt aici pentru a-ţi da replicile pe care le aşteptai: eşti un tip grozav! Cum ai procedat? Ce te-a făcut să te gândeşti la asta?

— Mai întâi, răspunse Poirot, vrei să bei ceva? Sirop sau whisky?

— Un whisky va fi perfect pentru mine.

Puţin după aceea, ridicându-şi paharul, Japp exclamă:

— Beau în sănătatea lui Hercule Poirot care nu greşeşte niciodată! Şi, cum Poirot protesta, el adăugă: Ba da! Aveam o sinucidere de toată frumuseţea. Hercule Poirot declară însă că este un asasinat, el vrea să fie un asasinat şi… În cele din urmă este chiar un asasinat!

— Te-ai decis să-mi împărtăşeşti punctul de vedere?

— Nimeni nu poate spune despre mine că sunt încăpăţânat ca un catâr. În faţa evidenţei, mă înclin! Supărător este însă faptul că evidenţa era al naibii de bine ascunsă în afacerea asta.

— Dar acum admiţi că există?

— Da. Şi am venit să fac mea culpa şi să-ţi aduc pe o tavă de argint dovada!

— Bunul meu Japp, de-abia aştept să te aud!

— Iată, revolverul de care s-a servit Frank Carter pentru a trage asupra lui Blunt, este fratele celui care l-a ucis pe Morley.

Poirot făcu ochii mari.

— Dar este extraordinar!

— Şi destul de supărător pentru domnul Frank.

— Totuşi, asta nu dovedeşte nimic!

— Nu, însă este suficient pentru ca verdictul referitor la sinucidere să fie reconsiderat. Aceste două revolvere sunt fabricate în străinătate şi au o marcă rar întâlnită.

Hercule Poirot era din ce în ce mai surprins. Sprâncenele i se ridicaseră în partea de sus a frunţii.

— Nu, spuse el în sfârşit. Cu siguranţă nu este Frank Carter!

Japp oftă exasperat.

— Ce se întâmplă cu dumneata, Poirot? Începi prin a afirma că Morley nu s-a sinucis, că a fost asasinat şi, când

vin să-ţi spun că mă predau în faţa raţionamentelor dumitale, protestezi şi nu pari să-mi apreciezi gestul!

— Chiar crezi că Frank Carter este acela care l-a omorât pe Morley?

— Se potriveşte perfect! Carter îi purta pică lui Morley, asta o ştim de la început. În dimineaţa aceea a fost în casa din Queen Charlotte Street. A pretins că se dusese acolo pentru a-i comunica prietenei lui că şi-a găsit o slujbă. Noi însă am descoperit că în momentul acela încă nu-şi găsise slujba! Acum recunoaşte şi el acest lucru. Deci, o primă minciună. Pe de altă parte, nu poate dovedi unde a fost începând cu ora 12:25. Afirmă că s-a plimbat prin Marylebone Road, dar noi nu-i găsim urma decât pe la ora 13:05 într-un bar unde a intrat. Iar barmanul declară că era exact în starea în care ne-am fi aşteptat să fie: era foarte palid şi tremura ca o frunză în bătaia vântului.

Hercule Poirot dădu din cap.

— Asta nu se potriveşte cu ideile mele.

— Şi care sunt ideile dumitale?

— Ceea ce-mi spui mă deranjează mult. Da, mult. Pentru că, dacă vei avea dreptate…

Se întrerupse. Uşa se deschise încetişor şi George, înclinându-se respectuos în faţa stăpânului său, îşi ceru scuze că-l deranjează:

— Vă rog să mă iertaţi, domnule, dar…

Nu mai continuă. Pătrunzând la rândul său în salon, domnişoara Gladys Nevill, foarte agitată, îl îndepărtă cu o mână autoritară şi, mai mult ţipând decât vorbind, i se adresă detectivului:

— Domnule Poirot…

Japp se ridică.

— Eu plec! Spuse el.

Ieşi grăbit din încăpere, fără a remarca privirea ostilă a domnişoarei Gladys care continuă, întorcându-se spre Poirot, de îndată ce uşa fusese închisă.

— Poliţistul acesta nemernic este cel care a înscenat toată afacerea împotriva bietului meu Frank!

Cum Poirot, care nu se lăsă depăşit de evenimente, o invită la calm, ea urmă, fără să ţină seama de sfaturile lui.

— Dar ăsta-i adevărul. Mai întâi l-a acuzat că a încercat să-l ucidă pe acest domn Blunt şi iată că, acum, nemulţumit doar cu atât, mai pretinde că l-a asasinat şi pe bietul domn Morley!

Hercule Poirot tuşi uşor. Ea continuă însă să vorbească, cu un regretabil abuz de pronume personale, care făceau discursul să-i fie cam confuz.

— Să admitem că Frank a comis această nebunie! El aparţine „Cămăşilor Imperiului”… Ştiţi ce-i asta? Ei defilează sub drapelele lor şi au un salut ridicol… Deci, pentru că doamna Blunt era o evreică notorie… Şefii îi îndoctrinează pe nefericiţii tineri care vin în organizaţiile lor, tineri perfect inofensivi ca Frank, pe care reuşesc să-i facă să creadă că sunt salvatorii patriei şi că fac nişte lucruri magnifice. Deci este foarte posibil ca…

Poirot reuşi să stăvilească potopul de cuvinte.

— Acesta este sistemul de apărare al domnului Carter?

— Oh, nu! Frank se mulţumeşte să jure că nu a făcut nimic şi că până atunci n-a mai văzut niciodată revolverul acela. Desigur, n-am mai vorbit cu el, nu mi s-a permis, dar are un avocat care mi-a transmis spusele lui Frank. Frank declară că este victima unei capcane.

— Iar avocatul lui, zise cu blândeţe Poirot, este de părere că clientul său ar trebui să-şi imagineze o poveste mai plauzibilă?

— Oamenii legii, exclamă ea, sunt de-a dreptul imposibili! Ei nu pot vorbi sincer! Cât despre această inculpare pentru asasinat, domnule Poirot, este ceva odios! Iată ce mă nelinişteşte! Nu este posibil ca Frank să-l fi omorât pe domnul Morley. Sunt sigură de asta. N-avea nici măcar umbra unui motiv pentru a o face!

— Este adevărat că, în dimineaţa aceea când s-a dus în Queen Charlotte Street, nu avea încă nici o slujbă, întrebă Poirot?

— Dar, domnule Poirot, asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Că şi-a obţinut slujba dimineaţă sau după-amiaza ce importanţă are?

— Necazul, spuse Poirot, constă în faptul că ne-a relatat că nu s-a dus acolo decât pentru a vă anunţa că-şi găsise un loc de muncă. Se pare însă că nu era adevărat. Atunci, ce căuta acolo?

— Adevărul, domnule Poirot, răspunse ea, este că se simţea descurajat şi foarte abătut. Ba chiar bănuiesc că băuse puţin. Sărmanul Frank nu-i prea rezistent şi cele câteva pahare băute l-au iritat şi i-a venit brusc chef de scandal şi atunci s-a dus în Queen Charlotte Street pentru a avea o explicaţie cu domnul Morley. Este extrem de susceptibil, iar spusele domnului Morley care-l acuza că are o proastă influenţă asupra mea îi apăsau sufletul.

— Şi asta l-a hotărât să vină în cursul orelor de lucru, să-i facă scandal patronului dumitale.

— Da… Cred că, în privinţa asta, avea ideile lui. Desigur, greşea, şi eu nu-l aprob.

Visător, Poirot o privi îndelung pe frumoasa tânără blondă care rămăsese în picioare în faţa lui şi care era incapabilă să-şi stăpânească lacrimile.

— Ştiaţi, întrebă el după o clipă, că Frank Carter avea un revolver?

— Nu, domnule Poirot, nu ştiam acest lucru, vă jur. Şi nu cred ca el să fi avut unul!

Poirot continuă s-o privească cu o înfăţişare perplexă.

— Vă implor, domnule Poirot, reluă ea, ajutaţi-mă! Dacă măcar aş şti că sunteţi de partea noastră…

El o întrerupse şi spuse cu blândeţe:

— Nu sunt de partea nimănui. Sunt numai de partea adevărului.

De îndată ce scapă de Gladys Nevill, Hercule Poirot chemă Scotland Yard-ul la telefon. Japp nu se întorsese încă, dar sergentul Beddoes era în posesia informaţiei care-l interesa pe Poirot şi de-abia aştepta să i-o comunice: nu, poliţia nu deţinea încă dovada că Frank Carter ar fi avut un revolver înaintea atentatului din Exsham. Poirot îi mulţumi şi puse receptorul în furcă. Acesta era un punct în favoarea lui Carter. De altfel, unicul până-n prezent. Beddoes mai adăugase şi câteva detalii referitoare la modul în care Frank Carter îşi explicase prezenţa la Exsham în calitate de grădinar. El susţinea că este vorba de o misiune care-i fusese încredinţată de Serviciul Secret. I se dăduseră bani ca avans şi i se înmânaseră certificatele atestând calităţile sale profesionale, spunându-i-se să se prezinte la Mac Alister, grădinarul-şef, pentru a solicita postul vacant. Avea instrucţiuni precise: trebuia să asculte conversaţiile colegilor săi şi, dându-se el însuşi un „roşu” să încerce să descopere pe aceia care profesau idei revoluţionare. Ordinele îi fuseseră transmise de către o femeie care-i spusese că este cunoscută cu numele de cifru C. H. 56 şi faţă de care i se recomandase să se proclame categoric împotriva revoluţiei. Ea îl primise într-o încăpere slab luminată şi de aceea nu se credea în măsură s-o recunoască. Era vorba de o roşcată foarte machiată.

Poirot ascultase fără nici o plăcere această relatare. Povestea „în maniera lui Phillips Oppenheim” ieşea iar la lumină.

Se gândea să-l asculte pe domnul Barnes, care considera că evenimentele de acest gen nu erau chiar toate pur imaginare.

Poşta de seară îi aduse o scrisoare care-i spori perplexitatea. Scrisoarea se afla într-un plic ieftin, scrisul părea să aparţină unei persoane necultivate, iar ştampila de pe timbru arăta că provine din Hertfordshire.

Iată-i conţinutul:

Dragă domnule,

Sperând că veţi binevoi să mă iertaţi că v ă deranjez, fiindc ă sunt tare nec ăjit ă şi pentru c ă nu ştiu ce trebuie s ă fac, având în vedere c ă nu vreau, cu nici un chip, s ă am de-a face cu poli ţia. Ştiu c ă poate ar fi trebuit s ă spun mai devreme ceea ce ştiu, dar, cum ei spuseser ă c ă st ăpânul s-a sinucis, m-am gândit c ă a şa trebuie s ă fie, mai ales c ă nu voiam s ă-i produc necazuri prietenului domni şoarei Nevill şi c ă niciodat ă nu m-am gândit c ă el a dat lovitura asta. Dar v ăd acum c ă a fost arestat pentru c ă a tras asupra unui domn de la ţar ă, deci se poate s ă mai fi f ăcut şi altele şi trebuie s ă v ă spun ceea ce ştiu. Am preferat s ă v ă scriu dumneavoastr ă, fiind un prieten al domni şoarei Morley, mai ales c ă m-a ţi întrebat, deun ăzi, dac ă mai ştiu ceva şi regret c ă nu am mai vorbit atunci. Dar sper ca lucrul acesta s ă nu-mi creeze nepl ăceri cu poli ţia fiindc ă nu mi-ar face pl ăcere, iar mamei, care are ideile ei în aceast ă privin ţă, cu atât mai pu ţin.

Cu mult respect, a dumneavoastră,

Agnes Fletcher

„Am ştiut întotdeauna că este vorba de un bărbat în povestea asta, murmură Poirot, punând la loc scrisoarea. M-am înşelat asupra persoanei, asta-i tot”.

VIII. Cincisprezece, şaisprezece, la gătit merg unele…

Deoarece Agnes insistase să nu i se ceară să-şi relateze istoria sub privirea severă a domnişoarei Morley, Hercule Poirot a trebuit să discute cu tânăra cameristă într-un salon de ceai destul de ponosit.

Primul sfert de oră al întrevederii fu consacrat mamei lui Agnes. Era absolut necesar ca Poirot să ştie cât de învechite sunt ideile acesteia. El mai află, de asemenea, că tatăl tinerei, deşi ţinea o cafenea, nu avusese nicicând dificultăţi cu poliţia, că familia era foarte bine văzută la Darlingham, Glouces-tershire, şi că cei şase copii, dintre care doi

muriseră de mici, nu le dăduseră părinţilor decât satisfacţii. Agnes mai spuse că, dacă ea ar fi avut de-a face cu poliţia indiferent din ce motiv, tatăl şi mama Fletcher ar muri cu siguranţă din cauza asta, căci, aşa cum spusese deja, ei au putut merge întotdeauna şi pretutindeni cu fruntea sus şi nu au avut nici cea mai mică neplăcere cu autorităţile.

După ce repetă de mai multe ori acest discurs, înfrumuseţându-l de fiecare dată cu detalii suplimentare, Agnes consimţi să intre în subiect.

— N-am vrut să-i spun nimic domnişoarei Morley, explică ea mai întâi, pentru că, la o adică, ar fi fost în stare să-mi spună că ar fi trebuit să vorbesc de mult. Dar am vorbit despre asta cu bucătăreasa şi amândouă am fost de acord că nu aveam de ce să vorbesc pentru că ziarele scriseseră negru pe alb că patronul se sinucisese pentru că se înşelase asupra medicamentelor, că fusese găsit cu revolverul în mână şi că totul era perfect limpede. Nu-i şi părerea dumneavoastră, domnule?

Poirot o aprobă şi riscă o întrebare nu prea directă, care avea, spera el, să o conducă pe interlocutoarea sa la dezvăluirea promisă.

— Când aţi început să vă schimbaţi părerea asupra afacerii?

Ea răspunse fără şovăială:

— Atunci când am văzut în ziar că Frank Carter, iubitul domnişoarei Nevill, a tras asupra unui domn la care lucra ca grădinar. Atunci mi-am spus că trebuie să fie cam nebun. Există şi astfel de oameni, ştiţi, oameni care se cred persecutaţi, care-şi imaginează că sunt înconjuraţi de duşmani şi până la urmă este periculos să-i ai în preajmă având în vedere că-s tocmai potriviţi pentru o casă de nebuni. Şi, dacă mi-am spus că este posibil ca şi Frank să fie aşa, am făcut-o pentru că mi-am amintit că-i purtase întotdeauna pică domnului Morley, spunând că patronul este contra lui şi că ar vrea să-l despartă de domnişoara Nevill. Bineînţeles că ea nu dădea nici o atenţie acestui

lucru şi nu permitea să se spună nimic împotriva lui şi avea dreptate, după părerea mea şi a Emmei. Căci nu se poate spune că domnul Carter nu-i băiat drăguţ, sau că nu-i un adevărat domn. Desigur, nu le trecuse nicicând prin minte că va face cu adevărat ceva împotriva domnului Morley. Deşi asta, ei bine, asta ni se părea puţin cam ciudat! Înţelegeţi ce vreau să spun?

Poirot, hotărât să nu-şi piardă răbdarea, întrebă:

— Ce anume vi s-a părut ciudat?

— În dimineaţa aceea, domnule, dimineaţa în care s-a sinucis domnul Morley, mă întrebam dacă n-ar trebui să cobor în fugă după corespondenţă. Factorul trecuse, dar puturosul acela de Alfred nu venise sus cu scrisorile. Şi nici nu avea de gând să le aducă, ştiam eu! Când era ceva pentru domnişoara Morley sau pentru domnul, urca cu ele, dar dacă era ceva pentru mine sau pentru Emma nu se deranja să ni le aducă înainte de ora prânzului. Atunci m-am dus pe palier şi am aruncat o privire peste balustradă. Domnişoarei Morley nu-i place să coborâm în vestibul în timpul orelor de consultaţie, dar speram să-l zăresc pe Alfred conducând vreun pacient la cabinet şi-mi spuneam că l-aş striga la întoarcerea lui…

După ce luă o gură de aer – părea chiar să aibă nevoie de aşa ceva – Agnes continuă:

— Şi atunci l-am văzut! Nu pe Alfred, ci pe Frank Carter! Era pe treptele scării. Aceea a etajului nostru, deasupra etajului cabinetului. Era acolo, în picioare, la mijlocul treptelor şi aştepta privind în jos. Mai târziu tocmai asta mi s-a părut din ce în ce mai ciudat. Părea că pândeşte… Şi se vedea bine că numai la asta se gândeşte!

— Cam cât putea fi ceasul?

— Cam 12 şi jumătate, domnule. Mi-am spus: „Ia te uită! Este Frank Carter! Cum domnişoara Nevill este plecată toată ziua va fi teribil de dezamăgit…”! Mă întrebam dacă n-aş face bine să merg să-l previn, căci îmi dădeam seama că puşlamaua aceea de Alfred nu-i spusese nimic. Altfel n-ar

fi aşteptat-o acolo!… Şi tocmai mă întrebam ce să fac când iată că, brusc, ca şi când ar fi luat o hotărâre, începe să coboare treptele foarte repede şi să alerge pe culoarul care duce spre cabinet. Mi-am spus că domnului n-o să-i placă asta şi că va ieşi cu scandal dar tocmai atunci Emma m-a strigat întrebându-mă cu ce mă ocup. M-am întors şi, mai apoi, am aflat că patronul şi-a tras un glonţ în cap. Desigur, am fost tulburată ca toţi din casă şi toate acestea mi-au ieşit din minte. Doar mai târziu, după ce inspectorul de poliţie a plecat, i-am spus Emmei că nu-i povestisem că domnul Carter îl vizitase pe domnul. Ea m-a întrebat dacă-i adevărat, eu i-am explicat totul şi ea mi-a spus că poate ar trebui să vorbesc. I-am răspuns că prefer să aştept. Ea mi-a spus că am dreptate şi că nu era cazul să-i creez neplăceri lui Frank Carter, dacă pot să le evit. De aceea, când a avut loc ancheta, pentru că s-a dovedit că domnul se înşelase în privinţa medicamentelor şi că s-a sinucis din cauza asta – lucru normal din moment ce-şi dăduse seama de greşeală – mi-am spus că nu era nevoie să vorbesc, mai ales că n-ar servi la nimic. Numai că, atunci când am văzut articolul din ziar, acum două zile, am simţit că mă trec toate căldurile! Şi mi-am spus: „Dacă este unul dintre acei nebuni care-şi închipuie că toată lumea îi persecută şi care se plimbă omorând oameni, în cazul ăsta se poate foarte bine ca el să-l fi ucis pe domnul!”

Ochii ei neliniştiţi îl cercetau pe Poirot. Dornic să o liniştească, el puse în vocea lui toată blândeţea posibilă pentru a-i răspunde.

— Poţi fi sigură, Agnes, zise el, că ai făcut bine povestindu-mi toate acestea!

Ea păru că respiră mai în voie.

— Pot spune, domnule, că mi-aţi luat o greutate de pe inimă. Înţelegeţi, mă întrebam fără încetare dacă trebuie să vorbesc! Doar că mă cam supăra ideea că am de-a face cu poliţia. Ce ar spune mama? Este o femeie cu principii…

— Bineînţeles! Zise repede Poirot. Înţeleg foarte bine!

Detectivul considera că-i era suficient pentru acea după-amiază câte auzise despre doamna Fletcher – mama.

Poirot se duse la Scotland Yard şi ceru să vorbească cu Japp.

Nici nu intrase bine în biroul inspectorului-şef şi-i spuse:

— Aş dori să-l văd pe Carter.

Japp îl privi cu coada ochiului.

— Ce-ţi mai umblă prin cap?

— Nu-mi permiţi?

Poliţistul dădu din umeri.

— Oh! N-am de gând să ridic nici cea mai mică obiecţie! Cine este favoritul ministrului de interne? Dumneata! Cine are jumătate din Cabinet în manşeta lui? Tot dumneata! Serveşte la ceva să poţi să înăbuşi scandalurile care i-ar viza pe aceşti domni!

Japp făcea aluzie la o afacere pe care Poirot o botezase „Afacerea grajdurilor lui Augias”.

Poirot răspunse cu jumătate de voce, dar cu o înfăţişare satisfăcută:

— Recunoaşte că am manevrat cu abilitate şi că am avut imaginaţie!

— Nimeni, zise Japp, nu s-ar fi gândit vreodată la aşa ceva. Mi se întâmplă chiar să mă întreb, dragul meu Poirot, dacă-ţi faci vreodată scrupule!

Chipul lui Poirot luă brusc o expresie de o dureroasă gravitate:

— Japp, nu ai dreptul să-ţi pui întrebarea asta!

— Nu te supăra, Poirot! Ştii doar că glumesc. Eşti uneori atât de mulţumit de blestemata ta ingeniozitate!

Întrebă, schimbând tonul:

— De ce vrei să-l vezi pe Carter? Ca să-l întrebi dacă l-a ucis într-adevăr pe Morley?

— Chiar pentru asta! Răspunse Poirot.

— Şi speri să-ţi spună? Reluă Japp cu un hohot de râs.

— Nu-i imposibil!

Seriozitatea lui Poirot îl impresionă pe Japp.

— Dragul meu Poirot, zise el, te cunosc de multă vreme. Cam de 20 de ani sau pe-aproape! Cu toate acestea tot nu-mi dau seama unde vrei să ajungi. Ştiu că, în ce-l priveşte pe acest Carter, ai tu o idee în minte. Dintr-un motiv sau altul, nu vrei ca el să fie vinovat…

Poirot protestă vehement:

— Nu, nu, te înşeli! Mai curând e invers!

— Credeam că poate din cauza prietenei lui, frumoasa blondă. În anumite privinţe eşti un bătrân sentimental…

De data asta Poirot se indignă.

— Nici pomeneală! Exclamă el. Sentimentalismul este o specialitate britanică. În Anglia suspină lumea când este vorba despre tineri îndrăgostiţi, despre mamele bătrâne care trag să moară şi despre copilaşii de treabă care-şi iubesc părinţii. Eu mă mulţumesc să fiu logic. Dacă Frank Carter a ucis, nu sunt, cu siguranţă, atât de naiv să vreau să-l văd căsătorindu-se cu o fată frumoasă, dar care seamănă cu multe altele, şi care, în caz că-l vor spânzura, îl va uita peste un an sau doi şi vă găsi un alt îndrăgostit!

— Atunci de ce nu vrei să crezi în vinovăţia lui?

— Dar aş vrea să cred în vinovăţia lui!

— Presupun că este felul dumitale de a-mi spune că ai descoperit ceva care ar putea, mai mult sau mai puţin, să-i demonstreze nevinovăţia. Dacă-i aşa, de ce ţii asta pentru dumneata? Nu joci corect, Poirot!

— Ba da, dragul meu Japp, joc corect şi sunt absolut loial faţă de tine. De fapt, peste puţin, îţi voi da numele şi adresa unui martor care va fi de nepreţuit pentru acuzare. Este vorba de o femeie a cărei depoziţie îl încriminează pe Carter.

— Dar, în cazul acesta, nu mai înţeleg nimic!… De ce ţii atât de mult să-l vezi?

— Pentru satisfacţia mea personală, răspunse Poirot.

Japp nu mai putu scoate nimic altceva de la detectiv.

Foarte palid, cu privirea rătăcită, gata să-şi manifeste furia, Frank Carter îl privea cu o ostilitate făţişă pe

vizitatorul neaşteptat care venise să-l vadă.
— Deci, strigă el, cu o voce urâtă, dumneata eşti! Nu eşti pentru mine decât un nemernic de microb străin. Ce vrei de la mine?
— Vreau să te văd şi să-ţi vorbesc.
— Ei bine, priveşte-mă! Dar nu voi vorbi decât în prezenţa avocatului meu!
— Nu contează acest lucru. Poţi să-i comunici să vină dacă vrei, dar aş prefera să n-o faci!
— Bănuiesc asta! Îţi imaginezi că vei fi destul de deştept ca să mă faci să recunosc lucruri care mă vor încrimina?
— Îţi voi atrage atenţia asupra faptului că suntem singuri.
— Ceea ce de altfel este destul de neobişnuit. Probabil că amicii dumitale, poliţiştii, ne ascultă!
— Te înşeli! Este vorba de o discuţie particulară, strict particulară, între mine şi dumneata.
Frank Carter izbucni în râs.
— Aşa va să zică, spuse el după aceea. Este un vechi şiretlic cu care n-o să mă păcăleşti!
Imperturbabil, Poirot întrebă:
— Îţi aminteşti de o tânără al cărui nume este Agnes Fletcher?
— N-am auzit niciodată de ea!
— Cred că-ţi vei aminti de ea, deşi nu i-ai dat niciodată prea mare atenţie. Era cameristă în imobilul de la nr. 58 din Queen Charlotte Street.
— Şi dacă?
— În ziua asasinării domnului Morley, răspunse Poirot, vorbind cu o încetineală voită, s-a întâmplat că această Agnes a privit peste balustradă şi te-a zărit. Erai pe scară. Aşteptai cu urechea ciulită. Apoi te-a văzut îndreptându-te spre cabinetul domnului Morley. Era ora 12:26 sau pe aproape...
Frank Carter tremura. Picături de sudoare îi apărură pe frunte. Ochii i se măriseră reflectând o spaimă imensă.

— Nu-i adevărat! Strigă el cu furie. Este o minciună! O minciună odioasă! Aţi plătit-o, poliţia a plătit-o ca să spună că m-a văzut.

Poirot îşi păstră calmul. Continuă:

— În momentul acela, după declaraţiile dumitale, părăsiseşi casa şi mergeai pe Marylebone Road.

— Acesta-i adevărul! Fata asta minte! Nu se poate să mă fi văzut! Este o uneltire mârşavă! Dacă, aşa cum pretindeţi, m-a văzut, de ce nu a vorbit până acum?

— Chiar atunci a semnalat faptul prietenei sale, bucătăreasa. Erau tare necăjite şi nu ştiau ce să facă. Verdictul de sinucidere fiind dat, ele se simţiră liniştite şi considerară că nu mai era cazul să vorbească.

— Nu cred o vorbă din toate astea! S-au vorbit între ele, asta-i! Sunt neruşinate…

Poirot ascultă fără emoţie injuriile variate care urmară. Când valul se scurse, Poirot reluă cu vocea calmă şi măsurată:

— Nu vei ieşi din încurcătură înfuriindu-te şi purtându-te ca un imbecil. Acele două femei îşi vor spune povestea şi vor fi crezute. Fiindcă, înţelegi, spun adevărul. Camerista, Agnes Fletcher, te-a văzut într-adevăr. Erai acolo pe scară. Nu părăsiseşi casa. Şi ai intrat într-adevăr în cabinetul lui Morley. După o scurtă pauză, adăugă, cu acelaşi ton calm: Ce s-a petrecut atunci?

— Vă spun că este o minciună!

Hercule Poirot se simţi deodată foarte bătrân şi foarte obosit. Nu avea nici un fel de simpatie pentru acest Frank Carter. Asta era chiar prea puţin spus. După părerea lui, Carter era o brută, un mincinos, un escroc, unul din acei oameni de care lumea s-ar lipsi fără nici o pierdere. Hercule Poirot n-ar avea nimic mai bun de făcut decât să se retragă şi să-l lase pe tânărul acesta să persiste în minciunile lui. Planeta ar avea de câştigat, dacă ar fi debarasată de unul dintre cei mai dezagreabili locuitori ai săi…

— Te-aş sfătui să-mi spui adevărul, spuse Poirot.

El înţelesese perfect situaţia. Frank Carter era prost, dar nu destul încât să nu-şi dea seama că cel mai bun sistem de apărare era să continue să nege. Îşi asuma cele mai mari riscuri de-ar fi admis o singură dată că a intrat în cabinetul lui Morley la ora 12:26. Căci după asta, orice altă afirmaţie ar putea fi, pe bună dreptate, luată drept minciună. Numai să persiste în negările sale şi Hercule Poirot şi-ar putea considera încheiată misiunea. Frank Carter ar fi, după toate probabilităţile, spânzurat pentru asasinarea lui Morley şi poate că pe bună dreptate.

Hercule Poirot nu avea decât să se ridice şi să plece.

— N-am făcut nimic, zise Frank Carter.

Hercule Poirot nu se ridică. Îşi dorea să plece. Teribil, dar totuşi rămânea. Se aplecă spre Carter şi, cu o voce în care îşi punea toată puterea sa persuasivă, cu o voce care dorea să convingă, spuse:

— Carter, eu nu-ţi vreau răul şi, te rog să mă crezi, dacă nu l-ai omorât pe Morley, unica ta şansă de salvare este să-mi spui adevărul-adevărat în legătură cu ce s-a întâmplat în dimineaţa aceea!

O expresie de îndoială se aşternu pe chipul ipocrit al lui Carter. Cu degetele sale nervoase îşi frământa buza de jos, iar ochii păreau ai unui animal hăituit.

Era o expresie care părea să spună: „Acum ori niciodată!” Şi brusc, învins de puternica personalitate a detectivului, Carter se hotărî.

Vorbi:

— Foarte bine! Spuse el. Voi povesti totul şi nenorocire dumitale dacă mă vei încrimina. Este adevărat, am intrat în cabinetul lui Morley. Urcasem pe scară şi aşteptam pentru a fi sigur că va fi cu adevărat singur. Eram deasupra palierului etajului său. A ieşit un tip, unul gras, care a coborât. Tocmai mă hotărâsem să intru când a mai ieşit unul care a coborât la rândul lui. Ştiam că nu am nici o clipă de pierdut. Am mers pe coridor şi am intrat fără să bat. Eram foarte hotărât să-i spun ce cred despre el şi despre

felul în care încerca s-o asmută pe prietena mea contra mea.

Se întrerupse.

— Şi? Făcu Poirot.

Tonul era imperios. Carter reluă:

— Morley era acolo, întins cât era de lung pe duşumea. Era mort. Acesta-i adevărul, vă jur! Era culcat aşa cum l-au găsit poliţiştii. Nu-mi venea să-mi cred ochilor. M-am aplecat asupra lui. Era mort de-a binelea şi mâna-i era deja rece. Avea o gaură în frunte, iar în jurul ei un pic de sânge închegat…

Carter vorbea cu efort, cu o voce gâtuită.

— Am înţeles numaidecât că m-am pus într-o situaţie tare neplăcută. Voi fi cu siguranţă acuzat de crimă! Nu atinsesem nimic, cu excepţia mâinii lui şi a clanţei de la uşă. Cu mâna nu riscam nimic. Clanţa am şters-o şi pe dinăuntru şi pe dinafară, înainte de a pleca, după care am întins-o cât am putut de repede. Nu era nimeni pe hol. Am ieşit şi m-am îndepărtat în pas alert. Nu-i nevoie să vă spun că trebuie să fi avut o înfăţişare ciudată, vă daţi şi dumneavoastră seama!

După o clipă de tăcere, adăugă, privindu-l pe detectiv în ochi:

— Vă jur că am spus adevărul. Era deja mort când am ajuns acolo! Trebuie să mă credeţi.

Poirot se ridică. Părea obosit.

— Te cred, zise el.

Se îndreptă spre uşă. Frank Carter îl privea îngrozit.

— Dacă se află că am intrat în cabinet, mă vor spânzura! Mă vor spânzura!

Poirot se opri.

— Spunându-mi adevărul, zise el, ţi-ai salvat pielea.

— Eu nu văd lucrurile în felul acesta! Se va spune…

Poirot nu-l lăsă să continue.

— Ceea ce mi-ai povestit confirmă ceea ce ştiam deja, ceea ce consideram că trebuie să se fi întâmplat cu adevărat. Poţi să te bizui pe mine!

O clipă mai târziu, detectivul ieşise.

Nu era deloc mulţumit.

Ajunse la Ealing, la domnul Barnes, pe la orele şapte fără un sfert. Domnul Barnes îi declarase, îşi amintea şi acum, că era o oră excelentă pentru vizite; puteai fi sigur că-i găseşti pe oameni la ei acasă.

Domnul Barnes, care trebăluia prin grădină, îl primi pe Poirot spunând că pământul avea nevoie de apă. Apoi, după ce-l privi îndelung pe detectiv, îl întrebă ce nu este în regulă.

— Se întâmplă uneori, răspunse Poirot, să am de făcut lucruri care nu-mi fac nici o plăcere!

— Cunosc! Spuse laconic domnul Barnes.

Privirea lui Poirot rătăcea peste ronduri şi tufe de verdeaţă.

— Grădina dumitale este admirabil aranjată, remarcă el. Totul este la scară. Este mică, dar bine proporţionată în toate părţile.

— Când nu ai prea mult loc, trebuie să-l utilizezi cât mai bine posibil. Nu-ţi poţi permite vreo eroare pe traseu…

Poirot aprobă dând din cap.

— Am văzut, reluă domnul Barnes, că v-aţi găsit omul.

— Frank Carter?

— Da. Mărturisesc că epilogul acesta mă surprinde destul de mult.

— Nu credeţi să fie vorba de o banală crimă cu mobile de ordin strict particular?

— Cu siguranţă că nu! Din cauza lui Amberotis şi a lui Alistair Blunt eram convins că în spatele acestui asasinat se ascunde o afacere de spionaj!

— Aşa mi-aţi spus când am venit să vă văd!

— Ştiu… Şi atunci eram convins că aveam dreptate.

— Şi cu toate acestea, zise Poirot, vă înşelaţi.

— Nu-mi răsuciţi pumnalul în rană! Exclamă Barnes. Necazul, vedeţi dumneavoastră, constă în faptul că fiecare raţionează conform experienţei sale personale. Am fost

amestecat în atâtea istorii de spionaj încât am tendinţa să văd pretutindeni acelaşi lucru!

— Cunoaşteţi, întrebă Poirot, şiretlicul făcut de prestidigitatori şi care se numeşte „cartea forţată”?

— Bineînţeles!

— Ei bine, de-a lungul întregii anchete mi s-a întâmplat acelaşi lucru. De fiecare dată când am crezut că am descoperit vreo raţiune pentru un particular ca să-l omoare pe Morley, ni s-a fluturat cartea forţată şi noi ne-am lăsat păcăliţi. Amberiotis, Alistair Blunt, situaţia politică, etc. Şi mai mult decât oricine, monsieur Barnes, dumneavoastră ne-aţi orientat spre piste false.

— Vă cred, dragă domnule Poirot, şi sunt dezolat din cauza aceasta!

— Asta pentru că dumneavoastră vă aflaţi în situaţia de a şti. Astfel încât cuvintele dumneavoastră aveau greutate…

— Eram sincer, este unica scuză pe care o pot invoca!

Adăugă, după un oftat:

— Şi chiar este vorba de o crimă de ordin particular?

— Da, răspunse Poirot. Mi-a trebuit ceva timp pentru a descoperi mobilul… Şi asta în ciuda faptului că şansa m-a ajutat!

— Cum anume?

— Făcându-mă să surprind câteva replici dintr-o conversaţie, câteva fraze care ar fi trebuit să mă lumineze dacă, în momentul acela, aş fi înţeles ce semnificaţie aveau.

Domnul Barnes rămase pe gânduri scărpinându-şi nasul cu săpăliga. O bucăţică de pământ rămase lipită de nara sa stângă.

— Vorbiţi în enigme! Zise el.

— Poate pentru că vă port pică deoarece n-aţi fost chiar sincer cu mine!

— Eu?

— Păi da!

— Dar, dragă prietene, replică Barnes, nu mi-a trecut niciodată prin minte că acest Carter putea fi vinovat! Am

crezut mereu că a părăsit casa cu mult înainte ca Morley să fi murit. Îmi imaginez că aţi descoperit că nu a plecat la ora la care pretindea că a făcut-o?

— Carter, zise lent Poirot, era în casă la 12:26. L-a văzut pe asasin.

— Deci nu este el acela care…

— Vă repet că l-a văzut pe asasin.

— Şi… L-a recunoscut?

Poirot făcu semn cu capul că nu.

IX. Şaptesprezece, optsprezece, iar la servit altele

A doua zi Hercule Poirot îşi petrecu o parte din dimineaţă cu un agent teatral, un prieten de-al său.

După-amiază se duse la Oxford. A doua zi, se duse cu automobilul la ţară şi se întoarse acasă destul de târziu.

Înainte de a pleca, stabilise o întâlnire pentru seara respectivă cu Alistair Blunt, la reşedinţa căruia ajunse la ora 9 şi jumătate.

Financiarul îl aştepta în bibliotecă. Îi ieşi în întâmpinare şi-i spuse în timp ce-i strângea mâna:

— Deci?

Poirot răspunse afirmativ printr-o mişcare cu capul.

Încă neîncrezător, Blunt întrebă:

— Aţi găsit-o?

— Da, am găsit-o.

Poirot se aşează şi oftă.

— Sunteţi obosit?

— Da, făcu detectivul. Sunt obosit. Şi apoi, ceea ce am a vă spune nu este deloc plăcut!

— Este moartă!

Lent, cântărindu-şi cuvintele, Poirot răspunse:

— Depinde cum priviţi lucrurile.

Blunt se încruntă.

— Dragă prietene, replică el, cineva poate fi ori mort, ori viu. Nu există cale de mijloc. Sau domnişoara Sainsbury a murit, sau trăieşte!

— Da, dar cine este domnişoara Sainsbury Seale?

— Vreţi să spuneţi că nu există?

— Absolut deloc! Declară Poirot. Domnişoara Sainsbury Seale a existat. A trăit în Calcuta, unde dădea lecţii de dicţie şi se ocupa de opere de caritate. S-a întors în Anglia la bordul vasului Maharanah, deci cu acelaşi vapor cu care a călătorit monsieur Amberiotis. Nu călătoreau la aceeaşi clasă, dar el a avut totuşi ocazia să-i facă un serviciu, referitor la bagaje. Era, se pare, un om amabil în viaţa de toate zilele. Şi, cum uneori se întâmplă ca amabilitatea să fie recompensată în mod surprinzător, domnul Amberiotis avu norocul de a o întâlni din întâmplare pe domnişoara Sainsbury Seale într-una din plimbările sale prin Londra. Întâlnirea îi făcu plăcere şi, dintr-un impuls amabil, o invită să ia masa cu el la Savoy. Pentru ea, era ca o sărbătoare la care nu se aştepta. Pentru el, era o mişcare norocoasă cum nici n-ar fi îndrăznit să spere. Căci o invitase fără vreun gând ascuns şi, desigur, nu-şi imagina, rugând-o să ia masa cu el, că această fată bătrână cam ofilită avea să-i ofere o informaţie care valora cât o mină de aur. Şi totuşi, ea asta făcu fără măcar să aibă cea mai mică idee. Era o fată de treabă, plină de bune intenţii, dar nu prea deşteaptă. Ba chiar aş spune că avea un creier de găină…

— În cazul acesta nu ea a omorât-o pe acea doamnă Chapman? Întrebă Blunt.

Poirot nu răspunse la întrebare.

— Nu prea ştiu cum să vă relatez povestea mea, spuse el, după câteva secunde de gândire. Cel mai bine ar fi să încep cu ceea ce a reprezentat pentru mine începutul, adică cu pantoful.

— Pantoful?

Blunt era extrem de surprins. Poirot dădu afirmativ din cap pentru a-i confirma că auzise bine.

— Da, reluă el, pantoful. Un pantof cu cataramă. Tocmai petrecusem o jumătate de oră pe scaunul dentistului Morley şi mă aflam în faţa casei din Queen Charlotte Street

nr. 58, când un taxi se opri la marginea trotuarului. Portiera se deschise şi am zărit piciorul unei femei care se pregătea să coboare din maşină. Vă mărturisesc că mă număr printre acei oameni pe care o gleznă drăguţă nu-i lăsa insensibili. Aceea pe care o priveam nu era urâtă, piciorul era strâns într-un ciorap de bună calitate, dar pantoful nu-mi plăcea. Era nou, dintr-o piele care strălucea în soare, şi împodobit cu o cataramă mare care îi răpea tot farmecul pe care l-ar fi putut avea. Imediat după aceea o văzui şi pe doamna căreia îi aparţinea piciorul şi, sincer să fiu, dezamăgirea mea fu mare: era o persoană de vreo cincizeci de ani, lipsită de graţie şi îmbrăcată fără gust.

— Era domnişoara Sainsbury Seale?

— Chiar ea. Ieşind din maşină, avu o mică neplăcere: piciorul se prinse de portieră şi catarama pantofului fu smulsă. Am luat-o de jos şi i-am restituit-o doamnei în cauză. Incidentul era închis.

Trebuia s-o revăd pe doamna respectivă în aceeaşi după-amiază, când aveam să-i fac o vizită împreună cu inspectorul şef Japp. Observ în trecere că acea cataramă nu fusese cusută la loc. În aceeaşi seară, domnişoara Sainsbury Seale ieşi din hotelul său şi dispăru. Aici se încheie ceea ce voi numi, dacă sunteţi de acord, „capitolul întâi.” „Capitolul al doilea” a început când inspectorul şef Japp mi-a cerut să vin să mă întâlnesc cu el la King Leopold Mansions, într-un apartament în care fusese descoperit un corp, închis într-un cufăr pentru blănuri. Am intrat în încăpere, am aruncat o privire spre cufărul deschis şi primul lucru pe care l-am remarcat a fost acel pantof vechi cu cataramă!

— Ei şi?

— Nu m-aţi înţeles bine! Era un pantof vechi, o încălţăminte care fusese purtată multă vreme. Domnişoara Sainsbury Seale venise în acest apartament chiar în seara asasinării lui Morley. Dimineaţa, pantofii ei erau noi, seara,

erau uzaţi. Iată un rezultat ce nu poate fi obţinut doar într-un interval de câteva ore.

Observaţia nu păru să-l intereseze în mod deosebit pe Blunt, totuşi obiectă:

— Aşa este, dar mi se pare că se poate admite faptul că doamna avea două perechi de pantofi identice.

— Da, răspunse Poirot, dar eu ştiu că nu este aşa. Am vizitat, Japp şi cu mine, camera pe care o ocupa la Glengowrie Court şi i-am trecut lucrurile în revistă. Nu se afla acolo nici un pantof cu cataramă. Admit că ar fi putut avea o pereche de pantofi vechi pe care să-i poarte pentru a-şi odihni picioarele, la sfârşitul unei zile obositoare, dar, în cazul acesta, perechea cea nouă ar fi fost la hotel. Trebuie să admiteţi că este curios!

— Poate că da, zise Blunt zâmbind. Dar faptul nu mi se pare prea important!

Poirot se strâmbă.

— Nu era important, reluă el, dar era supărător. Inexplicabilul mă deranjează. M-am apropiat de cufăr şi am examinat pantoful; catarama îi fusese cusută recent, de mână. După ce am făcut acea constatare, trebuie să recunosc că am început să mă îndoiesc de mine. „Dragă Hercule, îmi spusei, unde naiba ţi-a fost gândul azi dimineaţă? Probabil că priveai lumea prin nişte lentile roz! Pantofii cei vechi ţi se păreau noi!”

— Poate în asta constă explicaţia?

— Nu, căci ochii mei nu mă înşeală. Lăsând pantoful, m-am ocupat de cadavru, şi trebuie să spun că ceea ce am văzut nu mi-a plăcut deloc. Faţa aceasta care nu mai era decât o masă informă, de ce fusese oare lovită cu o sălbăticie inimaginabilă pentru a deveni de nerecunoscut?

Alistair Blunt se foi în fotoliul său.

— Chiar este cazul să mai vorbim despre asta? Ştim că…

Poirot îl întrerupse pe un ton fără replică:

— Este indispensabil! Trebuie să vă arăt cum, treptat, am reuşit să descopăr adevărul. Iată ce mi-am spus, deci, în

faţa acestui cadavru: „Se află aici, înăuntru, dragă Hercule, ceva ce nu se potriveşte! Femeia aceasta moartă poartă hainele domnişoarei Sainsbury Seale – nu vorbesc despre pantofi care pun o problemă aparte – are lângă ea poşeta domnişoarei Sainsbury Seale şi este desfigurată. De ce? Nu cumva pentru că faţa nu este aceea a domnişoarei Sainsbury Seale…?

Imediat încep să pun laolaltă tot ce am auzit spunându-se despre aspectul fizic al unei alte femei, aceea care a închiriat apartamentul, şi mă întreb: „Cadavrul de aici nu o fi oare al celeilalte femei…?” Trec în dormitorul acestei femei şi încerc să mi-o imaginez pe această doamnă Chapman. La prima vedere, nu seamănă deloc cu cealaltă: ea este elegantă, îmbrăcată după ultima modă şi foarte machiată. Dar în ce priveşte esenţialul, aceste două femei nu sunt chiar atât de diferite: aceeaşi culoare de păr, aceeaşi siluetă, aceeaşi vârstă. O diferenţă trebuie totuşi notată: doamna Chapman purta nr. 36 la pantofi, în timp ce domnişoara Sainsbury Seale, ai cărei ciorapi după câte ştiu erau nr „2”, purta probabil 38. Doamna Chapman avea piciorul mai mic decât domnişoara Sainsbury Seale. Înarmat cu această informaţie, am revenit la cadavru. Dacă ideea care-mi venise era bună, dacă acel corp îi aparţinea doamnei Chapman, fiind îmbrăcată cu hainele domnişoarei Sainsbury Seale pantofii erau probabil prea mari. Constatai însă că se potriveau perfect. Ceea ce părea să indice că, în ciuda celor imaginate de mine, aveam totuşi sub ochii mei cadavrul domnişoarei Sainsbury Seale. Dar, în acest caz, de ce fusese desfigurată şi de ce fusese lăsată alături de ea acea poşetă, care-i dovedea identitatea şi care ar fi putut fi foarte uşor luată de acolo?

Era aici un mister, o enigmă… Şi care mă ţinea în şah. În disperare de cauză, am luat carnetul cu adrese al doamnei Chapman pentru a căuta adresa dentistului, care era omul cel mai indicat să rezolve problema referitoare la identitatea corpului. Coincidenţă: domnul Morley era

dentistul doamnei Chapman. El murise, însă identificarea rămânea posibilă. Succesorul lui Morley avea să vină, după cum ştiţi, la anchetă şi să declare că este vorba de cadavrul doamnei Albert Chapman.

Alistair Blunt dădea semne mărunte de nerăbdare, dar Poirot, hotărât să nu ţină cont de ele, continuă:

— Aveam de rezolvat acum o problemă de ordin psihologic: ce fel de femeie era domnişoara Sainsbury Seale? Întrebarea comporta două răspunsuri. Primul, evident, era dat de însăşi viaţa pe care o dusese ea în India şi de mărturia prietenilor săi personali; domnişoara Sainsbury Seale era o persoană nu prea inteligentă, dar foarte activă şi foarte conştiincioasă. Dar oare nu exista şi o altă domnişoară Sainsbury Seale? Se pare că se putea răspunde afirmativ. Exista o domnişoară Sainsbury Seale care dejunase cu un agent străin, o femeie care vă abordase pe stradă pretinzând, fals după cum ştiu aproape cu certitudine, că fusese prietena defunctei dumneavoastră soţii, o femeie care ieşise din casa unui bărbat doar cu foarte puţin timp înainte de a se descoperi că acolo se comisese o crimă, care îi făcuse o vizită altei femei chiar în seara în care acea femeie fusese, după toate aparenţele, asasinată, şi care, de atunci, dispăruse şi nu dădea nici un semn de viaţă, deşi ştia probabil că toate forţele de poliţie din Anglia erau în căutarea ei. Erau toate acestea compatibile cu ceea ce ne spuneau prietenii ei despre domnişoara Sainsbury Seale? Se putea afirma că nu, după câte se pare. Deci, dacă domnişoara Sainsbury Seale nu era prea blânda creatură ce părea a fi, ne puteam gândi foarte bine că era posibil ca ea să fie o criminală cu sânge rece remarcabil sau, cel puţin, complicea unui asasin.

Propriile mele amintiri îmi întăreau această opinie. Avusesem chiar o discuţie cu Mabelle Sainsbury Seale. Oare ce impresie îmi făcuse? Ei bine, domnule Blunt, mi-a fost cam greu să răspund la această întrebare. Cuvintele, gesturile, manierele, atitudinea, felul ei de a vorbi, toate

acestea se potriveau perfect cu ceea ce mi se spusese despre persoana ei. Dar toate acestea puteau fi de asemenea rezultatul unei actriţe bune care joacă un rol. Şi, la urma urmei, domnişoara Sainsbury Seale debutase în viaţă ca actriţă.

Fusesem foarte puternic impresionat de o conversaţie avută cu domnul Barnes, din Ealing, care, ca şi mine, se dusese în ziua aceea la Morley. Cu această ocazie, îmi declarase, cu multă convingere, că moartea lui Morley şi cea a lui Amberiotis erau într-o oarecare măsură simple accidente şi că pe dumneavoastră voiau să vă facă să dispăreţi.

— Ei, asta-i! Zise Blunt. Nu consideraţi că mergeau prea departe…

— Credeţi? Întrebă Poirot, fără a-i lăsa timp ca să-şi termine fraza. Nu este adevărat că, în chiar clipa asta există grupuri de indivizi pentru care ar fi esenţial să dispăreţi, care ar avea tot interesul ca să fiţi pus în imposibilitatea de a mai exercita vreo influenţă oarecare în domeniul afacerilor?

— De acord cu dumneavoastră. Dar de ce trebuie să stabilim o legătură între urzelile acestor indivizi şi moartea lui Morley?

— Pentru că mi se pare într-adevăr că afacerea este de o importanţă considerabilă. Pentru asasin, banii nu contau, ca şi viaţa unui om de altfel!

— Dar nu credeţi că Morley s-a sinucis pentru că a comis o tragică eroare?

— N-am crezut niciodată aşa ceva!… Nici măcar o secundă!… Nu! Morley a fost asasinat, aşa cum a fost asasinat şi Amberiotis, aşa cum a fost, de asemenea, asasinată o femeie al cărui chip era de nerecunoscut. De ce? Fiţi sigur că miza era mare! Barnes considera că cineva a încercat să-l cumpere pe Morley sau pe asociatul său pentru ca să vă omoare!

— Ipoteza asta nu stă în picioare!

— Sunteţi sigur de asta? Un bărbat vrea să-l suprime pe altul. Dar acest „altul” este circumspect, este protejat şi nu te poţi apropia de el. Ca să-l omori trebuie să te poţi apropia de el, fără a-i trezi bănuielile. Unde dai dovadă de mai multă încredere decât atunci când te instalezi pe scaun în faţa propriului dentist?

— Poate că aveţi dreptate, dar vă mărturisesc că este un lucru la care nu m-am gândit niciodată:

— Am cu siguranţă dreptate. Şi, o dată admisă această teorie, am început să întrevăd adevărul.

— Deci aţi acceptat ipoteza lui Barnes. De fapt, cine este acest domn Barnes?

— Barnes este bolnavul pe care l-a primit Reilly la prânz. Este un tip mărunţel şi insignifiant, care a ocupat un post în Ministerul de Interne şi care s-a retras la Ealing. Dar greşiţi afirmând că i-am acceptat ipoteza. Nu i-am reţinut decât principiul.

— Adică?

— De la un capăt la celălalt al acestei afaceri, am fost trimis pe piste care nu duceau nicăieri, uneori fără intenţie, alteori pentru că se dorea lucrul acesta într-un mod bine determinat. Toţi se străduiau să mă convingă că omul care trebuia să joace rolul victimei principale nu era vizat în calitate de particular, ci ca om public. Şi acest om, domnule Blunt, eraţi dumneavoastră. Nu dumneavoastră personal, ci bancherul, financiarul care reglează piaţa, reprezentantul tradiţiilor conservatoare.

Dar, şi în asta a constat greşeala mea, am uitat că orice om public are şi o viaţă particulară. Nu m-am gândit la asta imediat şi, totuşi, aşa cum cineva poate avea motive deosebite să-l omoare pe Morley – cele ale lui Frank Carter de exemplu – tot la fel cineva putea avea motive deosebite, motive personale, să vă ucidă pe dumneavoastră! Oare nu aveţi şi dumneavoastră rude care, la moartea dumneavoastră, vă vor moşteni averea, şi nu există, afară

de cei care vă iubesc, şi oameni care vă urăsc, nu neapărat în calitate de om public ci pur şi simplu ca om?

Şi astfel sunt pus în situaţia de a vă vorbi din nou de acea „carte trucată” la care făcusem aluzie mai adineauri. Asta, à propos de pretinsul atentat comis împotriva dumneavoastră de Frank Carter. Dacă ar fi vorba de un atentat valabil, ar fi la prima vedere o crimă politică. Doar dacă nu cumva ar fi posibilă o altă explicaţie… Şi era! Se mai afla acolo un al doilea bărbat, cel care a sărit asupra lui Carter pentru a-l imobiliza. Omul care putea foarte bine să fi tras asupra dumneavoastră şi să fi aruncat apoi revolverul la picioarele lui Carter, ceea ce l-ar fi determinat pe acesta, în mod necesar, să-l ia de jos…

Howard Raikes punea o problemă pe care am examinat-o cu grijă. Raikes s-a dus în Queen Charlotte în dimineaţa morţii lui Morley. El era duşmanul declarat al omului care sunteţi dumneavoastră şi al lumii pentru care luptaţi. Dar el mai era şi cel care se putea căsători cu nepoata dumneavoastră. Dumneavoastră dispărut, domnişoara Olivera se va bucura de un venit foarte cochet, acela al capitalului pe care aţi hotărât să i-l lăsaţi, având, de altfel, grija – foarte înţeleaptă precauţie – să luaţi măsuri ca să nu-l poată delapida.

„Dar dacă în cele din urmă, era vorba, cum înclinam să cred, de o crimă pur privată, oare de ce am considerat că mai ales omul public era vizat? Numai pentru că, această idee, mi-a fost sugerată nu numai o dată ci în mai multe rânduri, pentru că s-au făcut eforturi pentru ca eu să fiu determinat să adopt această idee, aşa cum prestidigitatorul îl face pe spectator să ia exact cartea pe care i-a ales-o el, cartea trucată!

Când am înţeles asta, am început, încă foarte vag, să bănuiesc adevărul. În momentul acela, mă aflam la biserică şi cântam un psalm în care era vorba de capcane şi plase cu ochiuri strânse. Era oare posibil să mi se fi întins o capcană? De ce nu? Dar, atunci, cine ar fi putut-o concepe?

Nu vedeam decât o persoană… Şi ipoteza părea absurdă! Probabil pentru că nu privisem afacerea aşa cum ar fi trebuit. O luasem de la capătul cel rău. Banii nu contează? De acord. Nici viaţa omului! Tot de acord. Şi chiar aşa era. Pentru că miza era enormă!

Dacă această idee ciudată care-mi venise era justă, ea trebuia să explice totul. Atât misterul celor două personalităţi, atât de diferite una de cealaltă, afişate de domnişoara Sainsbury Seale, cât şi enigma cataramei de la pantof. Şi ea trebuia de asemenea să răspundă la întrebarea următoare: unde se află acum domnişoara Sainsbury Seale?

Ei bine, ea explica toate aceste lucruri… Şi încă multe altele. Pentru început, am înţeles că domnişoara Sainsbury Seale era cheia afacerii; începutul, mijlocul şi sfârşitul ei. Mi s-a părut că am de-a face cu două Mabelle Sainsbury Seale? Nu-i de loc de mirare! Căci erau efectiv două Mabelle Sainsbury Seale. Prima era femeia inimoasă, amabilă şi puţin prostuţă, despre care prietenii ei vorbeau doar de bine, a doua, cea care fusese amestecată în două crime, cea care minţea, care a dispărut într-un mod atât de misterios…

Poate că vă mai amintiţi că portarul de la King Leopold Mansions ne-a declarat că domnişoara Sainsbury Seale nu mai venise în vizită la doamna Chapman. Examinând din nou afacerea, am dobândit destul de repede convingerea că această vizită fusese singura pe care o făcuse vreodată în acel apartament, din care n-a mai ieşit niciodată. Cealaltă domnişoară Sainsbury Seale i-a luat locul. Această a doua Mabelle Sainsbury Seale, care purta haine asemănătoare acelora purtate de adevărata Mabelle Sainsbury Seale şi, pentru că pantofii moartei erau prea mari pentru ea, pantofi noi împodobiţi cu catarame, a fost cea care s-a dus la Russel Square Hotel. Îşi alesese bine ora: a sosit într-un moment când lumea era ocupată, i-a strâns lucrurile domnişoarei Sainsbury Seale şi, cu valizele făcute şi nota plătită, s-a dus să se instaleze la Glengowrie Court Hotel.

Începând din ziua aceea, prietenii adevăratei Mabelle nu aveau s-o mai vadă pe aceasta. Cealaltă îi juca rolul mai bine de 8 zile: ea era Mabelle Sainsbury Seale, ea purta hainele lui Mabelle Sainsbury Seale. Să notăm, în trecere, şi faptul că a trebuit să-şi cumpere pantofi de seară, mai mici ca număr decât aceia ai adevăratei Mabelle Sainsbury Seale. Într-o bună zi, dispăru. A fost văzută ultima oară în seara zilei în care a murit Morley, întorcându-se în King Leopold Mansions.

— Pretindeţi deci, întrebă Alistair Blunt, că în definitiv corpul din cufăr era într-adevăr al domnişoarei Sainsbury Seale?

— Dar bineînţeles! Exclamă Poirot. Nu era vorba decât de un dublu bluf deosebit de abil! Chipul moartei nu fusese desfigurat decât pentru a se pune problema identităţii.

— Dar asasinul trebuia desigur să-şi închipuie că poliţia va cere să se examineze dantura cadavrului?

— Ajung şi aici! Expertiza nu putea fi încredinţată chiar dentistului care o îngrijea pentru bunul motiv că aceasta era mort. El şi-ar fi recunoscut lucrarea şi ar fi dat cu certitudine absolută numele moartei. În schimb, succesorul său nu putea decât să apeleze la fişele bolnavilor, iar aceste fişe fuseseră falsificate. Cele două femei fiind pacientele lui Morley, era suficient să fie luate cele două fişe şi, schimbându-se numele, să fie transcrise.

Şi iată de ce, monsieur Blunt, adineauri, când m-aţi întrebat dacă domnişoara Sainsbury Seale este moartă, v-am răspuns: „Depinde…!” Căci, atunci când dumneavoastră spuneţi domnişoara Sainsbury Seale despre cine vorbiţi? Despre femeia care a dispărut din Glengowrie Court Hotel sau de adevărata Mabelle Sainsbury Seale?

— Ştiu, domnule Poirot, că vă bucuraţi de o binemeritată reputaţie şi de aceea nu mă îndoiesc de faptul că ipoteza pe care o susţineţi – ţin la cuvântul „ipoteză” – se bazează pe argumente solide. Cu toate acestea, întreaga afacere mi se pare neverosimilă! Pretindeţi, dacă am înţeles bine, că

domnişoara Mabelle Sainsbury Seale a fost asasinată şi că Morley a fost şi el omorât, fiindcă ar fi fost în măsură, el şi numai el, să identifice cadavrul. Moartea lui ar fi fost explicabilă deci. Dar cealaltă? O fată bătrână, perfect inofensivă, care are mulţi prieteni şi, după cât se ştie, nu are duşmani, de ce naiba ar fi vrut s-o suprime cineva?

— Într-adevăr, zise Poirot. De ce? Iată întrebarea care se pune. Aţi spus-o şi dumneavoastră, Mabelle Sainsbury Seale era o creatură inocentă care nu i-a făcut rău nici măcar unui muşte! De ce a fost, aşadar, asasinată? De ce i-au mutilat faţă cu această josnică sălbăticie? De ce?… Ei bine, vă voi spune părerea mea şi în această chestiune!

— Vă ascult.

— Sunt convins, continuă rar Poirot, că Mabelle Sainsbury Seale a fost omorâtă pentru că se întâmplase să aibă memoria fizionomiilor.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Am stabilit deci, explică Poirot, distincţia pe care trebuie s-o facem între cele două Mabelle Sainsbury Seale. Pe de o parte, este vorba de acea femeie cumsecade care a trăit în India şi, pe de altă parte, de excelenta actriţă care joacă rolul femeii de treabă care a trăit în India. Mai rămâne să precizăm un punct: dintre aceste două Mabelle Sainsbury Seale care este cea care v-a abordat în faţa casei domnului Morley? Ea pretindea, vă amintiţi acest lucru, că a fost „o bună prietenă” a soţiei dumneavoastră. Afirmaţie inexactă, dacă ne referim la ceea ce ne-au spus persoanele care au cunoscut-o pe domnişoara Sainsbury Seale şi chiar dacă ne mulţumim cu un calcul al probabilităţilor. Putem spune deci: „Femeia aceasta minte. Adevărata domnişoară Sainsbury Seale nu minţea. Deci, este vorba de o minciună comisă de falsa domnişoară Sainsbury Seale, într-un scop bine determinat”.

Alistair Blunt aprobă, dând din cap.

— Raţionamentul este foarte limpede, zise el. Dar nu văd rostul acestei minciuni!

— Aşteptaţi, reluă Poirot. Să luăm acum altfel lucrurile. Doamna care v-a abordat era adevărata domnişoară Sainsbury Seale. Ea nu minte. Deci ceea ce spune este adevărat!

— Este evident o ipoteză care se poate face, admise Blunt, dar este tare neverosimilă!

— Sunt de acord, spuse Poirot. S-o examinăm totuşi! Domnişoara Sainsbury Seale a spus adevărul: a cunoscut-o pe soţia dumneavoastră şi a cunoscut-o bine. Rezultă că soţia dumneavoastră trebuia să facă parte dintre acei oameni cu care domnişoara Sainsbury Seale să poată fi prietenă intimă, cineva a cărei situaţie să nu fie diferită de a sa, o englezoaică care trăieşte în India, ataşată unei misiuni sau, ca să mergem mai departe, poate o actriţă. În orice caz nu Rebecca Amholt!

Vă daţi seama că, acum, începeam să judec afacerea aşa cum trebuia s-o fac! Banii nu contează? În ce vă priveşte, lucrul este evident! Şi nici viaţa omenească. Şi asta-i adevărat! De multă vreme sunteţi de fapt un dictator… Şi dacă pentru un dictator viaţa lui este preţioasă, a celorlalţi nu are nici cea mai mică valoare.

— Ce insinuaţi, domnule Poirot? Întrebă Alistair Blunt.

Cu acelaşi calm imperturbabil, Poirot răspunse:

— Doar că, monsieur Blunt, atunci când v-aţi căsătorit cu Rebecca Amholt eraţi deja căsătorit. Nu ţineaţi chiar atât de mult să fiţi imens de bogat, dar perspectiva de a avea o putere aproape nelimitată vă orbea. Aţi ascuns prima dumneavoastră căsătorie şi, în deplină cunoştinţă de cauză, aţi devenit bigam, cu consimţământul primei dumneavoastră soţii!

— Şi cine era această primă soţie?

— Trăia într-un apartament din King Leopold Mansions, la o distanţă faţă de reşedinţa dumneavoastră personală de numai 5 minute de mers pe jos şi era cunoscută sub numele de doamna Albert Chapman. Aţi împrumutat numele unui agent secret care a existat cu adevărat, ca să fie crezută

mai uşor când ea va lăsa să se înţeleagă că soţul ei lucrează în serviciul de contraspionaj. Planul dumneavoastră reuşi de minune şi nimeni nu bănui nimic. Totuşi, un fapt rămânea indiscutabil: mariajul dumneavoastră cu Rebecca Amholt nu avusese niciodată nici cea mai mică valoare legală, iar dumneavoastră eraţi culpabil de bigamie. Anii s-au scurs însă şi v-aţi gândit că orice pericol fusese îndepărtat. Ameninţarea se ivi deodată sub înfăţişarea unei sărmane femei cam pisăloage şi agasante care, zărindu-vă după 20 de ani, îşi aminti că sunteţi soţul prietenei sale. Întâmplarea o adusese în Anglia, întâmplarea o scosese în calea dumneavoastră, şi tot întâmplarea voise ca nepoata dumneavoastră să fie de faţă şi să audă cuvintele acestei femei. Dacă nu le-ar fi auzit ea, poate că n-aş fi ghicit adevărul.

— Dar, dragul meu Poirot, chiar eu ţi-am relatat aceste cuvinte!

— Nu, nepoata dumneavoastră a insistat să-mi vorbească de incident, idee pe care n-o puteaţi combate prea făţiş fără să-i stârniţi bănuielile. Şi soarta, care, hotărât, îşi întorsese faţa de la dumneavoastră, vru ca, după ce s-a despărţit de dumneavoastră, Mabelle Sainsbury Seale să-l întâlnească pe Amberiotis care o invită să ia masa cu el, şi căruia îi spuse că avusese surpriza de a-l întâlni pe soţul uneia dintre fostele ei prietene de odinioară. „Nu l-am mai văzut de ani de zile! A mai îmbătrânit, evident, dar nu prea s-a schimbat!” Desigur, presupun, dar sunt convins că aşa s-au petrecut lucrurile. Nu cred – numele pe care-l purtaţi fiind destul de frecvent – că domnişoara Sainsbury Seale şi-a dat seama că acel domn Blunt care s-a căsătorit cu colega ei nu era altul decât puternicul financiar despre care, ca toată lumea, auzise probabil vorbindu-se. Dar Amberiotis nu era doar un spion, ci şi un şantajist. Ca toţi asemeni lui, mirosea numaidecât secretele pe care oamenii ţin să nu le dezvăluie. Acest Blunt, despre care vorbea Mabelle Sainsbury Seale, să fie oare marele Blunt? El îşi puse

întrebarea şi nu-i fu greu să se informeze. După care, sunt sigur, intră în legătură cu dumneavoastră, fie în scris, fie la telefon. Fără îndoială îşi găsise mina de aur!

Poirot tăcu câteva clipe, apoi reluă:

— Unicul mijloc eficient de a te debarasa de un şantajist îndrăzneţ şi abil este acela de a-l reduce la tăcere! Mă înşelasem asupra problemei – care nu era, aşa cum crezusem: „ Cum să facem să dispară Blunt” ci: „Cum să facem să dispară Amberiotis?” – dar răspunsul era acelaşi. Este întotdeauna excelent să ataci când victima vizată nu este vigilentă. Şi când eşti mai puţin circumspect dacă nu atunci când te afli pe scaunul dentistului?

Un surâs uşor se schiţă pe buzele lui Poirot, care continuă:

— Este curios de reţinut faptul că adevărul a fost spus cu totul întâmplător, chiar la începutul afacerii. Alfred, valetul, citea un roman poliţist numit: „Moartea vine pe la ora 11:45”. Ar fi trebuit să vedem în titlul acesta o premoniţie pentru că, efectiv, pe la ora aceea a fost omorât Morley.

L-aţi ucis când vă pregăteaţi să-l părăsiţi. Apoi aţi apăsat pe butonul de apel al valetului, aţi deschis robinetul lavaboului – aflat în colţ, chiar după uşă – şi aţi ieşit. Vă calculaserăţi timpul în aşa fel încât să ajungeţi în partea de jos a scării în clipa în care tânărul Alfred o introducea pe falsa Mabelle Sainsbury Seale în ascensor. Aţi deschis uşa de la intrare, ba chiar este posibil să-i fi trecut pragul, dar, de îndată ce ascensorul s-a pus în mişcare, aţi revenit şi aţi urcat din nou scara.

Ştiu exact, din experienţă, cum se comportă Alfred când conduce un client la patronul său: bate la uşă, deschide, se dă la o parte pentru a-l lăsa pe bolnav să intre. A precedat şi acum ca de obicei. A auzit apa curgând din robinet şi a conchis că Morley se spăla pe mâini, în spatele uşii. A închis uşa şi s-a întors la ascensor.

De îndată ce aţi auzit zgomotul ascensorului care cobora, aţi continuat să urcaţi scara şi v-aţi întors la cabinet. Ajutat de complicea dumneavoastră aţi transportat corpul în

birouaşul alăturat şi aţi căutat în clasor fişele celor două paciente, doamna Chapman şi domnişoara Sainsbury Seale, pe care le-aţi falsificat rapid. Aţi îmbrăcat un halat alb şi, probabil, soţia dumneavoastră cu ajutorul unui machiaj abil, v-a mai schimbat un pic fizionomia. La drept vorbind, nu cred să fi fost necesar. Amberiotis se ducea pentru prima dată la Morley, nu vă întâlnise niciodată şi, cum fotografia dumneavoastră nu apare în ziare decât foarte rar, este probabil să nu vă fi cunoscut trăsăturile. Pe scurt, nu avea nici o teamă. Un şantajist nu are a se teme de dentistul său. Falsa domnişoară Sainsbury Seale pleacă, însoţită de valet. Semnalizatorul se aprinde şi Alfred vi-l aduce pe Amberiotis, care-l găseşte pe dentist spălându-se pe mâini. Îl instalaţi pe scaun, vă arată măseaua din cauza căreia suferă, îl duceţi cu vorba, şi îi spuneţi că n-ar fi rău să insensibilizaţi gingia. El acceptă, iar dumneavoastră îi injectaţi doza de procaină şi de adrenalină care-l va omorî. Puţin după aceea, el pleacă. Nu are nici o bănuială şi capacităţile dumneavoastră profesionale i-au dat deplină satisfacţie.

După plecarea sa, scoateţi corpul lui Morley din birouaş, târându-l pe covor, căci acum trebuie să acţionaţi singur, îl readuceţi în cabinet, unde-l întindeţi pe jos. Ştergeţi revolverul, înainte de a i-l pune în mână, ştergeţi clanţa uşii pentru a face să dispară amprentele, după care plecaţi, coborând tiptil scara şi traversând holul într-un moment favorabil. Este singurul interval de timp în care aţi avut de înfruntat ceva riscuri.

De fapt, totul se petrecuse perfect! Două persoane vă ameninţau siguranţa. Amândouă erau acum moarte. Fusese necesar, de asemenea, să mai sacrificaţi o victimă, dar, din punctul dumneavoastră de vedere, nu mai există vreo altă posibilitate. Şi totul se explica perfect. Morley se sinucisese deoarece comisese o eroare determinând moartea lui Amberiotis. Se mai întâmplă astfel de lucruri!

Din nefericire pentru dumneavoastră sunt şi eu aici! Bănuiesc că afacerea nu este atât de simplă cum pare. Ridic obiecţiuni. Lucrurile nu merg aşa cum speraţi dumneavoastră şi trebuie să aveţi în vedere a doua linie de apărare: dacă este absolut necesar, un inocent va plăti în locul dumneavoastră! V-aţi informat foarte bine în legătură cu tot ce se referea la casa Morley şi cunoşteaţi existenţa lui Frank Carter. Este exact ce vă trebuie! Complicea dumneavoastră face în aşa fel încât să fie angajat la dumneavoastră ca grădinar, dar în condiţii atât de misterioase încât, dacă vreodată, mai târziu, va fi pus în situaţia să-şi spună povestea, să nu-l creadă nimeni, din cauza absurdului şi ridicolului ei.

Într-o zi, se va descoperi cadavrul închis în cufărul pentru blănuri. Se va crede mai întâi că este vorba de acela al domnişoarei Sainsbury Seale. Expertiza dentară va demonstra contrariul. Lovitură de teatru! Şi nu gratuită, cum s-ar putea crede, ci necesară. Nu ţineţi ca toate forţele poliţiei din Marea Britanie să pornească în căutarea unei doamne Chapman. Nu! Să fie bine stabilit faptul că doamna Albert Chapman a murit şi să se răscolească ţara în căutarea domnişoarei Sainsbury Seale! Aceasta va fi de negăsit! Şi, în plus, aveţi destulă influenţă pentru a obţine să se renunţe la aceste cercetări infructuoase.

Numai că este indispensabil pentru dumneavoastră să ştiţi ce fac eu. De aceea mă chemaţi şi-mi cereţi să o regăsesc pe domnişoara Sainsbury Seale. Şi, cu obstinaţie, mizaţi din nou pe figura cu cartea „forţată”. Complicea dumneavoastră îmi telefonează; avertisment melodramatic, destinat nu atât să mă sperie cât să mă convingă în continuare că este în joc o afacere de spionaj şi că nu sunteţi amestecat în povestea asta decât în calitatea dumneavoastră de persoană publică. Soţia dumneavoastră este o actriţă excelentă, numai că, atunci când încerci să-ţi schimbi vocea, ai, în mod obişnuit, tendinţa de a o imita pe a altcuiva. Soţia dumneavoastră i-o imită pe aceea a doamnei

Olivera ceea ce, mărturisesc, m-a cam derutat pentru moment. Veni mai apoi invitaţia de la Exsham. Acolo aţi pus în scenă ultimul tablou. Ce era mai simplu decât să ascundeţi într-un tufiş de dafini un revolver încărcat, plasându-l în aşa fel încât omul care trebuie să taie gardul viu, să determine descărcarea pistolului? Arma îi cade la picioare. Surprins, o ia de jos. Mai trebuie ceva în plus? Este prins asupra faptului! Va povesti o întâmplare neverosimilă, aceea a angajării sale, iar revolverul său este fratele geamăn al celui care l-a ucis pe Morley. Este prins… Şi excelentul nostru Hercule Poirot a fost păcălit!

Alistair Blunt se aşează la loc în fotoliul său. Faţa îi era gravă şi puţin tristă.

— Domnule Poirot, zise el, să nu interpretaţi greşit sensul cuvintelor mele. Care este, în tot ceea ce mi-aţi spus, partea ipotezei şi ce ştiţi exact?

— Am, răspunse Poirot, copia după actul de căsătorie înregistrat lângă Oxford şi purtând numele lui Martin Blunt şi al Gerdei Grant. Frank Carter a văzut doi bărbaţi părăsind cabinetul lui Morley, puţin după ora 12:25. Primul, mai gras, era Amberiotis, al doilea nu puteaţi fi decât dumneavoastră, dar Frank Carter, care nu v-a văzut decât de sus şi din spate, nu v-a recunoscut.

— Este un lucru deosebit din partea dumneavoastră să menţionaţi acest detaliu.

— Carter a intrat în cabinet unde a găsit corpul lui Morley. Mâinile-i erau reci, iar în jurul rănii avea un pic de sânge închegat şi uscat. Era o dovadă că Morley murise deja de câtva timp şi că, în consecinţă, dentistul de la care Amberiotis primise îngrijiri nu era Morley, ci asasinul lui Morley.

— Nimic altceva?

— Ba da. Hélène Montressor a fost arestată azi după-amiază.

Alistair Blunt tresări uşor. Se aşează din nou şi spuse foarte calm:

— În aceste condiţii, nu mai avem nimic de discutat.

— Aşa cred şi eu, spuse Poirot. Adevărata Hélène Montressor, o verişoară mai îndepărtată de-a dumneavoastră, a murit în Canada, acum şapte ani. Aţi ţinut secret evenimentul acesta şi aţi profitat de pe urma lui.

Umbra unui surâs trecu pe chipul lui Alistair Blunt, care vorbi cu un fel de satisfacţie şi în modul cel mai natural posibil:

— Aş vrea să înţelegeţi, spuse el, că aventura aceasta a amuzat-o teribil pe Gerda. Mă căsătorisem cu ea fără ştirea familiei mele. Era actriţă, iar părinţii mei erau destul de scorţoşi şi, cum eu aveam să lucrez în domeniul bancar, era preferabil să nu facem public acest eveniment. Gerda continuă să joace. Mabelle Sainsbury Seale făcea parte din aceeaşi trupă şi cunoştea situaţia noastră. Despărţindu-se de trupă, ea plecă într-un turneu în afara hotarelor Angliei; din India, unde se afla, îi scrisese o dată sau de două ori Gerdei, după care nu mai auzirăm vorbindu-se despre ea. Aveam să aflăm totuşi că Mabelle, care nu fusese nicicând prea deşteaptă, se îndrăgostise de nu ştiu ce hindus. Era una dintre acele tinere care cred tot ceea ce li se spune.

Vă rog să înţelegeţi ce a reprezentat întâlnirea mea cu Rebecca şi căsătoria cu ea. Gerda a înţeles. Aş zice, pe bună dreptate, că mi se oferea un tren. Mă căsătorisem cu o regină, deveneam un fel de prinţ consort, deci un fel de rege. Exact aşa. Noua mea căsătorie nu-mi alterase deloc sentimentele pentru Gerda: continuam s-o iubesc şi nu ţineam să mă despart de aceea pe care o numeam soţia mea morganatică. De altfel, lucrurile mergeau foarte bine. Aveam o afecţiune deosebită pentru Rebecca, care era remarcabil de bine dotată pentru finanţe, aşa cum eram şi eu. Formam o echipă excelentă, lucram împreună cu aceeaşi bucurie; ea a fost pentru mine tovarăşa de viaţă ideală şi cred că am făcut-o fericită. Moartea ei mi-a produs o imensă tristeţe.

Curios lucru, şi Gerda şi eu am prins gust pentru întâlnirile noastre secrete. Am recurs la mii de stratageme ingenioase care ne-au încântat. Actriţă de talent, Gerda avea în repertoriul ei 7-8 personaje. La Londra, era doamna Albert Chapman. La Paris, devenea o văduvă americancă pe care o întâlneam acolo, când afacerile mă chemau în Franţa. Când mergea în Norvegia, unde mă duceam şi eu sub pretext că pescuiam, juca rolul unei pictoriţe. În cele din urmă, am prezentat-o drept verişoara mea, Hélène Montressor. Jocul acesta ne distra şi cred că-i pria şi dragostei noastre. După ce a murit Rebecca, am fi putut să ne căsătorim din nou, dar nu ţineam la asta. Gerdei nu i-ar fi plăcut viaţa asta puţin cam „reprezentativă", puţin cam „oficială" pe care eram obligat s-o duc, şi-i plăcea în schimb secretul iubirii noastre ignorate de ceilalţi. Să trăim sub acelaşi acoperiş, în văzul şi cu ştirea tuturor, ni s-ar fi părut ceva banal şi lipsit de atracţie.

Blunt se opri. Apoi reluă cu o voce schimbată, dură:

— Şi a trebuit să vină idioata asta de femeie să strice totul! De ce m-a recunoscut după atâţia ani? Şi de ce naiba n-a avut altceva mai bun de făcut decât să se apuce să-i vorbească despre întâlnire lui Amberiotis? Înţelegeţi, fără îndoială, că trebuia să fac ceva. Nu era vorba numai de mine şi nu priveam situaţia numai din punctul meu de vedere personal. Scandalul avea să mă doboare, să mă ruineze, dar ţara, ţara mea ar fi fost afectată la rândul ei! Căci, domnule Poirot, scuzaţi-mă că v-o spun, am făcut şi eu ceva pentru Anglia. Fac parte din acel grup restrâns de oameni datorită cărora ţara a scăpat de dictatură, atât de cea de dreapta, cât şi de cea de stânga. Banul în sine nu mă interesează. Iubesc puterea, dar am oroare de tiranie. Anglia este democratică, sincer democratică. Ne criticăm guvernele, spunem despre ele ceea ce gândim, ne batem joc adesea de ele, dar suntem liberi. Am luptat toată viaţa mea pentru libertatea asta. Probabil că ştiţi, domnule Poirot, ce s-ar întâmpla, dacă aş dispărea eu. Ţara are

nevoie de mine. Un grecotei nemernic, o canalie, un şantajist, un bandit fără nici un Dumnezeu, avea să distrugă opera întregii mele vieţi! Trebuia să fac ceva. Gerda era de părerea mea. Ne gândeam cu tristeţe la destinul care o aştepta pe Mabelle Sainsbury Seale, dar era imposibil să fie salvată. Ar fi trebuit s-o convingem să tacă, iar ea nu era dintre acele persoane care ştiu să-şi ţină gura.

Gerda s-a dus s-o vadă, a invitat-o la ea acasă, la un ceai, spunându-i că locuieşte în apartamentul domnului Chapman şi că va trebui să întrebe de doamna Chapman. Mabelle a venit fără teamă. A murit fără să simtă. „Medinalul” era în ceai. Este o otravă care omoară fără dureri: adormi şi nu te mai trezeşti. Apoi a trebuit să fie desfigurată. O treabă murdară şi care îmi repugna, dar pe care noi o consideraserăm indispensabilă: trebuia ca doamna Chapman să dispară de-a binelea. Îi dăruisem „verişoarei” mele Hélène o vilă la Exsham, unde trăia. În cele din urmă hotărâserăm să ne căsătorim ceva mai târziu. Dar mai înainte trebuia să-l suprimăm pe Amberiotis. Planul ne-a reuşit de minune! Nu a bănuit nici o secundă că nu stă în faţa unui dentist autentic. M-am descurcat foarte bine cu cleştele pentru extracţii dentare şi cu elevatorul, dar nu am riscat să umblu cu freza. Natural, după ce i-am făcut injecţia, n-a mai simţit nimic. În fond, poate că era preferabil…

— Revolverele? Întrebă Poirot.

— Aparţineau unui secretar pe care l-am avut în Statele Unite. Le cumpărase acolo şi, când a plecat de la mine, a uitat să le ia.

După un moment de tăcere, Alistair Blunt adăugă:

— Mai vedeţi ceva ce m-aţi putea întreba?

— Morley? Întrebă simplu Poirot.

— Regret ceea ce i s-a întâmplat.

Poirot răspunse cu un mormăit şi cei doi bărbaţi rămaseră tăcuţi un moment îndelungat.

Blunt vorbi primul.

— Şi acum? Zise el.
— Hélène Montressor este arestată deja, spuse Poirot.
— Şi acum este rândul meu?
— Tocmai asta vroiam să spun.
— Da, zise încetişor Alistair Blunt, nu vă face plăcere.
Poirot oftă.
— Nu, nu îmi face plăcere!
Alistair Blunt reluă:
— Am omorât trei persoane. Presupun deci că ar trebui să fiu spânzurat. Dar mi-aţi ascultat apărarea…
— Şi anume?
— Că în sufletul şi conştiinţa mea, eu cred că sunt necesar menţinerii păcii şi prosperităţii în această ţară.
— Foarte posibil, spuse Poirot.
— Este şi părerea mea. Dumneavoastră apăraţi toate ideile care-mi sunt scumpe!
— Mulţumesc!
După o îndelungată tăcere, Alistair Blunt întrebă:
— Deci, ce hotărâţi?
Poirot îl privi.
— Credeţi că… ar trebui să abandonez afacerea.
— Da.
— Şi soţia dumneavoastră?
— Am relaţii, voi aranja. Voi demonstra fără dificultăţi că s-au înşelat asupra persoanei.
— Şi dacă refuz?
— Atunci, răspunse Blunt pe un ton calm, voi plăti.
Adăugă imediat după aceea:
— Hotărârea, domnule Poirot, este în mâinile dumneavoastră, dar ţin să v-o repet – şi nu o fac, credeţi-mă, doar cu scopul de a mă salva – lumea are nevoie de mine. Şi ştiţi de ce? Ei bine, pentru că sunt un om cinstit! Şi de asemenea pentru că am bun simţ şi nu am ambiţii personale!
Poirot aprobă cu o mişcare a capului. Era convins de toate aceste, oricât de straniu ar fi putut să pară.

— Este un punct de vedere, zise el. Sunteţi „omul potrivit la locul potrivit!” Aveţi un spirit cinstit, o judecată sănătoasă, sunteţi un om integru. Dar, pe de altă parte, mai există şi trei morţi.

— Da, dar cine sunt aceştia? Exclamă Blunt. Mabelle Sainsbury Seale, aţi spus-o şi dumneavoastră, era o biată femeie care nu avea mai multă minte decât un pui de găină! Amberiotis era un escroc şi un şantajist!

— Şi Morley?

— V-am mai spus-o, sunt dezolat de ce i s-a întâmplat. Dar, la urma urmelor, nu era decât un om de treabă şi un bun dentist. Mai există şi alţi dentişti buni!

— Da, recunoscu Poirot. Mai există şi alţi dentişti buni. Dar Frank Carter? L-aţi fi lăsat să moară fără vreo urmă de regret!

— Îmi păstrez mila pentru cei ce sunt demni de ea, replică Blunt. Nu-i decât un vagabond, o puşlama…

— Dar este o fiinţă omenească!

— Toţi suntem fiinţe omeneşti!

— Da, domnule Blunt, toţi suntem fiinţe omeneşti şi tocmai de acest lucru nu v-aţi amintit! Mabelle Sainsbury Seale nu era decât o sărmană nebună, Ambertiotis – un escroc, Frank Carter – o puşlama, Morley – un dentist ca mulţi alţii. Aşa este, dar, în rest, eu nu văd lucrurile ca dumneavoastră. Pentru mine, viaţa acestor patru persoane este la fel de importantă ca a dumneavoastră.

— Vă înşelaţi!

— Nu, eu am dreptate. Sunteţi un om cinstit. Aţi comis o greşeală gravă, şi, în aparenţă, aţi rămas la fel: integru, drept, loial. Dar în adâncurile fiinţei dumneavoastră pofta de putere crescuse atingând proporţii uriaşe. Şi, într-o zi, din această cauză, aţi sacrificat patru vieţi omeneşti, spunându-vă că nu sunt valoroase.

— Dar, Poirot, chiar nu înţelegeţi că, într-o mare măsură, securitatea şi fericirea naţiunii depind de mine?

— Eu, domnule Blunt, nu mă ocup de naţiuni, ci de indivizi. Acest bun inestimabil care le aparţine, viaţa, nu are nimeni dreptul să li-l ia!

Poirot se ridică.

— Acesta este deci răspunsul dumneavoastră? Întrebă Alistair Blunt.

Rar, cu o voce obosită, Poirot răspunse:

— Da, acesta e răspunsul meu.

Se duse spre uşă şi o deschise. Doi bărbaţi intrară în încăpere.

Palidă, cu ochii încercănaţi, Jane Olivera stătea în picioare lângă şemineu. Alături de ea stătea Howard Raikes.

— Deci? Îl întrebă ea pe Poirot care intră în cameră.

— S-a sfârşit, răspunse Poirot, aproape în şoaptă.

— Adică? Făcu Raikes.

Poirot precizează:

— Domnul Alistair Blunt a fost arestat pentru crimele sale.

— Şi totuşi aş fi putut să jur că vă va cumpăra tăcerea, declară Howard Raikes.

— Iată un gând care mie nu mi-a venit niciodată, spuse Jane.

Hercule Poirot îi privea.

Oftă, şi apoi spuse:

— Lumea, copiii mei, este a voastră, această lume pe care o vreţi nouă! În această lume nouă, încercaţi să lăsaţi loc şi pentru Milă! Doar atât vă cer!

X. Nouăsprezece, douăzeci, farfuria goală mi-e!

Hercule Poirot se întorcea acasă, pe străduţele pustii, când îl întâlni pe domnul Barnes.

— Deci?

Poirot răspunse la întrebare ridicând încet din umeri şi făcând un gest plictisit.

Barnes insistă:

— Cum s-a apărat?

— Recunoaşte totul şi declară doar că trebuia să se apere. Mai adăugă şi că ţara are nevoie de el.

— Asta aşa este. Nu crezi?

— Ba da, cred.

— Aşa încât…

— Doar că, reluă Poirot, s-ar putea să mă înşel.

— Într-adevăr, admise Barnes. La asta nu m-am gândit. S-ar putea să ne înşelăm.

Făcură câţiva paşi unul alături de celălalt, apoi Barnes îl întrebă pe Poirot ce gândeşte.

Poirot îi răspunse cu un citat:

— Fiindcă ai respins cuvântul Domnului, Dumnezeu te-a lipsit de Regalitate”…

— Înţeleg, zise Barnes. Saul… Amoreii… Da, putem privi lucrurile şi aşa…

Mai făcură câţiva paşi.

— Mă opresc aici, spuse Barnes. Iau metroul. Totuşi, înainte de a ne despărţi, aş vrea să-ţi spun ceva…

— Ce anume, dragă prietene?

— O explicaţie pe care ţi-o datorez. Fără să vreau, ţi-am orientat cercetările într-o direcţie greşită. Cu Albert Chapman, Q. X. 912.

— A, da?

— Eu sunt Albert Chapman. Afacerea mă interesa şi din acest motiv. Şi, oricum, ştiam foarte bine că n-am fost căsătorit niciodată…

Se îndepărtă repede. Râdea…

Hercule Poirot rămase o clipă nemişcat. Oftă uşor, apoi murmură:

— Nouăsprezece, douăzeci, farfuria goală mi-e!”

Apoi îşi reluă drumul spre casă.

SFÂRŞIT

{1} Joc de cuvinte general de substantivul propriu „Seale”. „Seal” însemnând focă în limba engleză.